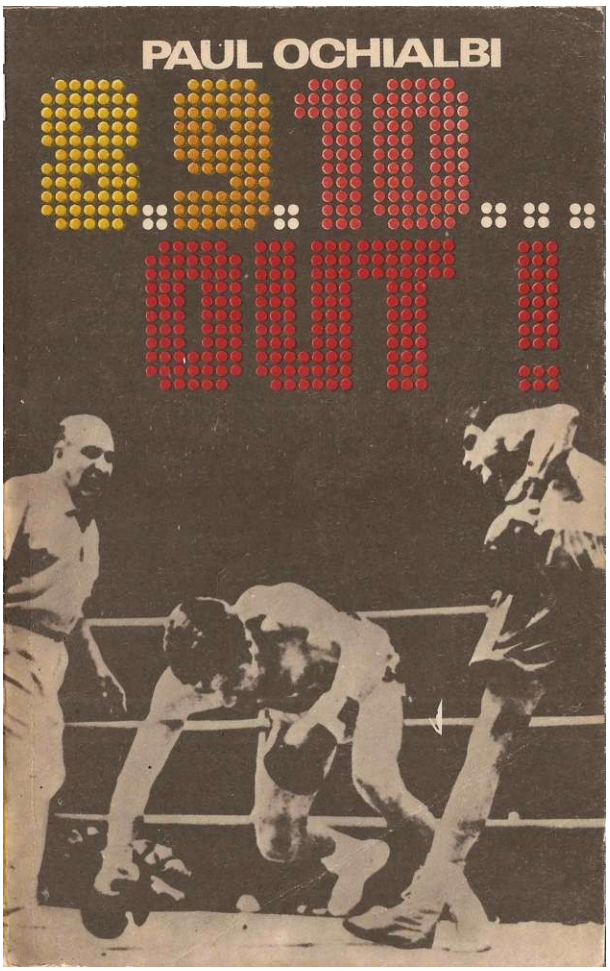

Paul Ochialbi

BOX OUT!

EDITURA SPORT-TURISM
Coperta: ANDREI G. DAN
BUCUREŞTI, 1982

Amintiri

Toată această pasiune a mea. Pentru box s-a născut în vara anului 1938. Eram elev în clasa a 4-a a liceului „Spiru Haret”, cu numărul 115 cusut cu fir auriu pe un ecuson pătrat de culoare violet. Prin apropierea străzii LG. S aita, care dădea în bulevardul Domniţei (astăzi Hristo Botev), se afla un maidan, unde în fiecare duminică sau joi se organizau gale ad-hoc între lucrătorii blănari şi croitori.

Pentru prima oară în viaţa mea am văzut atunci un boxer purtând mănuşi adevărate. Acela era Vasile Roşca, lucrător la un atelier de blănărie din cartier. Aşa-zisele meciuri m-au pasionat şi m-au cucerit, cu toate că în loc de prelată ringul era acoperit cu praf, iar corzile erau frânghii de uscat rufe legate de două vagoane de transportat mobilă, uitate pe acel maidan de pomină. Aici aveau loc partide „tari” * cu „capete de afiş”, în care Vasile Roşca se impunea cu autoritate în faţa unui alt talentat adversar, un croitor, Petre (numele de familie nu l-am cunoscut niciodată). După aceste „meciuri celebre”, care entuziasmau puştii, „combatanţii” se spălau într-o găleată adusă de micii olteni, vânzători de „rahat cu apă rece”, prezenţi la faţa locului pentru a face vânzare.

La numai câteva săptămâni, însă, patru tapiţeri geloşi, care lucrau la un patron de pe Calea Moşilor, au luat iniţiativa de a face „concurenţă” acestor gale de pugilat. În timp ce patronul lor era plecat la amiază să-şi ia dejunul şi să se odihnească, harnicii tapiţeri lucrau de zor la confecţionarea unor mănuşi de box umplute cu câlţi şi au improvizat chiar, într-o cămăruţă înconjurată cu frânghii, un ring pe podea de 3x3 m. Ingenioşii tapiţeri au lipit pe uşă şi un afiş, scris stângaci cu mâna, în care prezentau programul galelor.

Frecventam des maidanul pugiliştilor, ca şi ringul tapiţerilor. Mă cunoşteau toţi de „client”. Spre surprinderea mea, într-o zi am citit pe afişul tapiţerilor că urma să lupt cu un ucenic cizmar zis „Ţăndărică”, care cred că avea o greutate ca a mea. De teamă, în noaptea aceea n-am închis ochii, iar a doua zi nu m-am prezentat la „gală”. Tapiţerii s-au supărat foc pe mine că le-am stricat programul (ziceau că n-au avut „muşte”, deşi cred că eu şi adversarul meu eram mai curând de categoria... „ţânţarilor”), iar pe „Ţăndărică”, care nici el nu a... urcat în ring, preferind „forfaitul”, deşi locuia în curtea tapiţerilor, l-au tras zdravăn de urechi.

Regretaţilor mei părinţi nici nu le trecea prin gând că eu, fiu de artist (tatăl meu a fost membru fondator al „Filarmonicii” din Bucureşti), în timpul liber şi după ce, bineînţeles, îmi făceam lecţiile, în loc să mă duc să bat mingea sau să joc oină, aşa cum ne învăţaseră profesorii Petre Tănăsescu şi, mai târziu, Cămil Morţun de la „Spiru Haret”, luam calea maidanului pentru a urmări întâlniri de box, disputate în limitele... nici unui regulament, între tineri entuziaşti, dintre care mai târziu unii au ajuns chiar campioni ai ţării. Tatăl meu n-a iubit niciodată sportul, iar mama, ardeleancă din Apoldul de Jos, cu atât mai puţin. Îmi făceau fel de fel de reproşuri, recomandându-mi să nu alerg pe maidan după vreo minge ca să nu transpir, să nu merg pe bicicletă şi să nu beau apă rece, ca să nu dau în pneumonie. Tata mă ţinea mai mult în casă şi intenţiona să-mi formeze o mică cultură muzicală, dar nu mi-a recomandat niciodată să-i urmez meseria, Discutând odată despre aceasta, mi-a spus răspicat: „Urmează ce-ţi place. Cum îţi aşterni, aşa vei dormi”.

Bătrânul meu tată, care seară de seară cânta şi în orchestra Operei” pe vremuri cu clădirea în piaţa Valter Mărăcineanu, din spatele grădinii Cişmigiu, mă lua de mână şi mă ducea de două ori pe săptămână la spectacol. Înainte să se ridice cortina cea roşie de pluş mă trata cu o savarină la bufetul orchestrei, care se afla într-un beci. Apoi mă plasa pe o strapontină şi vrând-nevrând trebuia să urmăresc „Rigoletto” (cred că l-am auzit de zece ori), „Toşca”, „Trubadurul”, „Traviata”, „Bal mascat”, „Bărbierul din Sevilla”, „Boema”, „Madam Butterfly” şi atâtea altele.

Avea obiceiul ca în prima pauză să viziteze cabina dirijorului pentru a mă prezenta „şefului”, acela care dă intrarea compartimentelor şi şlefuieşte partitura după interpretarea şi talentul său. Aşa i-am cunoscut pe maeştrii George Enescu, Ionel Perlea, Umberto Pessione, Egizzio Massini – care mai târziu a deţinut funcţia de preşedinte ai federaţiei de box. Şi alţi mânuitori de prestigiu ai baghetei. În cea de-a doua pauză a spectacolului „bătrânul” venea grijuliu să vadă ce fac şi cele 10 minute le petreceam în cabina artiştilor, unde am avut ocazia să strâng mâna sau să fiu mârtgâiat pe obraji de Dinu Bădescu, Şerban Tasian, Niculescu Basu, Ştefănescu-Goangă, Jean Atanasiu, Emil Marin eseu, Florica Cristoforeanu, George Folescu sau Alexandru Algazi, care de puşti m-a cucerit cum cântă. Sâmbătă după-amiază, obligatoriu, trebuia să fiu prezent la repetiţia generală a „Filarmonicii”. Nu aveam voie să lipsesc, mai ales când dirija „Gogu”, cum îi spunea tata prietenului său intim, mult

regretatul maestru George Georgescu. De teama tatii am lăsat baltă galele de box din cartier şi asistam la aceste repetiţii sau concerte, admirând arta interpretativă a unor virtuozi ca celiştii Pablo Casals, Caspar Casado, Enrico Mainardi, pianiştii Dinu Lipatti, Madeleine Cocorăscu, Wilhelm Kempf, Aurelia Cionca, violoniştii Yehudi Menultin, Fritz Kreisler şi alţi maeştri de seamă. Când am scris aceste rânduri mi-am adus aminte şi de colegi mai apropiaţi ai tatălui meu, muzicanţi de vază care au contribuit la faima mondială a „Filarmonicii" bucureştene, violoniştii Teodorescu, Sarvaş, Sandu Mihai, Feldman, Barbu, celiştii Thaler, Boniş, violistul Popovici, basiştii Pruner, Kriegel, Opran, trompetistul Adamache, flautistul Jianu, poate unul dintre cei mai buni din lume, şi alţii, toţi artişti de clasă, de la primul până la ultimul pupitru.

Dar într-o zi, încălcând grav „regulamentul de ordine" instituit de tatăl meu, potrivit căruia între orele 15 şi 17 eram obligat să respect programul de odihnă, să stau culcat în pat sau să citesc, am zbughit-o pe maidanul cu boxeri pentru a vedea o „bătaie" între blănarul Roşca şi croitorul Petre. Se strânseseră în jurul ringului dintre vagoanele de mobilă zeci şi zeci de curioşi, care săriseră gardul sau rupseseră o şipcă pentru a pătrunde în... „arenă". Şi când îmi era lumea mai dragă, când meciul devenise mai atractiv, când Roşca începuse să-l domine pe Petre, îl văd pe tata intrând prin şipea desfăcută a gardului, pe maidan, cu cureaua de la pantaloni în mână. Pur şi simplu am înlemnit. Totul părea pierdut. Dacă tata nu ar fi zis nimic, aş fi dormit liniştit în noaptea aceea. Foarte agitat însă, învârtind deasupra capului cureaua de piele, a început să strige: „îl vedeţi, acesta este băiatul meu, care în loc să stea acasă, preferă praful maidanelor ca să vadă box. Am să-i dau eu box când vom ajunge acasă". În general, tata era un tip agitat, nu era rău şi aşa cum iute se încălzea, tot atât de repede se răcea. Deşi stăteam aproape de maidan, a oprit o birjă, care ne-a dus în cât e va minute acasă. Din ziua aceea, niciodată nu m-a mai întrebat dacă mai merg la box. Dealtfel, activitatea pugilistică a maidanului se „mutase" la circul plasat pe locul de astăzi al hotelului „Intercontinental".

La sfârşitul anului 1938, după ce am promovat clasa a 4-a, tata mi-a spus într-o după-amiază să mergem împreună în oraş ca să-mi cumpere un cadou. Şi am luat-o cu el agale pe Calea Victoriei. În apropierea poştei centrale s-a oprit şi mi-a zis cu seriozitate: „îţi cumpăr orice, afară de minge

de fotbal, bicicletă sau mănuşi de box. În fond, ce ai vrea tu?” Atunci m-am „răzbunat” şi eu, rugându-l să-mi cumpere o carte. Am intrat la librăria editurii „Hertz” şi de pe un stand am luat o carte groasă, care se intitula: „Regele boxerilor şi al fotbaliştilor”. Aflasem de la spectatorii mai documentaţi ai maidanului că în filele acelei cărţi sunt descrise meciurile memorabile de box dintre Marcel Dunot şi un oarecare Mefarlan pentru campionatul mondial. Tata, probabil distrat, nu a sesizat conţinutul acestei cărţi, nici pasiunea pe care o aveam în continuare pentru box, şi a achitat-o imediat, într-o mare indiferenţă. Poate resemnat, dar mai mult ca sigur liniştit, el m-a asigurat că de acum am ce citi şi că voi rămâneacasă între orele 15 şi 17, evitând alergăturile, transpiratul” consumul de apă rece care aduce… pneumonia.

Anii au trecut şi am devenit spectator permanent al boxului, fie că reuniunile aveau loc în grădina Moiceanu, la Roxy, la Circul Milea, Palladium, la Doherty, Arenele Romane, peyenus sau pe ONEF (astăzi Stadionul Republicii) şi pe alteringuri ale unor cinematografe de pe calea Griviţei sau din Ciuleşti. Mi-am făcut ucenicia la „galerie”, urmărind o serie de campioni ca tipografii Ion Popa şi Nicolae Rădan, Marin Caspar, Anton Osca, Constantin Tutoianu, blănarul Vasile Roşca, parchetarul Ludovic Sângheorghe, zugravul Valentin Andreev-Andrei, Ion Stoianovici, Puiu Obăgilă, Constantin Cionoiu, contabilul la telefoane Vasile Şerbănescu, Ilie Petrescu, Moţi Spakov, Gheorghe Lungu, lăcătuşul Petre Pop, Gh. Axioti şi, mai târziu, Lucian Popescu, marea glorie a boxului romanesc, ploieştenii Gheorghe Popescu şi Ion Mihăilescu, braşoveanul Constantin David, Petre Tofan, Ion Sandu, Ion Chiriac, şalangerul lui Theo Medina etc.

Ca student al Academiei Comerciale, datorită colegilor mei de mai târziu – care m-au ajutat în munca de reporterucenic – Sebastian Bonifaciu şi Emanuel Valeriu, care-mi ofereau bilete gratuite la galele de box în schimbul ştirilor pe care le redactam pentru ziarul de specialitate, am reuşit, în scurt timp, să cobor de la galerie la masa presei, alături de ziarişti consacraţi în ale boxului, ca Gheorghe Rusu, Mihai Lupescu, Florin Brătan etc., completându-mi cunoştinţele şi, înlăturând modestia, făcând progresele necesare.

În acele timpuri se organizau multe gale de box, vara. Dar nici iarna, când afară mercurul termometrelor arăta minus 25 de grade, organizatorii nu stăteau cu mâinile în sân. În fiecare duminică dimineaţa, în modestul circ cu bănci de lemn, de tristă amintire, denumit „Milea”, de la bariera Vergului,

amatorii „artei nobile” urmăreau meciuri palpitante. În circ era foarte frig, organizatorii umpleau mai mult simbolic sobele de tuci cu rumeguş. Din cauza frigului, boxerii care nu aveau halate se prezentau în ring, pentru a saluta publicul, purtând pe umeri paltoanele lor. Două perechi de ghete nr. 44 serveau celor 20 de combatanţi de la muscă la grea, iar dacă unul dintre boxeri purta nr. 39 sau 40, completa vârful ghetei cu vată luată de la medicul de serviciu.

În perioada antebelică, boxul romanesc a avut de înfruntat multe obstacole în dezvoltarea sa. Această disciplină sportivă, ca şi toate celelalte, purta pecetea orânduirii burghezo-moşiereşti. În box, însă, parcă mai mult decât în alte sporturi, dominau profesionismul, spiritul mercantil, afacerismul veros. Boxerii noştri, care munceau 10-12 ore în ateliere insalubre, erau obligaţi să-şi vândă talentul pentru o bucată de pâine. Organizatorii şi managerii, oameni lipsiţi de scrupule, urmăreau doar comercializarea acestui sport, folosind metodele cele mai bune de a scoate boxeri „rentabili”, fără să le pese niciun moment de creşterea valorii boxului nostru.

Cu toate acestea, înfruntând vitregele condiţii de pe vremea aceea, o întreagă pleiadă de boxeri talentaţi din ţara noastră au realizat performanţe remarcabile, atrăgându-şi preţuirea şi respectul cercurilor pugilistice internaţionale. Lucian Pop eseu a strălucit aproape un deceniu pe firmamentul boxului european, cucerind trei centuri de campion continental» Toma Aurel a fost şi el campion al Europei, iar Gheorghe Axioti, Mihai Fulea, Mielu Doculescu, Gh. Starnate, Gh. Popescu, Moţi Spakov, Ion Popa şi loh Chiriac s-au numărat deopotrivă printre cei care, prin performanţele lor, au făcut cinste boxului romanesc. Cei mai mulţi dintre boxerii noştri de odinioară au plătit un greu tribut pentru că şi-au încredinţat cariera sportivă managerilor afacerişti. Puiu Obăgilă, un boxer talentat, capabil de frumoase performanţe, a sfârşit pe un pat de spital, ros de ftizie; Ion Gorun, într-o vreme campion de seamă, a căzut pradă alcoolismului, iar Mitu Gogea, un uriaş de peste 2 metri, care apărea drept o curiozitate la circurile provinciale, devenit deodată boxer, a încetat şi el din viaţă din cauza eforturilor neindicate la care fusese supus organismul său anormal. Unii îşi mai amintesc probabil momentele penibile de la reuniunile profesioniste, când spectatorii aruncau pe ring bani, „răsplătindu-i” pe boxeri asemenea unor saltimbanci de rând. De asemenea, reuniunile de box erau prilej de afaceri necurate, de pariuri imorale care

influenţau deseori rezultatele meciurilor şi provocau scandaluri de tristă amintire.

Cu interzicerea profesionismului la mijlocul anului 1948, s-a pus capăt, o dată pentru totdeauna, aspectelor nefaste ale boxului de odinioară. Partidul şi guvernul, pornind vasta acţiune pentru redresarea sportului romanesc, pentru schimbarea structurii sale de clasă şi a ţelurilor sale, au creat şi boxului noi şi minunate condiţii de dezvoltare. Boxerii nu mai practică sportul lor preferat din nevoia câştigării existenţei. Ei sunt muncitori, tehnicieni, funcţionari, preţuiţi la locurile lor de muncă pentru conştiinciozitatea cu care îşi îndeplinesc sarcinile, ca şi pentru însufleţirea cu care lupta între corzile ringului. Campionii de ieri sunt antrenorii de astăzi. Fostele glorii ale boxului romanesc se ocupă astăzi cu tragere de inimă de creşterea tinerelor generaţii de boxeri. Sălile de antrenament au acum instalaţii moderne şi posedă întregul inventar sportiv necesar. Antrenamentele decurg după planuri bine stabilite şi riguros ştiinţifice, ţinând seama de calităţile individuale ale fiecărui boxer.

Cum era şi firesc, performanţele de valoare n-au întârziat să apară. În decursul anilor din urmă, boxerii noştri au susţinut numeroase întreceri în ţară şi peste hotare, repurtând victorii de mare prestigiu în faţa redutabililor pugilişti din tiRS.S., Polonia, S.U.A., Italia, Cuba şi alte ţări cu veche tradiţie în sportul cu mănuşi. Dacă în trecut boxerii amatori romani înregistraseră o evoluţie modestă la Jocurile Olimpice sau campionatele europene, astăzi ei se numără printre cei mai valoroşi din lume şi sunt stimaţi în cercurile sportive internaţionale. Este suficient să arătăm că după cel de-al doilea război mondial, participând la campionatele europene, reprezentanţii „herminei albe” din ţara noastră au cucerit nu mai puţin de 77 de medalii (9 de aur, 23 de argint şi 45 de bronz), iar printre medaliaţii olimpici s-au numărat şi romanii N. Linca (aur), Gh. Negrea, V. Ţâţa, M. Dobrescu, I. Alexe, Simion Cuţov, I. Monea (argint), C. Dumitrescu, Calistrat Cuţov (bronz) şi alţii.

Iată de ce astăzi, când sportul nostru oferă optime condiţii de pregătire, tinerii au datoria să muncească mai mult pentru a răsplăti prin performanţe tot mai multe aceste minunate daruri.

Când a venit ziua de 15 decembrie 1949 şi i-am spus tatălui meu că am îmbrăţişat definitiv meseria de reporter sportiv şi i-am arătat permisul de

liberă intrare la box, mi-a spus: „Am bănuit eu ceva când ţi-am cumpărat «Regele boxerilor şi al fotbaliştilor». Cum îţi aşterni, aşa vei dormi”.

Într-un început de mai 1957, în avionul de Praga, urcau membrii orchestrei simfonice a „Filarmonicii”, în frunte cu maestrul George Georgescu şi tata. În fundul avionului, pe un fotoliu stăteam şi eu, trimisul special la campionatele europene. Era pentru prima oară când participam la o astfel de mare competiţie. După câteva zile, „Filarmonica” obţinuse un mare succes în sala „Smetana”, maestrul dirijând a 5-a de Beethoven, care pur şi simplu i-a făcut k.o. Pe melomanii „Oraşului de aur”, în acelaşi timp, pe ringul de la „Zimny Stadion”, boxerul Gheorghe Negrea (semigrea) aducea culorilor sportive ale patriei noastre prima centură continentală la amatori. Ambele evenimente au fost transmise telefonic redacţiei de reporterul sportiv Paul Ochialbi. A fost, fără îndoială, una din marile mele satisfacţii. În relatarea telefonică boxul făcuse pentru un moment casă bună cu muzica. Au mai fost şi altele. Nu vă rămâne decât să continuaţi să răsfoiţi paginile acestei cărţi.

„Este mincinos acela care spune că nu-i e dor de locurile natale!”

Prin anul 1924, bucureştenii, mari pasionaţi ai boxului; frecventau după-amiezile sala teatrului „Alhambra” din str. Sărindar, unde se organizau gale amicale cu „capete de afiş”. Seara, la lumina reflectoarelor, intrau în scenă actorii de varietăţi, iar după ora 24 îşi începeau activitatea… angajaţii cabaretului. Reflectoarele teatrului erau îngrijite şi dirijate cu pricepere de doi fraţi electricieni, Marcu şi Moţi Spakov, băieţi săraci, fără părinţi, crescuţi de o soră mai mare, care locuia pe str. Bradului la nr. 10. Marcu era un băieţandru mai liniştit, mai docil, în schimb Moţi era un tip agitat, puternic, pus pe harţă, de îndată ce cineva îl călca pe bombeu sau se uita mai lung la el.

Într-o după-amiază a căzut de serviciu la teatru Marcu; care s-a dus mai devreme ca să vadă şi gala de box în care evoluau D. Vârtej, C. Vâlsan, M. Agopian, Dan Chirilă şi alte vedete ale vremii. Gala l-a cucerit pe Marcu, care, întorcându-se acasă, probabil că s-a gândit pe drum ce frumos este să lupţi acolo sus între corzi şi să te aplaude mulţimea – ia să-şi încerce şi el şansa de a câştiga un ban în plus! Dar ce şi-a zis el apoi: mai puternic ca mine este Moţi. Ar fi cazul să-l prezint pe el managerilor care organizează reuniunile de la „Alhambra”. Zis şi făcut. După o discuţie interesantă, Moţi n-a făcut… pasul înapoi la propunerile fratelui său şi amândoi au pornit către sala „Tirul” unde antrenorul principal, Petre Alexandrescu, l-a pus imediat pe Moţi la treaba.

Aici, în fiecare după-amiază acesta, dornic să intre în vederile antrenorului, transpira alături de alţi colegi de sală, printre care se numărau, J. Dezideriu Gr. Panaitescu, C. Vâlsan şi alţii.

Stau la o masă a cofetăriei din blocul „Turn” din Piaţa Palatului şi Marcu Spakov, antrenorul emerit, fostul „om de colţ” al clubului Steaua, răspunde cu promptitudine la întrebările mele.

— Şi când şi-a făcut Moţi debutul?

— A fost o întâmplare pe care n-am să o uit niciodată. Nici nu împlinise două luni de când se pregătea la Petre Alexandrescu, când în sală îşi face apariţia un manager, Acesta-l roagă pe maestru să4 dea un adversar pentru Dan Chirilă, care în acele timpuri deţinea titlul de campion al ţării (uşoară) la profesionişti. Petre Alexandrescu refuză. Pe cine să recomand? Toţi fugeau de Dan Chirilă, care-şi făcea adversarii k.o. A doua zi se prezintă la sală organizatorul galei, în persoana unui oarecare ceasornicar Starnate. Moţi aude discuţia şi intră în subiect: „Maestre, eu mă bat cu Dan Chirilă, nu mi-e teamă de el”. Zis şi făcut Moţi Spakov urma să-l înfrunte pe Dan Chirilă. La 17 ani, cât avea pe atunci, Moţi a făcut un meci mare, terminând la egalitate după 6 reprize a 3 minute cu Dan Chirilă, fiind chiar felicitat la cabină de campionul „en titre”. A fost primul mare succes înregistrat de Moţi, după care acţiunile sale au crescut. Au urmat o serie de succese obţinute la Bucureşti în faţa lui A. Corăscu, D. Călinescu, D. Teică, C. Nour şi R. Kraus. În anul 1928 Moţi a plecat la Paris, revenind după un scurt timp în ţară!

— Bine, nea Marcule, dar am auzit că Moţi a avut curajul să-l înfrunte pe colosul Dumitru Pavelescu, care era mai greu cu 30 kg?

— Într-adevăr, Moţi era un „mijlociu” şi l-a provocat, la 22 noiembrie 1928, pentru titlul naţional al greilor, pe Dumitru Pavelescu. Întâlnirea a avut loc la circul „Sidoli” şi Moţi a luptat extraordinar, reuşind să-l facă k.o. În repriza a s-a pe Pavelescu. Moţi era pregătit de mine şi de Constantin Nour, care a avut o mare influenţă în ceea ce priveşte şlefuirea tehnicii fratelui meu. Pe atunci, Moţi avea 23 de ani şi în continuare a deţinut centura timp de 12 ani, bucurându-se de o largă popularitate.

— A mai boxat cu Pavelescu în revanşă?

— În anul 1929, la 7 decembrie, Pavelescu a declarat ziariştilor, cu 5 minute înainte de a urca în ring, că Spakov nu va rezista nici trei reprize.

Rezultatul? Pavelescu a căzut ca un butuc retezat de un ferăstrău în rundul 8, pierzând prin k.o. Apoi Moţi, amabil, i-a mai acordat o şansă. Al treilea meci cu Pavelescu s-a disputat la „Roxy”, la 21 februarie 1931, când nea Pavel, în urma unei lovituri la plex, a căzut exact în colţul nostru, unde mă aflam eu şi Nour. Costică Nour, care şi-a dat seama de situaţia grea în care se afla Pavelescu, i-a recomandat acestuia să nu mai reia lupta, spunându-i; „Nea *Pavele*, *este* mai *bine jos*. *Dacă te scoli te bombardează* Moţi”. Şi ce credeţi că a răspuns nea Pavel: „*Ai dreptate Costică*”, şi s-a întins cat era de lung pe prelata ringului.

— Dar ce puteţi să ne spuneţi de întâlnirile Moţi Spakov – Gheorghe Axioti?

Acest Axioti a fost un campion al dârzeniei, un boxer lucid, rapid, care lovea puternic, un pugilist de temut. În primul meci amical, disputat la 13 decembrie 1930, la „Sidoli”, a câştigat la puncte Axioti, care a profitat de faptul că Moţi nu era în formă şi era obosit după turneul pe care-l întreprinsese în Franţa. În plus, pe Moţi îl dureau mâinile din cauza antrenamentelor intensive şi pierduse acolo un meci prin k.o. În rundul 7 în faţa campionului Europei, care mai târziu a devenit campion al lumii, francezul Marcel ThiL În partida retur, care a avut loc la 7 aprilie 1931, pe ringul „Arenelor Romane”, Moţi a câştigat la puncte după 10 reprize, la capătul unei partide în care Gogu Axioti s-a bătut, nu glumă. Un al treilea meci s-a terminat la egalitate.

Până când a boxat Moţi?

— Moţi a fost un demn reprezentant al boxului romanesc peste hotare. Fratele meu a boxat până când am avut de suferit din cauza regimului de dictatură fascistă. Am fost internaţi într-un lagăr de concentrare, la muncă obligatorie, în apropiere de Galaţi, la Corbii Vechi (Nămoloasa). După eliberarea ţării de sub jugul fascist, odată cu venirea la putere a regimului de democraţie populară, m-am încadrat în munca de antrenor şi sper că am fost util noului val de boxeri amatori, fiind şi distins cu titlul de antrenor emerit. La dorinţa soţiei sale, în anul 1947, Moţi cu fiul lor au plecat în Israel, după care s-au stabilit în Australia, la Sydney, unde a fost funcţionar la căile ferate.

Moţi Spakov a vizitat Bucureştiul în anii trecuţi, în vară. Prima oară a fost văzut pe străzile Bucureştiului în 1978, iar apoi în 1980. A doua oară, la câteva zile după ce a poposit pe meleagurile frumoasei ţări în care s-a născut,

venit din „ţara cangurilor”, Moţi Spakov m-a chemat la telefon, rugându-mă să nu uit să-i aduc o carte pe care am scris-o. Am luat din bibliotecă lucrarea intitulată „File din boxul romanesc” şi iată-mă alături de Moţi şi Marcu la o masă, tot la cofetăria din blocul „Turn”, Moţi a fost impresionat când i-am oferit cartea în dar, spunându-mi: „Vreau să le arăt vecinilor mei din Sydney că am fost boxer. De data aceasta o să mă creadă.”

Era neschimbat, mereu pus pe şotii, şi întreba de… Pavelescu. Apoi mi-a spus că soţia sa a decedat de mai multă vreme, iar fiul său, Titi, are 4 copii. Spakov a fost încântat de schimbările din oraşul în care a văzut lumina zilei, De asemenea, a declarat că Palatul Sporturilor este o adevărată bijuterie. L-am întrebat dacă nu cumva este obosit de o călătorie atât de lungă, Sydney-Bucureşti, cu câteva escale grele. Moţi mi-a dat un răspuns care m-a impresionat: „Nu este deloc greu. Este mincinos acela care spune că nu-i e dor de locurile natale. Voi veni şi în 1981”.

Fostul boxer Spakov nu s-a mai putut ţine de cu vânt.1 într-o noapte a lunii martie a anului trecut, aşezându-se în pat, a mai respirat de câteva ori, după care inima sa a încetat să mai bată. Împlinise 75 de ani. Cu el a dispărut una din cele mai populare şi simpatice figuri ale boxului nostru dinaintea celui de-al doilea război mondial.

Speranţe spulberate în vara anului 1935 canicula făcea ravagii în Bucureşti: Străzile erau puştii, liniştite, doar din când în când se mai auzeau vocile oltenilor care-ţi ofereau pepeni sau struguri din coşurile lor grele, agăţate pe o cobiliţă, ce-i „cocoşa” pe bieţii vânzători, mai întotdeauna în picioarele goale (micii negustori care se sculau cu noaptea în cap, odată cu cântatul cocoşilor, purtând pantaloni cârpiţi şi cămăşi rupte, semn al sărăciei, cutreierau Bucureştiul de altă dată de la un capăt ia altul, în speranţa deşartă că va veni ziua când vor aduna banii necesari deschiderii unor tarabe).

Într-o astfel de după-amiază, aproape pe înserai, bat la fereastra mea cei doi fraţi Kittner, colegi de şcoală, care, uimiţi, mi-au spus că la croitorul Georgescu, cel de după hotelul „Select” de pe str. Sfinţilor, la numai câteva case de noi, au văzut un uriaş şi că s-a adunat o droaie de oameni în faţa micuţei vitrine a „maestrului”. Am lăsat pe masă manualul de latină al prof. Popescu-Zimniceaşi am şters-o imediat din casă, îndreptându-mă spre locul cu pricina. Odată ajuns acolo m-am strecurat printre curioşi până la vitrina maestrului croitor. Înăuntru, ce să vezi? Un uriaş stătea zâmbind în faţa

oglinzii montate pe un perete, iar pe un scaun se urcase croitorul, având în mână un centimetru pentru a-i lua... măsura. La doi metri de ei se afla un fotograf, care a imortalizat pe peliculă acest eveniment. În dorinţa de a-şi face reclamă, ingeniosul croitor, probabil şi un admirator al boxului, a aşezat a doua zi la loc de cinste, în mijlocul vitrinei, această fotografie. Alăturat erau scrise, pe un carton de forma coperţilor de caiete pentru matematică, următoarele: „Aici îşi face haine uriaşul boxer Gogea Mitu”.

Într-o asemenea ocazie l-am văzut şi eu pe Gogea Mitu pentru prima şi ultima oară în viaţa mea. Uriaşul avea o înălţime de 2,25 metri şi o greutate de 130 kg, presa vremii denumindu-l „Carnera nr. 2” sau „noua cometă a boxului romanesc”. Dar, în fond, cine era Gogea Mitu? Pe numele său adevărat, după cum scrie „Almanahul boxului” din anul 1947, Gogea Mitu se numea Gogu Ştefănescu (GOAGĂ) şi se născuse la 14 iulie 1912, în satul Mârşani din judeţul Dolj. Gonit de sărăcie la Bucureşti, dolj anul, datorită fizicului său impresionant, a ajuns număr de atracţie la bâlciul din Târgul Moşilor, unde un patron isteţ a ştiut să speculeze curiozitatea vizitatorilor. Bietul tânăr trebuia să rămână câte 10-12 ore într-un cort prin faţa căruia defilau zeci şi zeci de spectatori care plăteau 5 lei un bilet de intrare pentru a-l vedea pe fenomenalul uriaş.

La 21 de ani, părăsind penibila situaţie de „manechin-circar”, Gogu Ştefănescu-Goagă, alias Gogea Mitu, se angajează hamal în gară – ne declară într-o convorbire antrenorul Mihai Fulea, care-l cunoştea foarte bine pe Gogea Mitu. Maestrul Fulea ne-a arătat în continuare că cel care l-a descoperit şi i-a îndreptat paşii către box a fost antrenorul de origine italiană Umberto Lancia, care a trăit multă vreme în ţara noastră, astăzi fiind decedat. Umberto l-a iniţiat pe acest uriaş în abc-ul boxului, încurajându-l mereu că în scurt timp îl va bate şi pe celebrul italian Primo Carnera. Dar nu Umberto Lancia a fost acela care i-a schimbat numele lui Gogu Ştefănescu în Gogea Mitu. Odată, la unul dintre antrenamentele care aveau loc în sala CFRului, un boxer de categorie inferioară, urmărindu-l pe uriaş, ar fi zis: *Ce* gogeami-*te pugilist*? Şi de atunci i-a rămas „oficial” numele de Gogea Mitu.

Cariera lui Gogea Mitu a fost scurtă, ne spune într-o discuţie unul dintre foştii antrenori ai feroviarilor din Capitală, pensionarul Dinu Dobre, încă un mare animator al boxului bucureştean. Dinu Dobre l-a ajutat pe Umberto Lancia în pregătirea lui Gogea Mitu. Într-o după-amiază, continuă Dobre,

Lancia ne-a indicat să ne antrenăm pe aleile din parcul Herăstrău (în zona Bordeiului), unde Gogea Mitu trebuia să facă o lungă şedinţă de cros. După antrenament, Gogea, fără să aibă asentimentul antrenorului, s-a dus să se... bălăcească în Herăstrău, El a înaintat şi încet, încet a ajuns ca apa să-i treacă de gât. Neştiind să înoate şi, în plus, uriaşele sale picioare înnămolindu-se în mâl, era pe punctul de a se îneca.

Atunci Dinu Dobre a sărit în apă şi cu o mână de-a dreptul salvatoare l-a tras pe Gogea Mitu, scoţându-l la mal, cu faţa de culoarea lămâiei şi jurând că de această întâmplare nu va afla niciodată maestrul Umberto Lancia.

Odată ajunşi pe mal, după ce s-au îmbrăcat, cei doi „eroi" ai acestei întâmplări au luat-o pe jos spre Calea Victoriei, Sute de pietoni l-au recunoscut pe Gogea Mitu şi în câteva minute un adevărat cortegiu se afla în spatele cuplului Gogea Mitu – Dinu Dobre. Cum nu mai puteau continua drumul din cauză că la un moment dat se blocase circulaţia, Dinu Dobre a chemat un taxi. Antrenorul a urcat primul, însă uriaşul Gogea Mitu n-a putut lua loc pe scaun, deoarece maşina era prea mică. Atunci au renunţat la taxi şi s-au îndreptat cu paşi mari spre fostele Galerii ale Blanduziei, unde se afla un magazin de articole sportive al negustorului Vişineanu, în dorinţa de a-i comanda lui Gogea Mitu o pereche de ghete de box... nr. 56. Lumea s-a masat „ca la urs" în faţa prăvăliei, aşteptând ieşirea lui Gogea Mitu. Intenţionat, Dinu Dobre şi Gogea Mitu au întârziat mai mult de o oră, însă curioşii au avut răbdare, n-au părăsit locul, dornici să obţină un autograf de la Gogea Mitu. Pentru a salva situaţia, deoarece magazinul nu avea uşă din dos, patronul a ieşit afară şi a anunţat mulţimea că în magazin nu se mai află Gogea Mitu (cei doi se ascunseseră după un paravan), care, chipurile, a şters-o pe din dos: Apoi, negustorul a învârtit de două ori cheia în uşă şi a plecat. Bineînţeles că după un scurt timp el a revenit la prăvălie pentru a-i elibera pe cei doi... deţinuţi.

Pentru prima oară în cariera sa de boxer, Gogea Mitu a lăsat o buna impresie în anul 1935, când, într-o nocturnă disputată pe arena „Venus", uriaşul din Dolj l-a ridiculizat pe italianul Grizzo, care s-a prăbuşit ca o stâncă dinamitată sub rafalele elevului lui Lancia. În scurt timp, Gogea Mitu l-a făcut apoi k.o. Pe un alt colos al boxului nostru, greul Dumitru Pavelescu. A fost un meci dramatic, în care spectatorii aflaţi în jurul ringului de la „GIB" au aruncat pălăriile în sus, trăgând adevărate chiote de bucurie.

Managerii de peste hotare au aflat imediat de „Uriaşul din Romania” şi telegramele au început să sosească tot mai des pe adresa antrenorului-manager Umberto Lancia. În sfârşit, tentat de câteva oferte serioase, Gogea Mitu şi Umberto Lancia s-au urcat în tren cu destinaţia Paris, N-a trecut multă vreme şi pe pereţii clădirilor şi în vitrinele pariziene au apărut afişe multicolore care anunţau lupta „giganţilor” Gogea Mitu™ Bergman (un uriaş de 2,05 m). Spectatorii francezi au fost captivaţi de acest meci, la sfârşitul celor 6 reprize juriul acordind o decizie de egalitate. Gogea Mitu era plimbat ca un număr de atracţie pe străzile Parisului în maşini descoperite. I se făcea o reclamă neobişnuită, fiind prezentat la numeroase exhibiţii care adunau în arene mii de spectatori. Proprietarii marilor restaurante îl invitau în fiecare zi la dejun, lipind pe vitrină un afiş în care se putea citi: „Astăzi uriaşul boxer roman Gogea Mitu ia dejunul la restaurantul nostru”. Şi uite aşa, de la o zi la alta, Mitu împreună cu Umberto erau invitaţi la fel de fel de ospăţuri. În acelaşi timp, flăcăul din Mârşani Dolj îşi pregătea valizele să plece de la Paris într-un lung turneu, în Italia şi Statele Unite ale Americii. Răcind după un antrenament, contractează o pneumonie, îmbolnăvindu-se apoi de tuberculoză. Întors în ţară, medicul federaţiei, dr. Puiu Stroescu, face eforturi de a-l salva pe acest tânăr, care nu avea plămânii dezvoltaţi pentru un fizic uriaş. În acel an, Gogea Mitu se stinge din viaţă. Uriaşul din Mârşani-Dolj a „apărut ca o cometă”, dispărând în aceeaşi manieră. Speranţe spulberate pentru cel care avusese promisiunea de a deveni al doilea Carnera.

Mama, te rog să baţi un cui în perete!

Care dintre noi nu-şi aduce aminte cu plăcere de minunatul: „om de colţ” al studenţilor bucureşteni, de la clubul sportiv „Ştiinţa”, Jim Călinescu, antrenorul care i-a condus la atâtea victorii pe Tedi Niculescu şi Mihai Stoian, de mai multe ori campion naţional al „semimijlociilor”, selecţionat în echipa naţională pentru „europenele” din 1957 de la Praga? Parcă-l aud şi acum pe nea Jim, care se agita în colţul lui Stoian* pe arena Doherty, la stadionul Republicii sau la Floreasca, în timpul meciurilor, strigând: „Pelicane, te deplasezi şi numai directe de stânga. Aşa, băiatule. Bine foarte bine. Mai repetă lovitura şi evită să te baţi că este mai puternic”. În alte ocazii, nea Jim îi indica lui Stoian să-şi studieze mai întâi adversarul şi apoi să-l „contreze” la momentul potrivit. Jim Călinescu, acest pionier al pugilatului nostru, a împlinit la 17 martie 1982 venerabila vârstă de 76 de ani şi se află în plină activitate

sportivă. Fostul adversar al lui M. Fulea, Gh Axioti, Gh. Covaci, Gr. Negoiţă, A. Nicolau sau D. Teişanu, deşi pensionar, poate fi văzut în fiecare dimineaţă trecând, sprijinindu-se de un baston, prin Piaţa Kogălniceanu, în drum spre Facultatea de Drept, unde predă lecţii de gimnastică pentru dezvoltare fizică generală. Jim Călinescu, un adept al mersului pe jos, a rămas fidel studenţilor în drept, lucrând cot la cot cu fostul său elev, prof. Mihai Stoian.

Pe nea Jim de fapt îl cheamă Dumitru Călinescu, porecla de „Jim" datând din timpul stagiului militar, când fostul campion naţional, originar din cartierul Grant al Bucureştiului, era marinar la Constanţa. Dumitru Călinescu-Jim, hai să-i scriem numele corect şi complet, a fost de puşti captivat de farmecul „careului magic" şi nu se poate spune că n-a avut sprijinul chiar al tatălui său, muncitor la C.A.M. După cum ne spunea însuşi maestrul Jim, tatăl său, ca un adevărat manager, îl urmărea pas eu pas şi dacă nu respecta regulile unei vieţi sportive exemplare, o încasa. Pentru că tatăl lui nea Jim era un... Jim Figg, unul din pionierii boxului din Anglia, care ştia foarte bine să mânuiască bastonul pe spatele fiului său căzut în culpă.

Răspunzând invitaţiei făcute, într-o zi m-am deplasat de dimineaţă (nea Jim este prezent la ora 7 în sală) la Facultatea de Drept, pentru că maestrul era în vervă şi eram amator de câteva retrospective ale ringului de altă dată. Nea Jim, dealtfel vorbăreţ, este o companie simpatică, care te delectează cu istorioarele sale, timpul trecând foarte repede. Să ştiţi, ne spune el, în acest sport trebuie să gândeşti foarte mult, să-ţi studiezi bine adversarul şi să practici un box tehnic. Boxul nu este o bătaie rudimentară, o încăierare între două brute, ci un spectacol, aşa cum afirmă şi Marcu Spakov când declară deseori ziariştilor acest lucru.

După ce l-am lăsat pe nea Jim să ne lămurească ce este boxul, mai ales că ne aflam în sala de sport a viitorilor avocaţi – iar din contactul cu elevii săi a început şi el să se molipsească de pledoarii tactico-tehnice – l-am rugat să ne răspundă la întrebarea: în ce relaţii se află cu fostul său adversar, antrenorul Mihai Fulea, cu care în tinereţe s-a întâlnit de 5 ori. Nea Jim s-a scărpinat uşor pe chelie şi ne-a răspuns: *„în cele mai bune relaţii. Fulea* mi-a *fost un* adversar *redutabil. De trei ori am câştigat eu şi de două ori el. Parcă mă împingea diavolul să semnez contracte ca să-l întâlnesc pe Fulea. Apoi, când mă gândeam că trebuie să lupt, nu mai dormeam. Acesta lovea fantastic cu stânga la ficat. De două ori m-a făcut k. Oegalând scorul. Ultima noastră confruntare*

a avut loc la 28 august 1936, la «Arenele Romane», când l-am învins la puncte. Mihai Fulea, de meserie cofetar, era un boxer care risca totul După ce a abandonat boxul a devenit unul dintre cei mai pricepuţi antrenori, iniţiindu-şi elevii să practice numai un box tehnic”.

— Maestre, dacă nu mă înşeală memoria, dumneavoastră aţi fost campion naţional mai întâi la semimijlocie, înainte de a trece la mijlocie?

— Da, a spus cu fermitate nea Jim. Sunt convins ca nu întâmplător mi-aţi pus această întrebare, deoarece ea este legată de o… poveste nostimă.

Suntem gata să o consemnăm. Iată despre ce este vorba, ne-a completat Călinescu-Jim: *„În anul 1928 mi-am pus titlul în joc în sala «Baraşeum», avându-l ca şalanger pe D. Teişanu, Conform regulamentului, la cântarul oficial trebuia să aduc centura de campion, iar la urcarea în ring, înainte de a începe meciul, această centură trebuia să o predau juriului în faţa spectatorilor. Dacă învingeam, o luam din nou acasă. Într-o zi, mi se pare că în timp ce efectuam ultimul antrenament înaintea partidei cu D. Teişanu (C.F.R.), care era antrenat de Lancia, mai mulţi microbişti şi susţinători de ai mei au aflat din «tabăra» lui Teişanu că acesta ar fi spus mamei sale să bată un cui în perete”*.

— Bine, bine, am întrerupt discuţia, dar de ce?

— Pentru că, a completat interlocutorul nostru, D. Teişanu spera să-mi răpească centura şi voia să o agaţe într-un cui, doar nu era să umble cu ea pe stradă. Apoi, înaintea cântarului, ca să mă provoace, şi apoi, în timp ce stăteam „în gardă” pentru a poza fotoreporterilor, D. Teişanu mi-a zis: „Jime, pupă centura că n-o s-o mai vezi”.

Aceste două… „telegrame” trimise de Teişanu m-au cam pus pe gânduri. Cum a bătut gongul, mi-am dat seama însă că Teişanu s-a lăudat şi că a încercat să mă timoreze. Timp de 10 reprize l-am dominat şi i-am aplicat atâtea directe încât, fie vorba între noi, nu i-a mai încăput nici pălăria pe cap, încheie glumind maestrul Jim povestea sa despre meciul cu Teişanu.

Apoi, Jim Călinescu mi-a relatat cu lux de amănunte meciul pe care l-a câştigat la „Arenele Romane”, în cadrul unei mari gale internaţionale, în faţa celebrului american de culoare Joe Walker. Dar să-i dăm cuvântul: „La acea gală, alături de nelipsitul meu tată, se afla şi mama care, pentru prima oară, urmărea o partidă de box. Până în repriza a 4-a Joe Walker mă dominase şi nasul meu arăta ca o pătlăgică. Mama a început să plângă şi tata a scos-o din

arenă. A găsit un taxi şi a dus-o acasă foarte repede. Cu acelaşi taxi tata s-a întors în arenă să afle rezultatul meciului. A nimerit tocmai în repriza a 9-a, când eu am întors întâlnirea în favoarea mea. Walker boxa bine de la distanţă şi mă împiedica să-l lovesc la ficat. Dar eu, în această repriză, am aplicat o altă tactică. Am fentat şi am simulat o lovitură la figură. Americanul a ridicat braţele pentru a bloca lovitura, descoperindu-se la stomac. Am profitat de aceasta şi am plasat un upercut sec la ficat, făcându-l k.o. Walker era slab la stomac, nu avea rezistenţa necesară”.

— Nea Jim, iartă-mă că sunt indiscret; dar am aflat de la unii mai în etate decât mine că ai pierdut centura semimijlociilor în condiţii neaşteptate. Bătrânul Jim m-a privit drept în ochi şi a început să râdă, „în 1935 – începe Jim Călinescu – m-am întâlnit cu Aurel Nicolau, care la un moment dat, în repriza a nu ştiu câta, sunt ani de atunci şi nu mai ţin minte, m-a lovit intenţionat cu genunchiul în plex, acuzându-mă că i-aş fi scos un.” dinte. Atunci mi-am desfăcut şireturile în intenţia de a Scoate mănuşile pentru a lupta cu pumnii goi ca pe timpul barcagiului englez Broughton de pe Tamisa. Desigur, juriul a declarat «non-combat» şi am pierdut titlul, urmând ca federaţia să desemneze alţi doi pugilişti care să-şi dispute titlul vacant.

În discuţia pe care am avut-o, nea Jim a insistat asupra vieţii sportive, arătându-ne că un pugilist care calcă în străchini plăteşte cu vârf şi îndesat aceste greşeli, suportându-le imediat pe pielea lui.

— Dar dumneavoastră n-aţi călcat niciodată pe poteca unei vieţi nesportive? — a fost penultima întrebare a întâlnirii mele cu Jim Călinescu.

— Ba da. Dar mi-am primit lecţia pe care o meritam. Fiind în „luna de miere”, proaspăt căsătorit, am făcut grava greşeală de a accepta să-l întâlnesc pe italianul Vittorio Venturi, care mai târziu a făcut o strălucită carieră în America. Ce mi-am zis eu: îl iau repede în prima repriză şi-l fac k.o. Italianul a blocat toate croşeele mele şi iată că în repriza a doua s-au inversat lucrurile. O „contră”, pe care nici n-am văzut-o, m-a trimis la podea. M-a salvat gongul. În rundul 3 am fost din nou la podea şi arbitrul meciului, Niculescu lanca, care număra intenţionat foarte rar, când a ajuns la 5 m-a întrebat: „Jim, te mai scoli?”. Eu i-am răspuns că nu şi atunci a început o numărătoare corectă, declarându-mă învins prin k.o. Aceasta s-a întâmplat în 1927 pe arena „Romeomit” şi ţin minte şi acum că în cabină mă aştepta tata cu… bastonul în mână.

Dar iată că între timp a sosit şi fostul campion naţional Mihai Stoian, excelent prilej de a ne aduce aminte şi de a-l întreba pe maestrul Jim Călinescu de ce nu l-a lăsat pe Stoian să lupte cu dinamovistul N. Linca.

— Niciodată nu m-am împotrivit, a declarat nea Jim. Stoian l-a învins clar pe Ilie Dragnea, cucerind titlul de campion naţional. Eu am cerut antrenorului federal din acele timpuri, Ion Popa, ca elevul meu să se bată într-o partidă amicală cu N, Linca, dar acesta a evitat, invocând fel de fel de motive. Sunt sigur că Stoian îl învingea şi pe N. Linca.

— Ar fi fost, fără îndoială, un meci de zile mari, am adăugat noi, care din păcate n-a avut loc, spre regretul miilor de spectatori.

Am părăsit sala lui Jim Călinescu, cu însemnări retrospective din boxul de altă dată, urându-i să trăiască „103 ani”, aşa cum obişnuieşte el să-i salute acum pe toţi cunoscuţii săi.

S-a petrecut în Kansas

Orăşelul trăia într-o agitaţie rară şi preriile din Kansas erau în efervescenţă prin vara anului 1900. Toată această exaltare se concentra în jurul unui tânăr zvelt, cu un joc nervos de picioare, cu părul de culoarea bronzului, care mergea eu pas energic pe străzile umbrite de amurg. Purta sub braţ un pacheţel învelit în hârtie de ziar, în care avea o pereche de ghete cu tălpi de cauciuc, un chilot şi un maiou de sport.

— Mai spune ceva, „expresule”, gâfâi tovarăşul de drum, care încerca să se menţină în ritmul său, vei fi obosit înainte de a urca în ring. Mergi mai uşurel, te rog.

Tânărul cu părul de culoarea bronzului îi răspunse destul de agitat:

— O să încetinesc dacă doreşti, dar mă simt cu adevărat în plină formă, dragul meu prieten Chulby. Acesta îl privi pe „idolul” său cu ochi blânzi.

— Şi nici măcar nu ţi-e frică de acest meci? întrebă Chulby.

— De ce mi-ar fi? Nu este vorba decât de un nou meci de box.

— Da, ştiu, spuse Chulby pe un ton aproape plângăreţ. Dar acest Frankie Brown este un boxer profesionist, campionul întregului Kansas. Să ştii că mă tem pentru tine, deoarece nu ai destulă experienţă.

Un râs ironic izbucni din pieptul tânărului cu părul ca bronzul şi un scurt zâmbet îi luminä obrazul slab.

— Ţi-am promis de o sută de ori că nu o să mă… „bat”. Nu este vorba decât de un meci, Chulby. În oraşul acesta unii cred că Frankie este cel mai bun. Alţii nu mă văd decât pe mine. Ne înfruntăm deci pentru a şti cine are dreptate, cine este mai tare în Kansas. Puţin convins, Chulby suspină:

— Nu văd deosebirea. Poţi foarte bine să termini cu nasul plin de sânge, o ureche smulsă şi câteva coaste fisurate. Zău că mi-ar părea rău.

Ringul improvizat era acoperit cu o mare prelată, având în cele 4 unghiuri stâlpi de fier. Careul era legat cu frânghii solide…

Tânărul din Kansas ştia că, în curând, dincolo de frânghii, sute de ochi vor fi aţintiţi asupra lui şi a adversarului său Frankie Brown, un tip îndesat, cu gâtul scurt şi musculos şi cu un cap ciudat în care arcadele erau tumefiate. În ochii limpezi ai prietenului lui Chulby se aprinse o flacără. El uită de susţinătorii săi plasaţi printre numeroşii spectatori şi care-i strigau cuvinte de încurajare. Făcu abstracţie de tot în afară de Frankie Brown. Omul din Kansas era slab şi înalt, dar de cum a început meciul, desfăşură un remarcabil joc de picioare. Cu îndemânare eschiva loviturile directe pe care adversarul său încerca să le plaseze cu” stânga”, precum şi puternicele contre, şi se îndepărta dibaci, evitând lupta corp la corp.

Boxând inteligent, el înţelegea că unica şansă de a câştiga era de a-l întrece pe Brown la capitolul tactică. Mai mult decât puternic, acesta din urmă era totuşi şi expert. După ce şi-a concentrat tirul loviturilor asupra băiatului din Kansas, atacă rapid cu swinguri la figură, plasând lovituri variate şi eficace. Era o luptă spectaculoasă, corectă şi dură. Pe de o parte un boxer consacrat care se numea Frankie Brown, iar pe de alta un amator cu reale calităţi tehnice şi tactice.

Brown, după o adevărată furtună, a încetinit un pic ritmul. Dar prietenul lui Chulby nu a putut obţine decât un uşor avantaj asupra rivalului său. Aşadar, cei doi boxeri păreau – cu mijloace diferite de luptă – egali în ceea ce priveşte valoarea. Arbitrii au decis „meci nul” şi întreaga prerie în sărbătoare salută verdictul prin aplauze.

După ce s-a terminat întâlnirea, cu faţa puţin marcată de lovituri, tânărul cu părul bronziu, foarte zâmbitor, a şi pornit spre cabine, când adversarul său Frankie Brown alergă după el ca să-l ajungă. Bătându-l uşor pe umăr, îi spuse:

— Mi-ai dat multe lovituri micuţule, stânga ta este foarte bună şi loviturile tale de dreapta sunt grele, m-au făcut să sufăr. Cu puţină „meserie” vei merge departe în carierea profesionistă.

Apoi plecară împreună. Frankie continuă să vorbească şi când trecură prin faţa unui restaurant luminat în pofida orei târzii. Omul cu părul bronziu propuse să se oprească acolo ca să ia o felie de pâine şi să bea un pahar cu lapte.

1 În timp ce îşi recâştigau forţele şi îşi comentau bătălia; Frankie îi demonstra cu gesturi largi acestui tânăr din Kansas că ar putea deveni un mare profesionist. Acesta, însă, răspunse cu sinceritate:

— Boxul nu este o cariera pentru mine, nu lupt pentru bani, Este un sport viril care te dezvoltă în mod armonios şi îţi dă o mare încredere în posibilităţile tale. Dar cariera în ring a unui pugilist este prea scurtă, chiar şi pentru un campion. Când ea a luat sfârşit, găseşti prea multe necunoscute în faţa ta.

— Păcat că nu pot să te conving. Spune-mi ce altceva mai bun vrei să faci? — îl întrebă Frankie Brown.

— Vreau să urmez cursurile unei şcoli superioare, să-mi fac o cultură care să-mi permită să-mi aleg o meserie corespunzătoare posibilităţilor mele.

— Văd, zise Brown, Nu-i nimic, hai să uităm povestea asta.

— Adio, Frankie Brown, şi băiatul cu părul bronziu îi întinse mâna.

— Nu-mi spune Brown, spune-mi Rockie, Brown este un nume împrumutat, de boxer profesionist. Dar pe tine cum te cheamă?

— Eisenhower, Dwight Eisenhower, zâmbi omul cu părul de culoarea bronzului.

Această poveste a fost extrasă de amicul meu, ziaristul francez Robert Colombini, din „As the Tixling is Bent”, adevăratul autor fiind americanul Carl C, Hodges. Este o poveste reală din anii de pionierat ai boxului, o poveste cu multe învăţăminte, plină de înţelepciune, care am considerat că merită să vadă şi la noi lumina tiparului. Merci, Colombini, *Thank you*, Hodges.

De la Jean Gabin la Alain Delon

Boxul este un sport idolatrizat atât de actorii de teatru, cât: şi de cei ai marelui sau micului ecran. Deseori, după vreun „meci al secolului”, fie că avea

loc pe ringul Palatului Sporturilor din Paris sau pe cel al celebrei arene newyorkeze Madison Square Garden, ziariştii alcătuiau mai întotdeauna un aşa-zis „protocol” care în general începea cam astfel: în „fotoliile de ring” i-am zărit pe marele Jean Gabin, pe prietenul său Alain Delon, pe frumoasa Line Renaud, pe Jean Paul Belmondo, care purta o discuţie cu Lâno Ventura, şi pe alţii. Ziariştii americani sunt poate mai „extravaganţi” în ceea ce priveşte „protocolul” întocmit la galele de anvergură. Plasaţi lângă fotoliile de ring, aceşti condeieri încep prin a scrie că pentru un loc în apropierea „careului magic” s-au plătit între 500 şi 1000 de dolari şi că Frank Sinatra avea un costum bleu impecabil, o cămaşă „tăiată” la firma „Cardin”, şi o cravată argintie care strălucea în toată splendoarea ei. Alături de el se aflau Kirk Douglas, Barbra Streissand, cântăreţul Sammy Davis jr., prietenul intim al lui Cassius Clay, alias Muhammad Ali, superba Elisabeth Taylor, Paul Newman şi alte vedete de film, de music-hall sau de baruri, regi ai trompetei sau ai saxofoenelor, jochei renumiţi, croitori de clasă etc…

I Am fi nedrepţi dacă n-am aşterne pe hârtie că şi noi, romanii, avem actori care iubesc acest sport, la loc de frunte situându-i pe Kiki Brezeanu, Vasile Lucian, Colea Răutu, Dem. Rădulescu, Dem. Savu, Dinu Ianculescu şi alţii. Numai că noi nu obişnuim să alcătuim un astfel de… „protocol”, fotoliile de ring costând 25 de lei, fiind accesibile tuturor celor care vor să urmărească lupta mai de aproape de „schelă”, chiar dacă la Bucureşti, să zicem, s-ar disputa pe ringul Palatului Sporturilor un meci de atracţie ca Romania-S.TJ.A.

Totuşi, ne bucură că aceşti oameni de teatru sau de film, de oriunde ar fi, de pe orice meleaguri, iubesc acest sport pe care unii îl hulesc, în timp ce ei îi urmăresc activitatea cu o pasiune puţin comună, depăşind în unele cazuri „hobby” uI.

Cu ani în urmă (1973), aflându-mă la Paris într-un început de martie mai călduros ca niciodată, am căutat, prin intermediul cunoscutului actor de film Claude Rich, să-l găsesc pe regretatul Jean Gabin, eroul atâtor pelicule de răsunet (Pepe le Moko, Bestia umană, Seducătorul, Noaptea amintirilor, Clanul sicilienilor, Traversând Parisul, Viaţa ingrată etc), cu dorinţa de a-l ruga să-mi împărtăşească impresiile sale despre box. Cu toate eforturile noastre, Jean Gabin n-a putut fi găsit nicăieri. Nu se afla la Paris şi pe niciun platou de filmare. Mecanicul de locomotivă din „Bestia umană” sau amorezul

Pepe se odihnea în acele zile la ferma sa dintr-un sat aflat la câteva sute de kilometri de capitala franceză!

Există o lege nescrisă în ziaristică: trebuie să te... T „baţi” pentru a obţine ştirea urmărită sau reportajul dorit. Dacă ajunsesem la Paris, printre alte sarcini redacţionale era de datoria mea să cunosc părerea lui Gabin despre box, mai ales că aveam de gând să scriu o carte. Aflasem de la Claude Rich că Jean Gabin frecventează spectacolele pugilistice cu ardoare. Şi după o alergătură de 10 km, expediat de la o adresă la alta ca un pachet poştal, timp în care cred că am înregistrat un record, am intrat în posesia unei declaraţii a lui Jean Gabin. Acesta, prin anul 1968, stătuse de vorbă pe platourile studioului de la Billancourt, în timp ce turna filmul „Ne touchez pas au grisbi” cu Fernand Trignol: „îmi plăcea boxul de când îmi rodeam fundul pantalonilor scurţi pe băncile şcolii primare din Meriel (Seine-et-oise), declara Jean Gabin. Mai târziu, primul care mi-a trimis o directă în plin nas a fost chiar cumnatul meu Poesy. Aveam 15 ani pe vremea aceea şi am vrut să fac pe... bărbatul. Desigur, am comis o imprudenţă luptând la mănuşi cu cumnatul mevi, care era deja boxer legitimat. Din ziua aceea, a început să-mi placă boxul, Nicio injecţie nu mă mai vindeca de acest adevărat virus. Am învăţat multe trucuri de la cumnatul meu care se antrena la noi acasă, la Meriel, împreună cu prietenii săi Eustache şi Hogan, în anul 1919, am urmărit meciul dintre Charles Ledoux şi Joe Bambridge, când acesta din urmă a urcat pe ring purtând o manta ostăşească, în loc de halat. Am vizionat în acea epocă dramaticul meci Criqui Ledoux şi am asistat la toate partidele lui Routis, Al. Brojwn Panama, Fidel la Barba, Frankie Genaro, Francis Charles şi Marcel Nilles. În 1922, la Buffalo (S.U.A.), m-am numărat printre spectatorii meciului Carpentier-Siki. Apoi, în marină, l-am cunoscut pe Marcel Thil, care mai târziu a devenit campion al lumii. Acest băiat cu părul blond şi cârlionţat m-a cucerit în mod deosebit. L-am admirat în multe partide grele susţinute în faţa lui Tarante, Gorilla Jones, Ignacio Ara, Len Harvey şi Gandon. De câte ori mă duceam în Statele Unite, eram prezent săptămânal la toate întâlnirile care aveau loc pe Legion Stadium. I-am cunoscut personal, în 1942, pe celebrii Jack Dempsey şi Gene Tunney. Dintre meciurile văzute m-a impresionat cel mai mult cel dintre Ray Famechon şi Percy Bassett. Însă cel mai fantastic boxer pe care l-am văzut în viaţa mea a fost tot Ray «Sugar» Robinson. În cursul carierei male de actor am turnat trei filme cu subiecte de box E «Martin

Roumagnac», «Miroir» de Marcel Carne, cu Arletty şi Lesaffre, şi «Aerul Parisului», M-am simţit în largul meu în timpul filmării acestor producţii, deoarece încă din tinereţe boxul a fost pasiunea mea”.

Dar dacă Jean Gabin, care ne-a părăsit acum câţiva ani, n-a susţinut în cariera sa niciun meci oficial, în schimb talentatul actor Jean-Paul Belmondo a urcat în „careul magic”, trecându-şi în palmares 9 întâlniri, dintre care a câştigat 4, o partidă încheindu-se la egalitate. În lucrarea „Histoires de... boxe” a confratelui Robert Colombini, Jean Paul Belmondo se dovedeşte un prefaţator de talent. Printre altele, el scrie: „în cursul adolescenţei mele am învăţat să cunosc bine boxul şi să-l iubesc foarte mult. Sub culorile lui AVIA-Club am susţinut 9 partide, până la urmă alegându-mă cu un nas turtit. Nu am practicat niciodată acest sport pentru a face din el o meserie. Pentru mine, a fost doar un antrenament al muşchilor, Boxul este un sport aspru, preţul victoriei fiind foarte ridicat. Cineva a spus că boxul esite poezia săracului. Poate, Dar trebuie să fii bogat în inteligenţă şi curaj pentru a-l practica. În scurta mea aşa-zisă carieră pugilistica am cunoscut sălile reci sau supraîncălzite ale cluburilor de la periferia oraşului. Am văzut cum se întorceau în cabine colegii mei veseli sau îngrozitor de trişti. Primii îşi ascundeau uneori bucuria şi apoi amabili îşi consolau învinşii. Boxul este o mare lecţie de frăţie omenească. Am simţit, de asemenea, acea nelinişte în suflet, acel gol subit care te cuprinde când îţi vine rândul să urci treptele ringului. Nimic nu mai are aceeaşi dimensiune. Lumea întreagă te abandonează. N-am să uit niciodată cuvintele execepţionalului gazetar sportiv Robert Colombini care spunea: Boxul este totuşi o dramă continuă între 12 corzi. O dramă în permanentă schimbare, deoarece scenariul este imprevizibil. Mai mult decât toate celelalte discipline sportive, boxul are paginile sale dureroase, eroice, scrise cu sudoare şi cu sânge, cu episoadele sale neobişnuite şi cu manevrele sale de culise, îi iubesc şi îi admir pe boxeri. Este nevoie de o cantitate incredibilă de curaj pentru a practica această profesiune şi când pugilatul devine nobila artă, atunci să ştiţi că este sportul nr. 1”.

Jean-Paul Belmondo a vizitat cu ani în urmă şi ţara noastră, filmând prin împrejurimile Braşovului. El a fost impresionat de frumuseţea patriei noastre şi mai ales de ospitalitatea poporului roman. Şi încă un amănunt foarte interesant. Datorită faptului că a practicat în general sportul şi în special

boxul, în scenele… „tari” Jean-Paul Belmondo nu se lasă dublat de cascadori, o face, cum spune romanul, pe… pielea şi pe oasele lui.

Alte celebrităţi ale ecranului francez despre box:

Michele Morgan: „Boxul practicat la adevărata sa frumuseţe este singurul sport pe care-l iubesc şi îl apreciez, într-adevăr, pentru mine este o artă şi consider că, privit ca atare, el necesită perfecţiune absolută. Admir cu satisfacţie o luptă frumoasă, inteligentă şi îmi displac meciurile dezlânate în care nu predomină decât forţa pură. Iubesc boxul pentru frumuseţea şi nu pentru violenţa sa”.

Simone Signoret: „Apreciez înainte de toate munca serioasă care trebuie bine făcută. Îmi plac deci toţi cei care nu-şi cruţă nici eforturile nici osteneala, cei care în toate împrejurările oferă întotdeauna ce au mai bun din ei. Pentru toate aceste motive, dintre toate sporturile, prefer boxul. Ştiu, într-adevăr, cât de mult este nevoie în această artă dificilă să ştii să munceşti şi să suferi pentru a dobândi cea mai mică parte de reuşită”.

Albert Prejean: „Aş fi un ingrat dacă nu aş iubi boxul. Lui îi datorez primul mare succes pe ecran. Henri Decoin aflase că în tinereţea mea îmbrăcasem mănuşile. Am fost campion al Franţei la şcolari, în cadrul categoriei pană, şi apoi am participat la campionatele Franţei pentru amatori la categoria uşoară. Autorul filmului «Cele 15 reprize» m-a angajat apoi să turnez în rolul principal din «O seară de lovituri». În cursul turnării l-am avut ca partener pe David, care şi-a jucat rolul cu atâta precizie încât m-a făcut k.o. Cu adevărat. Regizorul a fost încântat. Mai târziu, am devenit un frecvent spectator, prezent la toate galele acestui necruţător şi dur sport care respinge pe mediocri şi nu acordă favorurile sale decât rarei elite a campionilor.”

* Şi pentru că am intitulat acest capitol al cărţii „De la Jean Gabin la Alain Delon”, să-i acordăm câteva rânduri şi vedetei nr, 1 de astăzi a cinematografiei franceze. Nu ştim de la cine s-a „molipsit” Alain Delon, dar şi el adoră boxul. Delon a organizat la Paris, pe riscurile sale financiare, meciurile Jean-Claude Bouttier-Carlos Monzon pentru titlul mondial al „mijlociilor” şi Tonna-Monzon, meciuri câştigate de boxerul argentinian cu care mai târziu s-a împrietenit la cataramă. Alain Delon a investit sume enorme în organizarea acestor partide (sper să nu va închipuiţi că a pierduţ gologanii, Alain fiind în acelaşi timp şi un mare om de afaceri), în dorinţa ca titlul mondial cedat cu ani în urmă de Marcel Cerdan lui Jackie la Motta să

revină din nou pe teritoriul Franţei. Dacă n-a pierdut nicio leţcaie, în schimb n-a avut satisfacţia ca „centura cu diamante” să se afle în mâinile lui Bouttier sau Tonna. Delon a făcut apoi o tentativă fără succes şi cu Cohen. Marele actor nu numai că şi-a „deschis” inima pentru box, dar şi-a deschis şi porţile conacului său de lângă Paris, unde Bouttier s-a antrenat în secret, fiind păzit de o echipă de… detectivi. Nu i s-a întâmplat nimic lui Bouttier. Nimeni nu i-a pus pastile în mâncare pentru a-l scoate din formă. Boxerul francez a fost stopat de directele unei celebrităţi care în acele vremuri nu cunoscuse înfrângerea timp de 12 ani şi care îl ridiculizase, chiar la Roma, pe sculpturalul italian Nino Benvenuti.

La „Madison Square Garden”

Întorcându-mă la 28 octombrie 1963 de la Jocurile Olimpice desfăşurate la Ciudad de Mexico, avionul companiei „Air France” a făcut o escală de 24 de ore la New York, în felul acesta mi s-a oferit prilejul de a vizita celebra arenă „Madison Square Garden,” şi mult comentatul Broadway, unde se află şi restaurantul fostului campion al lumii la „grea”, Jack Dempsey. Mai întâi am trecut pe la restaurantul lui Dempsey, dar, din nefericire, nu am avut plăcerea să-l întâlnim pe fostul campion al lumii pentru a-i lua un interviu, el fiind plecat pentru două zile din oraş. Ziua era friguroasă, iar când am ajuns în Eighth Avenue, unde se află. Arena „Madison Square Garden”, a început o ploaie măruntă.

Am păşit în holul uriaşei arene. Fără spectatori, acest „templu” al boxului profesionist pare mult mai mare decât în realitate. Urcăm cu unul din lifturi spre balcoanele cele mai de sus (la galerie), unde spectatorii din diferite cartiere ale marelui oraş plătesc biletele ieftine şi, din informaţiile primite,” sunt foarte gălăgioşi. De aici, însă, pe bună dreptate putem afirma, afirmaţie întărită dealtfel şi de ghidul nostru, ringul se vede ca din… avion. Aceasta este realitatea. Pur şi simplu îţi vine ameţeală privind în jos. Cum o fi arătând acest „templu al pugilatului,” când toate cele 20 000 de locuri sunt ocupate? Coborâm să vizităm vestiarele. Străbatem un labirint de coridoare. Un necunoscător al arenei cu greu ar mai găsi poarta spre ieşire. Faţă de luxul din arenă, vestiarele sunt modeste. Când sunt meciuri importante pe aici feteşte o lume pestriţă. Poţi întâlni pe culoare, discutând în grupuri, boxeri

rataţi care pentru câţiva dolari se oferă ea „sparring-partneri” la „încălzirea” celor care urmează să urce în ring, organizatori de gale ruinaţi, antrenori săraci în căutarea unui angajament măcar pentru un „colţ” la o viitoare gală, organizatori clandestini de pa* râuri etc.

Aici se poate vedea adevărata faţă a boxului profesionist: Acoloi în arenă, nu ajung decât rarele excepţii: campionii. Dar aceştia sunt puţini. Nu întâmplător celebrii cineaşti aii abordat deseori în peliculele lor subiecte de box, dezvăluind ce se petrece în dosul decorului de la „Madison Square Garden,”, încă de acum 30 de ani, în vechiul „Madison Square Garden”, producătorii de filme au prezentat pelicula intitulată „Teroare”, care arăta viaţa agitată a boxerr lor şi a managerilor în luptă cu gangsterii din culise. Ne mai amintim că atunci, în finalul filmului, mafioţii l-au „curăţat” cu focuri de armă (ca să ne exprimăm în limbajul lor) pe managerul al cărui rol era excepţional interpretat de cunoscutul aotor Edward Robinson. Şi astăzi scenariştii televiziunii americane, împreuna cu operatorii şi regizorii, îşi mută câteodată „studioul” aici la „Madison Square Garden”, arenă atât de cunoscută, care aduce milioane de dolari managerilor, lacrimi de bucurie şi, mai târziu, dureri marilor campioni.

În vizita noastră ne întoarcem în hol, unde vedem por* tretele marilor figuri ale boxului mondial, mai vechi şi mai noi: Sullivan, Corbett, Fitzsimmons, Johnson, Willard, Dempsey, Tunney, Ray „Sugar” Robinson, Joe Louis şi alţi coloşi ai ringului – o întreagă pleiadă de campioni ai „careului magic”, ale căror isprăvi au sedus generaţii întregi de iubitori ai pugilatului. Apoi, atenţia ne este atrasă *şi* de o splendidă statuetă, denumită „Trofeul Muldoon,”, care reprezintă un boxer în gardă. Lucrarea are un farmec deosebit. Ghidul ne explică că pentru acest trofeu a servit drept model fostul campion american la „grea” Ernie Schaaf, o vedetă a ringului între anii. 1929 şi 1933. Dintre zecile de faimoşi campioni ai timpului său, Ernie Schaaf a fost ales ca model pentru această sculptură, deoarece avea cea mai perfectă poziţie de gardă. Desigur, astăzi puţini îşi mai amintesc de Ernie şi foarte puţini ştiu că el a susţinut într-adevăr meciuri senzaţionale, în anul 1930, când avea 22 de ani, Ernie Schaaf l-a învins la puncte în 10 reprize pe Max Baer, iar în 1931, pe James Braddock, După cum se ştie, aceştia au devenit mai târziu campioni mondiali. La începutul anului 1932, Schaaf era socotit drept unul

dintre pretendenţii cu reale şanse la titlul suprem, dar în continuare adversari oficiali i-au periclitat sănătatea, el încasând mulţi pumni grei.

Ernie Schaaf a decedat tânăr, pe un pat mizer de spital, la vârsta de 25 de ani, după un meci în care a fost înfrânt prin k.o. În repriza a 12-a de uriaşul Primo Carnera, El a suferit o comoţie cerebrală, fiind operat fără succes de chirurgul William Walker.

Schaaf a rămas, totuşi, în amintirea spectatorilor newyorkezi, care-l admiră şi astăzi pentru „garda" sa perfectă din, „Trofeul Muldoon". Desigur, o mică consolare pentru urmaşii lui Schaaf, boxerul care a plătit cu viaţa o glorie efemeră.

Milo şi Rocky înaintea celui de-al doilea război mondial, boxerii romani, datorită ambiţiei lor exemplare, curajului şi talentului lor, îşi câştigaseră simpatia publicului parizian, fiind foarte mult solicitaţi să evolueze pe ringul unor arene celebre ale vremii ca, de pildă"» Wagram," sau „Central". Moţi Spakov, Gh. Gherase-Gerard, Gh, Covaci, Lucian Popescu, Sandu Ion, Toma Aurel, Milică Theodorescu şi, mai târziu, Ion Chiriac şi Ion Popa au fost pugiliştii care ne-au reprezentat cu onoare în lumea boxului francez, contribuind la întărirea prestigiului pugilatului romanesc pe plan internaţionaL Dealtfel, într-o cronică scrisă de cunoscutul ziarist francez Georges Peeters, când a fost demolată cu ani în urmă vechea arenă „Central", un adevărat „templu" al boxului parizian, se afirma în cotidianul „LEquipe": „Pe ringul de la «Central» s-au perindat de-a lungul anilor sute de boxeri de valoare de pe toate meridianele lumii". Georges Peeters amintea o serie de celebrităţi, neomiţând că pe acest ring au luptat şi faimoşii boxeri romani Toma Aurel şi Lucian Popescu.

Doi dintre boxerii romani care au evoluat multă vreme la Paris, Milică Theodorescu şi Toma Aurel, prin anul 1936, au fost atraşi de mirajul boxului din Statele Unite ale Americii. Niciunul dintre ei n-a reuşit să devină campion al lumii, cu toate că Toma Aurel ajunsese să fie poreclit „spaima campionilor mondiali", deoarece în meciuri amicale în faţa acestora obţinuse victorii de prestigiu. Organizatorii l-au evitat pe Toma Aurel, care a plătit cu titlul mondial reaua credinţă a unor manageri. Şi aceasta pentru că Toma Aurel, fostul mecanic de automobile, nu a înţeles să fie o marionetă a culiselor boxului din S.U.A., să se lase uneori bătut.

În ceea ce-l priveşte pe Milică Theodorescu sau Milo Theodore, cum îl botezaseră americanii, fără să strălucească, a încrucişat mănuşile cu boxeri de clasă, campioni ai lumii sau şalangeri la titlul mondial. „Mijlociul" Milică Theodorescu, unchiul. După mamă, al antrenorului nostru D. Gheorghiu-Goghe, îşi câştigase şi el, dincolo de Ocean, aureola unui pugilist deosebit de înzestrat. Nu întâmplător managerii i-au oferit contracte, programându-l în cele mai mari arene ale Americii, în compania unor adversari de prima mână ca Steve Belloise, Charley Burley, Billy Arnold, Jose Basera, Lou Bass, Fitzie Zivic, Tommy Bell, Johnny Green, Lew Perez, Cocoa Kid, George Martin, Frankie Nelson sau Phil Norman. Învingător sau învins pe ringurile din New York, Detroit, Philadelphia, Chicago, Sacramento, Atlantic City, Jersey City, Baltimore, Boston, Milică a colindat cu mănuşile de box şi vioara în mână (îi plăcea să cânte în timpul liber la acest instrument) America în lung şi lat, fiind apreciat pentru stilul său spectaculos.

Ca urmare a unor rezultate de valoare, la sfârşitul anului 1943 (27 decembrie), la New York, cu 4 ani înainte de a deveni campion al lumii, Rocky Graziano, celebrul italoamerican, eroul cărţii şi filmului „Cineva acolo sus mă iubeşte", a fost opus lui Milo Theodore, recomandat de manageri ca un adversar experimentat. Neatent, Milică a recepţionat chiar în prima repriză un clasic un-doi la figură, pierzând prin k.o. În cartea sa „Cineva acolo sus mă iubeşte", Rocky Graziano îşi aminteşte însă cu plăcere de boxerul roman, care i-a devenit bun prieten, dar care avea bărbia de... sticlă: „Milo Theodore nu supăra niciodată pe nimeni. Din acest motiv îi spuneam «Băiatul de aur». Avea o fire de artist şi adora vioara", scria în rândurile sale Rocky.

În timpul celui de-al doilea război mondial, Milică Theodorescu a luptat ca voluntar în armata americană. El are acum 69 de ani şi este pensionar. „Băiatul de aur" scrie cu regularitate rudelor sale din Bucureşti, fiindu-i dor de pământul natal, de locurile copilăriei şi adolescenţei sale.

Acasă la scriitorul american Ernest Hemingway

22 august 1974. La Havana căldura făcea ravagii în rândul europenilor. Era ora 8 dimineaţa şi străzile largi erau aproape pustii. În faţa hotelului „Havana Libre", aflat pe Avenida 23, ne aştepta o „Dacia" de culoare galbenă, asemenea porumbului, aparţimnd corespondentului Agerpres în Cuba. Acesta,

foarte amabil, ne invitase să vizităm casa scriitorului american Ernest Hemingway, care, după cum se ştie, şi-a petrecut o mare parte din viaţă în frumoasa capitală cubaneză din faţa Mării Caraibilor. Împreună cu medicul lotului de box, dr. Petre Radovici, acceptăm cu plăcere această invitaţie matinală, mai ales că dimineaţa eram liberi, adică aveam o... „fereastră", deoarece finalele campionatelor mondiale se disputau peste câteva zile.

Luăm un start rapid şi ne îndreptăm spre Malecan (faleză), după care „Dacia" intră pe Avenida del Puerto. De aici, corespondentul nostru, care se dovedeşte un excelent pilot, apasă serios pe accelerator şi trecem cu viteză pe şoseaua din cartierul Guanabacao. La o întretăiere de străzi asfaltate, un indicator ne arată drumul spre suburbia San Francisco de Paula. Încetinim şi o luăm de pe şoseaua principală la stânga; oprindu-ne în faţă la" Fincă Vigia" (casa lui Ernest Heming* way, astăzi proprietatea soţiei regretatului scriitor), casă care este mai în fiecare zi vizitată de toţi cei care l-au admirat pe celebrul romancier american, autorul atâtor capodopere („Cui îi bate ceasul", „Zăpezile de pe Kilimanjaro", „Bătrânul şi marea", distinsă cu premiul Nobel pentru literatură, şi altele), care i-a iubit pe cubanezi, Havana fiind pentru el cel mai fermecător oraş din lume.

Intrăm pe o poartă de fier, pe care dacă nu mă înşală memoria scria nr. 25, şi păşim în „imperiul" lui Ernest Hemingway. În stânga, în mijlocul unei superbe grădini tropicale foarte bine îngrijită, se află una citii ambarcaţiile scriitorului, pasionat până în ultimele clipe ale vieţii de pescuitul oceanic (se spune printre pescarii localnici cu care era în relaţii de prietenie că Hemingway deţinea recordul de, greutate, în cariera sa prinzând un peşte oceanic Aguha de aproape 400 kg). Apoi, apare în faţa noastră casa scriitorului, umbrită tot timpul de un uriaş arbore tropical Ceiba. Iii stinga vilei, care este îngrijită de autorităţile cubaneze, se află o piscină, golită, iat la dreapta, la o distanţa de 10-12 metri, trei morminte acoperite cu lespezi de piatră. Ernest Hemingway era un mare iubitor al animalelor şi în special al pisicilor* Pe una din lespezi citim „Negrită", numele pisicii favorite a scriitorului. Marele condeier american era o figură originală* el nu numai că adora animalele, dar îi plăcea, în acelaşi timp, să asiste la luptele cu tauri (avea foarte mulţi amici toreadori), să urmărească lupte de cocoşi şi, mai ales, meciuri de box.

Casa lui Hemingway, devenită muzeu şi deschisă oricând pentru orice vizitator, se compuiie dintr-o cameră principală de lucru, un salon, o sufragerie şi dormitorul. Ferestrele erau deschise pentru aerisire. În. Camere se aflau toate lucrurile lui Hemingway, masa, bibliotecile pline cu Cărţi, fotografii pe pereţi (printre care şi fotografia artistei americane de origine suedeză Ingrid Bergman), o maşină de scris aşezată pe o măsuţă înaltă etc. Aceasta, pentru dă Hemingway fiu soria ilicr odată şezând pe scaun, ci numai în picioare. Şi un alt arfră* mint interesant... Au torul nuvelei „Bătrânul şi marea" (transpusă şi pe ecran îtitr*un film îlt care actorul american Spencer Tracy s-a întrecut pe sine), nu obişnuia să scrie zilnic decât o sitigură filă de manuscris. Înconjurăm cu atenţie casa şi ne atrage atenţia o scăricică de lemn îngustă ce duce spre un foişor". Urcăm agale, unul câte unul, în şir indian. În sfârşit, ajungem sus, unde din faţa unei ferestre deschise privim înăuntru. Admirăm sculele de pescuit ale lui Hemingway, celebrele sale lansete şi mulinete, o lunetă uriaşă, iar pe un birou, o adevărată colecţie de lucrări de artă militară, fotografii cu boxeri celebri, faze de diferite coride, din meciuri de baseball, fotografii cu pescarii de la Atlanta (Marea Caraibilor) şi o pereche de... bocanci. Oare ce semnificaţie să aibă o pereche de bocanci pentru muzeul memorial Ernest Hemingway? „Aceşti bocanci, ne explică corespondentul nostru, au fost purtaţi de Hemingway în timpul războiului civil din Spania. Într-o zi, lui Hemingway i s-au găurit pingelele, ajungând să calce cu ciorapii pe pământ. Atunci şi-a făcut rost de un centiron de piele mai groasă şi singur a reuşit să-şi bată în cuie alte tălpi, purtând în continuare bocancii".

În timpul liber, Ernest Hemingway, dacă nu se ducea la pescuit sau la vânătoare, îşi petrecea câteva ore, mai ales seara, la localul denumit „La Floridita" din Havana veche. Aici la o masă, ori aranja o partidă de pescuit, ori îşi lua angajamentul faţă de amicii săi că va fi prezent la un meci de baseball sau de box. Pentru că Hemingway a fost un mare admirator şi susţinător al boxului. Nuvela „50 de bătrâne" este poate una dintre cele mai reuşite nuvele sportive ale lui Ernest Hemingway. Scriitorul a fost un sincer susţinător al sportului şi este recomandabil aici, în aceste rânduri, să repetăm cuvintele sale: „*Sportul te învaţă să câştigi cinstit. Sportul te învaţă să pierzi în mod demn. Prin urmare, sportul te învaţă de toate. Te învaţă ce este viaţa*".

Hemingway a fost deseori solicitat de ziarişti, care-i puneau diferite întrebări pe marginea uneia din marile sale pasiuni: boxul, în rândurile care urmează vom cita câteva răspunsuri din diverse interviuri:

„Este *absolut necesar să asişti anual la câteva meciuri bune de box. Dacă le eviţi vreme mai îndelungată, uiţi de ele şi asta-i rău*”.

„*Vrei să învingi pe adversar*? Înfundă-*l în colţul ringului şi caută* să-l *loveşti la plex. Când atacă el, sări în laturi, aplicându-i directe cu toată puterea*”.

„*Toată viaţa e o luptă. Croşeu de dreapta, upercut de stânga. Generaţia mea n-a cedat niciodată fără luptă*”.

Dar nu numai Ernest Hemingway a fost scriitorul care a iubit boxul, atras de frumuseţea acestei discipline. Şi pe alţi scriitori de seamă i-au vrăjit bătăliile din „careul magic”.

De pildă Ring Lardner, cu nuvela sa „Campionul”, în care l-a prezentat pe eroul său, boxerul Midge Kelly, a cunoscut un remarcabil succes de public. Alţi scriitori prestigioşi, ca de pildă, Henry de Montherlant, Jack London (autorul nuvelei „Ringul blestemat”), Iuri Naghibin („Campionatul individual”) sau Maurice Maeterlinck au fost cuceriţi de luptele din ring. Jack London, de exemplu, avea o vorbă: „*Dacă vrei să ajungi un mare campion, trebuie să duci o viaţă regulată, să faci masaje*, bai, *să te alimentezi fără exces*, să *nu consumi alcool, să nu fumezi*”.

Printre scriitorii romani care au aşternut pe hârtie rânduri interesante cu subiect de box, a fost, fără îndoială, George Călinescu, nuvela sa „O gală de box” fiind foarte apreciată. Dealtfel, G. Călinescu, într-un articol intitulat „Box”, apărut în „Adevărul literar şi artistic” la 29 mai 1932, scria, printre altele:

„Cine n-a asistat încă la o exhibiţie pugilistică îşi închipuie reuniunile de box ca nişte încăierări vulgare unde pumnii sunt atenuaţi în contondenţa lor de nişte mănuşi de piele, care dacă răpesc palmelor duritatea le dă însă un aer de monstruozitate. Cu toate acestea şedinţele de box sunt un prilej pentru cele mai vechi senzaţii, dintre care esenţială este acea satisfacţiune stenică pe care o are orice ins când vede pe un individ răzbind în bătăi pe un altul care se apără şi este tot aşa de agresiv. Reciproca agresivitate este un element primordial, el singur dând naştere interesului şi alcătuind un principiu estetic al oricărui soi de luptă. Taurul placid sau omul pleznit pe obraz din senin

produc un sens de ridicol sau de milă, în niciun caz interes, încât condiţiunea primă a unui bun spectacol de coridă sau de box este ca taurul să fie agresiv şi niciunul din boxeuri să nu aibă aerul de victimă”.

Cu doi-trei ani în urmă l-am rugat pe valorosul nostru scriitor Eugen Barbu, un nelipsit spectator al meciurilor de fotbal, un credincios amator de sport în general, să-şi împărtăşească părerile şi despre box. Amabil ca întotdeauna, Eugen Barbu mi-a redactat următoarele rânduri:

„Pugilatul, vechi cât toate civilizaţiile, nu este o bătaie ordinară, dacă exceptăm mănuşile, cum cred mulţi, el este o scrimă subtilă, o încrucişare de idei servite de pumni. Într-un careu de frânghii se întâlnesc oameni şi voinţe, nu forţa oarbă care loveşte mai puternic, cu forţa bestială care rezistă. Ştiu boxeri pe care alcătuirea lor fizică îi anunţa ca victime sigure în faţa unor adversari cu renume, dovediţi mai apoi ageri atleţi şi siguri învingători.

Nobila artă este şi un balet născut din mişcarea extraordinară în ring: a da şi a nu primi, a faee puncte şi a te feri să loveşti sub limitele permise, a îmbrăţişa pe cei doborât, a-i strange mâna, a nu urî, a învinge numai, Stăpânire de sine, gândire fulgerătoare, un instinct al bătăliei, o eleganţă a prezenţei sub reflectoare.

Iată totul sau aproape totul. În rest, detaliile fără semnificaţie ale unui duel, totdeauna splendid, în care există şi hotărârea de a-i exclude pe cei necombativi. În box nu există dezertare.

A lovi?

Nu, a puncta, a descoperi locul slab al adversarului.

A te bate?

Nu, a duela.

A distruge?

Nu, a triumfa.

În fond, principiile eterne ale sportului, în anul 1979, cu ocazia campionatelor europene de la Bucureşti, printre invitaţi s-a numărat şi regretatul scriitor american William Saroyan, care ne-a împărtăşit părerile sale despre box: „Boxul este o artă prin tehnica lui, o tehnică avansată la măiestria artei şi în orice caz o ştiinţă care nu este hărăzită oricui, o ştiinţă în care savanţii se numesc cam pioni. Inmănunchierea acestor atribute şi folosirea lor cu eficienţă asigură nuanţa artistică a boxului”.

De ce ai mai venit, Sandule, tot pierzi prin k.o.2

În box mai ales, spre deosebire de alte sporturi, există multe „metode” de a-ţi enerva adversarul, de a-l face să nu mai aplice bine tactica, obligându-l să cadă într-o „capcană”, în care nervii solicitaţi pot juca apoi un rol nefast, în materie de a şti să-ţi enervezi” adversarul se poate afirma că mult comentatul Cassius Clay a fost într-adevăr şi la acest capitol un… super-campion. Cine nu-şi aminteşte cum Clay – cu prilejul conferinţelor de presă înaintea aşa-ziselor „meciuri ale secolului” – îl jignea pe Joe Frazier, spunând despre acesta că nu cunoaşte nici măcar abc-ul boxului? O „mostră” de enervare a viitorului adversar ne-a oferit, la Kinshasa, tot Clay, care cu 24 de ore înaintea partidei cu colosul texan George Foreman a declarat ziariştilor că… n-a auzit niciodată de un pugilist pe nume Foreman. Această declaraţie l-a enervat cumplit pe Foreman, pe atunci campion mondial „en titre”, care, renunţând la tactica sa de aşteptare, în clipa când a bătut gongul a pornit vijelios la atac, uzându-şi mult prea devreme resursele fizice. Învins de nervi, Foreman a lovit grăbit din toate poziţiile, nimerind numai blocajul lui Clay, care a ştiut să stea…” la cutie”, cum spun cicliştii, şi să atace din repriza a 7-a, când Foreman a cedat categoric, pierzând prin k.o. În rundul 8.

Şi la noi în ţară, cu 40 de ani în urmă, ne amintim cum înaintea unei întâlniri care a avut loc pe stadionul ONEF (astăzi Republicii) în compania lui Sandu Icn, recunoscut pentru tenacitatea şi loviturile sale dure, fostul triplu campion al Europei, Lucian Popescu, cu ocazia formalităţilor cântarului, i-a spus adversarului său: „De ce ai mai venit, Sandule, tot pierzi prin k.o. În prima repriză!”. Sandu a luat-o de bună şi nu s-a mai controlat, căutând de la început numai lovitura decisivă pe care nu a găsit-o niciodată, deoarece Eu cică ştia să eschiveze excepţional şi să-l stopeze cu lovituri directe pe nervosul şi încăpăţânatul Sandu.

Printre aşa-zişii specialişti care ştiau să-şi scoată din minţi adversarii înaintea meciurilor se număra şi semigreul metalurgist Gheţu Velicu, care-i „înţepa” cu fel de fel de declaraţii pe Gheorghe Negrea sau pe Petre Zaharia. Şi uriaşul italian Dante Cane, când a boxat la Bucureşti cu V. Mariuţan, a declarat la sosire că n-a venit să admire… Arcul de Triumf, ci să-l facă k.o. Pe Mariuţan. Desigur, dinamovistul n-a luat în serios cele spuse de Cane şi în partida care a avut loc a obţinut victoria la puncte. Anul trecut, după părerea

noastră, care am urmărit pe micul ecran, odată cu telespectatorii din ţara noastră, meciul pentru campionatul mondial la categoria semimijlocie dintre Ray „Sugar” Leonard şi Roberto Duran, boxerul american şi-a recucerit centura datorită unui abandon pe care cronicarii boxului mondial, prezenţi în jurul ringului de la New Orleans, l-au considerat... misterios. Este ştiut că în repriza a 7-a Ray „Sugar” Leonard, care până atunci boxase excepţional, a început să-l imite pe Clay în clovnerii, lucru care l-a enervat peste măsură pe Roberto Duran. De multe ori, prin gesturi sportive, pugilistul din Panama şi-a chemat adversarul la o luptă corectă, invitându-l să nu mai „fugă” şi să accepte schimburile. Fără îndoială, acest lucru nu i-ar fi convenit lui Leonard care, însă, cu talentul său, putea să înlocuiască clovneriile gen Clay cu un box defensiv, bazat pe eschive rotative, blocaje, clinciuri etc. Etc., aşa cum făcuse până în rundul 7. Considerăm că numai aceste clovnerii au fost în măsură să-l enerveze pe Duran şi să-l facă să renunţe la luptă. După întâlnire, pentru a evit* blocarea bursei elevului lor, managerii lui Duran au acoperit cu succes enervarea, aruncând-o pe seama unei alimentări greşite premergătoare meciului. Vizionând partida şi finalul ei ne-am dat uşor seama că Duran nu şi-a putut stăpâni nervii, alegând calea abandonului, pe care unii îl consideră încă „misterios”.

Aşadar, citând aceste exemple tipice de enervare, tinerii noştri boxeri au datoria de a nu pleca urechea la astfel de declaraţii transmise din taberele adverse, Ducând o viaţă sportivă exemplară, respectând cu rigurozitate programul de antrenament, ascultând cu încredere cuvântul şi indicaţiile omului de colţ, tânărul boxer este în măsură să se prezinte în formă de vârf şi să nu se sperie de declaraţii „gen Clay”. Numai printr-o muncă temeinică, numai transpirând serios în faţa sacului cu nisip sau a punching-ballurilor, boxerul se căleşte, devine mai puternic şi îşi învinge adversarul care nu este mai bine pregătit ca el, ci îl ameninţă doar cu o declaraţie banală. Nervii pot fi înfrânţi numai dacă boxerul posedă un antrenament complet şi ştie să aplice cu calm în ring tactica indicată.

50 de dolari!

Rapidul S.N.C.F. Goneşte vijelios pe liniile strălucitoare cu direcţia Brest, via Saint-Brieuc, orăşel fermecător, aşezat departe de Paris, în pitoreasca regiune a Bretaniei. În vagoanele silenţioase, treceam cu viteza unui bolid de formula 1, chiar prin staţia Le Mans, pe al cărui renumit circuit

din împrejurimi s-au bătut multe recorduri mondiale ale sportului cu motor şi unde piloţi temerari şi-au pierdut... reflexele, producând accidente mai mult sau mai puţin grave.

Este 20 noiembrie 1969 şi peste 48 de ore, la invitaţia federaţiei „Cocoşului galic", echipa României va întâlni pe ringul arenei de 1 500 locuri de la Saint-Brieuc „naţionala" Franţei, în frunte cu „cocoşul" Aldo Cosentino şi „mijlociul" Gratien Tonna. Printr-o telegramă protocolară, francezii arătau că publicul de la Saint-Brieuc doreşte să vadă la lucru „echipa de aur" a României şi nu cumva din formaţie să lipsească cei 4 campioni ai Europei pe atunci: Constantin Ciucă (muscă), Aurel Dumitrescu (cocoş), Calistrat Cuţov (semiuşoară) şi Ion Alexe (grea). Nu de altceva, dar gazdele erau foarte interesate de meciurile C. Ciucă – I. Khaloufi şi A, Dumitrescu – A. Cosentino, ultimul constituind chiar o revanşă a finalei „europenelor" de la Bucureşti. Noi, bineînţeles, ne-am respectat angajamentul şi în afara celor 4 „muşchetari", iată-i coborând scările vagonului, pe înserate, în gara Saint-Brieuc pe Ion Monea, Paul Dobrescu, Marian Constantinescu, Aurel Mihai, Nicolae Gâju, regretatul Ion Covaci, Gheorghe Chivăr, însoţiţi de antrenorii Ion Popa, Constantin Dumitrescu, arbitrii internaţionali Constantin Chiriac, Robert Braunştein (a decedat acum câţiva ani), medicul Petre Radovici şi Cristea Petroşeneanu, secretarul din acel timp al federaţiei. Fără exagerare putem afirma că pe peron se afla o mare mulţime, care în momentul coborârii boxerilor noştri pe cochetul peron ne-a întâmpinat cu ovaţii, cu lozinci: „Vive la Roumanie, vive la France", în timp ce membrii unei fanfare a primăriei cântau la... cimpoaie muzică populară din Bretania. În sfârşit, după această originală primire, am pornit cu autobuzul spre hotelul „St. Georges", care se afla la doar câteva sute de metri de clădirea gării. Gazdele s-au dovedit amabile de la început.

A doua zi, după ce boxerii au efectuat ultimele preparative în vederea întâlnirii, au făcut un tur al oraşului, vizitând obiectivele principale, ca Hotel des Ducs, Casa Ribault, construită în secolul al 16-lea, palatul Manoir de Bellecizem, celebra Fântână de la Saint-Brieuc, a cărei arhitectură impresionează, catedrala înălţată la sfârşitul secolului al 12-lea, care are aspectul unui adevărat castel, şi alte monumente de artă.

Meciul dintre boxerii romani şi francezi s-a încheiat cu scorul de 16-4 în favoarea echipei noastre» Francezii au ob* ţinut o singură victorie, prin

Tonna, care a câştigat înainte de limită în faţa lui Gh. Chivăr, iar Ciucă şi Dumitrescu au terminat la egalitate cu Khaloufi şi, respectiv, Cosentino, Nici la Saint-Brieuc Cosentino nu l-a putut învinge pe Dumitrescu, ba mai mult, am putea spune că Aurel Dumitrescu avusese avantaj şi aici asupra campionului francez (astăzi Cosentino este antrenor), dar chiar şi arbitrii noştri, amabili, ca să nu supere gazdele, au acordat o... „remiză".

Minunatele noastre gazde, cele de la „Sporting Club Briochin", n-au fost deloe supărate de acest insucces, Le-a părut rău doar că marele lor favorit, simpaticul Aldo Cosentino, n-a putut să se revanşeze după înfrângerea suferită la Bucureşti în faţa lui Aurel Dumitrescu. În onoarea echipei noastre, cei de la „Sporting Club Briochin" au oferit un banchet strălucit, servind cele mai apreciate preparate culinare specifice regiunii. Aici, la o masă, alături de vechii mei prieteni, ziarıştii Georges Peeters, de la „LEquipe" şi Robert Byk, trimisul special şi comentatorul de box al agenţiei „France Presse" (s-a pensionat ulterior) am discutat multe probleme ale boxului mondial, între un păhărel de *Cote du Rhone* şi altul de *Bordeaux*. Georges Peeters, care pe vremea aceea număra nu mai puţin de 70 de primăveri, mi-a vorbit elogios de Lucian Popescu, Aurel Toma, Ion Chiriac şi Moţi Spakov, pe care-i urmărise cu prilejul atâtor gale internaţionale desfăşurate la Paris. „Pentru că să ştiţi – mi-a spus el – romanii au inimă de aur, ştiu să lupte exemplar, fiind foarte mult solicitaţi înaintea celui de-al doilea război mondial de organizatorii parizieni".

Georges Peeters, considerat după Nat Fleischer (S.U.A.), 1 care a decedat acum 10 ani, drept unul dintre cei mai competenţi condeieri ai boxului mondial, autor a numeroase cărţi de specialitate, a vizitat şi ţara noastră. Peeters a urmărit, în anul 1958 meciul Romania-Italia de pe Stadionul Republicii, ca trimis special al ziarului „LEquipe" pentru a oferi placheta de onoare a acestui bine cunoscut cotidian parizian excelentului pugilist roman Gh. Negrea, care în urmă cu un an, reuşise la Praga să câştige campionatul european la categoria semigrea şi să aducă României prima centură continentală la amatori, în lunga „şuetă" pe care am avut-o la Saint-Brieuc, Georges Peeters mi-a mărturisit ca cel mai formidabil boxer pe care l-a văzut vreodată a fost, fără îndoială, Al. Brown-Panama, fost campion al lumii între anii 1929 şi 1935, boxerul care a cucejrit Parisul, „cocoşul" care a risipit milioane de franci, care a fost proprietar de cai de curse şi care din cauza unei vieţi dezqr4onate a murit sărac, răpus de tuberculoză, pe un pat mizer de

spital, fiind incinerat din mila unor oameni cu suflet, prieteni apropiaţi sau suporteri devotaţi.

Din ziua când a părăsit Parisul, l-aţi mai văzut pe Al. Brown?

— Desigur. M-am mai întâlnit o data cu el. După ce l-a învins la Fariş, prin 1938, prin k.o. Pe Valentin Angelman, marele boxer panamez a părăsit Parisul, stabilindu-se la New York. Avea 36 de ani şi nu mai deţinea centura cu diamante. A susţinut în uriaşul oraş american trei meciuri, pierzând în 1939 prin k.o. În faţa lui Harry Jeffra. În anul următor a mai câştigat câteva întâlniri în faţa unor adversari de mâna a doua, fiind plătit foarte prost. Pentru a-şi asigura existenţa zilnică, s-a angajat prezentator la un bar de noapte, însă n-a izbutit Silit de prieteni să urce din nou în ring, pleacă în Panama, dar nu mai are succes, în ultimul meci al carierei sale, susţinut în 1944, când avea 42 de ani, şi-a fracturat chiar mâna dreaptă.

— Bine, bine, unde l-aţi întâlnit totuşi?

— Chiar la New York, prin 1944, AL Brown era foarte abătut şi îmbrăcat sărăcăcios. Mi-a spus că fidelii săi compatrioţi s-au purtat foarte frumos cu el, oferindu-i la Ciudad de Panama chiar un post de instructor de box. Al. Brown nu s-a complăcut în această postură. Pentru a-i salva situaţia financiară, alţi suporteri i-au deschis un bar, însă Al. Brown n-a ştiut să-l conducă, să-l administreze. Aici veneau fel de fel de indivizi, amatori de poveşti şi de alcool, care până la urmă nici nu plăteau consumaţia. Al, Brown a ajuns în stare de faliment, lichidând această afacere la care nu se pricepea. El a pornit din nou spre New York, pe un cargou, ca matelot, deoarece nu avea în buzunar niciun dolar.

— În ce loc l-aţi găsit la New York pe AL Panama?

— Dragul meu, „Panama” Al. Brown îşi petrecea tot timpul în baruri, aşa cum o făcea şi la Paris. L-am depistat seara, după lungi căutări, aşezat la o masă a barului „Smalls Paradise”, alături de o dansatoare pe care, dacă nu mă înşel, o chema Roşie. Am fost tare impresionat. Acela care electrizase Parisul, boxerul care cucerise mulţimile şi avea o garderobă elegantă, arăta ca o adevărată epavă. Mi s-a făcut milă de el. Aveam în faţă un campion ratat, o celebritate care dăduse cu piciorul milioanelor de franci pe care le câştigase datorită inegalabilului său talent. Am dus mâna la portofel şi am scos 5 hârtii de câte 10 dolari, întinzându-i-le lui Al. Brown. Acesta, nedumerit, m-a întrebat de ce îi ofer aceşti dolari. Pentru a nu-i crea o situaţie penibilă,

pentru a nu crede că vreau să-l ajut, i-am justificat lui Al. Că aceşti 50 de dolari reprezintă colaborarea pe care am uitat să i-o achit pe când lucram la „LĂuto” şi când mi-a acordat un interviu. A luat cele 5 hârtii şi imediat s-a sculat de pe scaun, invitându-mă să beau cu el un coniac la alt bar: „Musician Club”. Am refuzat la început, motivând că este ora 4 dimineaţă. El a insistat şi am cedat. Am mers pe jos circa 20 de minute înainte de a ajunge pe strada 137, unde se afla acest bar de mâna a treia, care avea şi o sală de jocuri de noroc, dominată în mijloc de o ruletă, înconjurată de zeci de jucători. După ce a cheltuit 10 dolari, plătind cele două coniacuri şi oferind 5 dolari ca bacşiş chelnerului, Panama s-a îndreptat spre ruletă, unde, după ce a chibzuit câteva secunde, a pus cele 4 hârtii de câte 10 dolari pe culoarea roşie. „Jocurile sunt făcute” a spus crupierul. Bila albă a început să se rotească, oprindu-se pe culoarea neagră. Al. Brown nu reuşise să-şi mărească „capitalul”, rămânând din nou lefter. A fost ultima oară când l-am mai văzut pe campionul din Panama, al cărui sfârşit a fost tragic.

Am fost profund impresionat de aceasta poveste a lui Georges Peeters, care în continuare m-a informat că AL Brown-Panama, ros de tuberculoză, a încetat din viaţă la 11 aprilie 1951, fiind înmormântat de prietenii săi din carterul newyorkez Harlem, care au făcut o chetă şi l-au expediat în Panama, incinerându-l la Anador Guerrero Cemetery (Panama). Bătrânul gazetar sportiv francez, de o rară amabilitate, m-a rugat să citesc cele câteva rânduri redactate de celebrul Jean Cocteau, membru al Academiei Franceze, prietenul lui Al. Br own-Panama, care l-a onorat pe Georges Peeters, scriindu-i prefaţa la cartea „Monstres sacres du ring”, pe care mi-a oferit-o în dar la Saint-Brieuc, Rândurile lui Cocteau, care dovedesc marea sa admiraţie pentru cel care a fost AL Brown, cel mai redutabil „cocoş” al tuturor timpurilor, au fost tălmăcite astfel:

„Iubesc boxul şi acesta este motivul pentru care, într-o zi, l-am convins pe Al» Brown să plonjeze din nou în această poezie activă, în sintaxele misterioase care au făcut gloria tinereţii sale.

Mă ataşasem de stilul acestui boxer pentru că el reprezenta pentru mine un fel de poet, de mim, de vrăjitor, care transpunea între corzi reuşita perfectă a uneia dintre enigmele umane: prestigiul prezenţei.

AL Brown era un poem scris cu cerneală neagră, un elogiu al forţei spirituale care triumfa asupra forţei brute.

Un poet a dorit ca un boxer să redevină campion al lumii şi, în acelaşi timp, a dorit victoria inteligenţei asupra forţei; l-am sfătuit pe Al, Brown să părăsească ringul.

Întreprinderea se sfârşea şi punctul final al poetului trebuia să fie pumnul final al boxerului, al acestui campion care în timpul carierei sale demonstrase atâta fantezie şi plimbase prin toată lumea spectacolul forţei sale fragile şi dansul său de cobra".

Au trecut câţiva ani buni de când nu m-am mai întâlnit cu Georges Peeters la masa presei la campionatele europene. Câţiva gazetari de la" LEquipe" mi-au spus că bătrânul meu coleg s-a pensionat şi ar fi suferind. Dacă voi mai pleca vreodată la Paris, îl voi căuta. Zic dacă, pentru că şi eu sunt în pragul pensionării.

Nu întotdeauna triumfă tehnica!

Prin toamna anului 1941, în sala de sport a ceferiştilor din oraşul Turnu Severin, „greul" Gheorghe Lungu îşi terminase pregătirile, când în faţa sa apăru un băieţandru de 18 ani care, cu lacrimi în ochi, îl rugă să-l lase şi pe el să se antreneze. Nea Ghiţă, un uriaş cu inimă de aur, îi zise cu vorbă blândă: „Ascultă, puştiule, să-ţi aduci mâine echipamentul, şi treci la treabă. Dar cum te cheamă?". „Mă numesc Petre Brătescu şi locuiesc aici, la Tr. Severin, unde lucrez ca ajutor de strungar la o secţie de vagoane". Zis şi făcut. Puştiul, care era originar din comuna Enăşeşti (judeţul Romanaţi), începuse de a doua zi pregătirea alături de Gheorghe Lungu. Într-o zi, Petre Brătescu a fost văzut în sală de antrenorul bucureştean Dinu Dobre, venit în vizită la înrnu Severin, care l-a întrebat pe Gh. Lungu cine i-a permis să vină la sală acestui flăcău neiniţiat de nimeni în abc-ul boxului, Gheorghe Lungu l-a convins pe Dinu Dobre că acest Petre Brătescu are o voinţă de fier şi că toată după-amiaza, până seara târziu, bate sacul sau punchingbalul. Convins de cuvintele lui Gh. Lungu, maestrul Dinu Dobre a început să-l bage în seamă pe Petre Brătescu. După multe meciuri amatoare, în care şi-a trimis rapid în patria viselor chiar pe cei mai curajoşi adversari, Petre Brătescu a câştigat încrederea antrenorului şi s-a urcat în trenul cu direcţia Bucureşti, împreună cu Dinu Dobre, care i-a fost ca un adevărat părinte.

În primul său meci mai important, susţinut în anul 1944 la Bucureşti, Petre Brătescu, care era un pur „fighter" (luptător), se bătea de o manieră senzaţională şi nu-şi lăsa nici măcar să respire adversarii prin ritmul pe care-l

impunea, termină la egalitate cu tâmplarul Ilie Ursu, Spectatorii erau uluiţi de curajul şi de maniera spectaculoasă cu care-şi apăra şansele. Într-o zi, lui Petre Brătescu i s-a oferit marea ocazie a carierei sale, de a-l întâlni pe campionul ţării la „uşoară", care nu era altul decât Lucian Popescu, fost triplu campion al Europei. Acest meci amical s-a disputat la 28 aprilie 1945 pe ringul arenei „Venus". Brătescu n-a boxat rău în faţa lui Lucian, care l-a controlat cu directe de stânga şi a eschivat în mod magistral toate „lateralele" tânărului din Enăşeşti. Lucian Popescu l-a dominat copios în ultimele trei runduri pe durul său adversar, printr-un box tehnic care i-a permis să termine în avantaj. După părerea tuturor, Lucian Popescu merita decizia, mai ales că Brătescu boxase dezordonat. Spre surprinderea generală, juriul a pronunţat o decizie de egalitate. Pe vremea aceea, în cronica acestei întâlniri, apărută în „Gazeta Sporturilor", ziaristul J. Dumitrescu scria printre altele: „*Arbitrii-judecători* C. Ionescu, M. *Ghinescu şi A. Pavlu nu au reuşit însă să vadă diferenţa de valoare, probabil că le-au lipsit nişte lunete speciale şi au pronunţat un injust verdict de egalitate* în cadrul aceleiaşi gale, Ion Chiriac l-a învins prin abandon în repriza a 10-a pe Marin Gaspar, rămânând dublu campion naţional, iar Gh. Axioti l-a făcut k.o. Pe greul Gh. Lungu, după un meci ale cărui faze dramatice – scriau ziarele vremii – „nu puteau fi reeditate nici într-un film bine regizat". Ţin minte şi acum că în prima repriză Axioti a fost expediat de 4 ori la podea, pentru ca în cea de-a treia să profite de o neatenţie a lui Lungu şi să-i plaseze acestuia un croşeu de stânga la maxilar, care l-a făcut pe severinean k.o. Pentru mai tiiult de 10 secunde. În cabina de sub tribuna de lemn a „Venusului", primul care i-a sărit în ajutor lui Gh. Lungu a fost Petre Brătescu, tânărul pe care-l ajutase să intre pe poarta boxului.

Revanşa Petre Brătescu – Lucian Popescu a avut loc la 15 iulie 1948, tot la „Venus", de data aceasta Lucică punându-şi în joc centura de campion a „uşorilor". La 33 de ani. Lucian Popescu nu mai avea aceeaşi vlagă. După ce l-a dominat pe plan tehnic mai multe reprize pe Brătescu, acesta, din rundul 8, a început un adevărat „bombardament" de laterale şi jaburi, care au fost blocate de fostul triplu Campion. În repriza a 9-a, lovit violent în blocaj, Lucian Popescu a lăsat braţele în jos. Îl dureau muşchii, iar ploaia de lovituri lansată de Brătescu continua. În această situaţie, Constantin Nour, care-l asista la colţ pe Lucian, şi-a dat seama de situaţie şi a aruncat buretele, consemnând abandonul. A fost o victorie a voinţei, a boxului în forţă, care, spre deziluzia

mea, a triumfat în faţa tehnicii şi asta pentru că tehnicianul era la apogeul unei strălucite cariere, bogată în meciuri grele, cu reprize îndelungate şi cu adversari de prima mână. Noul campion, poate cel mai tânăr din istoria boxului din ţara noastră dinaintea celui de-al doilea război mondial, se numea Petre Brătescu şi avea 22 de ani.

Dar regretatul Petre Brătescu (a decedat în 1978), boxerul „exploziv", nu s-a oprit aici. El l-a provocat pentru centura naţională a semimijlociilor pe Ion Popa, antrenorul actual al echipei naţionale, Ion Popa se pregătea în seara zilei de 13 februarie 1947 să plece după gala de la „Palladium" Ia Paris, unde avea o serie de angajamente. Biletele de intrare s-au vândut în câteva ore, în speranţa că „tehnicianul" Ion Popa îl va răzbuna pe Lucian Popescu şi-l va surelasa pe „bătăuşul" Petre Brătescu. Pe ring, însă, lucrurile s-au inversat, Brătescu a atacat în stilul său caracteristic, lovind năprasnic din toate poziţiile şi obligându-l pe Popa să se apere cu mare atenţie. În reprizele a 4-a şi a 5-a, Popa a intrat în lupta corp la corp, unde a plasat lovituri dure pe care Brătescu le-a acuzat din plin. Fostul marinar a pierdut însă terenul în reprizele a s-a, a 9-a şi a 10-a, neputând evita directele lui Brătescu, care l-au adus în avantaj. Ultimele trei reprize au fost anoste, deoarece ambii pugilişti erau sleiţi de forţe şi juriul a acordat o decizie echitabilă: învingător la puncte Petre Brătescu, care a devenit astfel dublu campion naţional (uşoară şi semimijlocie).

Şi iată cum doi boxeri „stilişti" în sensul deplin al cuvântului, cu o tehnică fără îndoială superioară lui Brătescu, au fost nevoiţi să se încline în faţa tenacităţii strungarului din Enăşeşti, care, datorită acestei calităţi, şi-a creat o carte de vizită în boxul nostru de altădată, în noaptea de 13 februarie 1947, pe peronul Gării de Nord, Ion Popa, cu o arcadă uşor deschisă, aştepta garnitura cu destinaţia Paris. În valiza lui nu se mai afla centura de campion al semimijlociilor.

Am încercat de multe ori să deschid o discuţie cu Popa pe marginea acestui meci. De tot atâtea ori Popa a schimbat imediat vorba. Ne vorbea mereu numai despre meciul revanşă, disputat la 6 iunie 1948, când l-a învins la puncte pe Brătescu.

„Uriaşul din Marshall"

O dimineaţă călduroasă, specific mexicană. Părăsim apartamentul din Satul olimpic şi plecăm împreună cu Ion Popa, „omul de colţ" al boxerilor

romani, păşind agale pe o cărare îngustă către sala de antrenamente. Voiam să-i vedem la lucru pe pugiliştii americani. Ne interesau mai mult „oamenii” lui Ciucă, Cuţov, Monea şi Alexe. Pe unul din cele 10 ringuri, efectua o repriză la mănuşi „greul” american. Ne interesăm cum îl cheamă. Ni se răspunde scurt: George Foreman. Consultăm programul galei. Mâine la amiază Foreman se va bate cu polonezul Treia, o „buturugă” mică care a răsturnat multe „care”.

Şi iată-ne în autobuzul care ne duce spre arena „Mexico”. Şoferul opreşte brusc. Apare un întârziat, pe care-l recunoaştem imediat. Este Foreman. Îşi cere scuze şi apoi se întinde cât e de lung pe două scaune ale autobuzului. Se odihnea.

Începe meciul cu Treia. Îi spuneam maestrului Popa că-l spulberă. Dar Treia eschiva mult şi Foreman, decis să-l facă k.o. Rata lovitură după lovitură. Meci confuz.” Cam slăbuţ greul acesta, nu se compară cu Frazier, medaliatul cu aur al S.U.A. La Tokio”. Foreman primeşte verdictul cu 4-1. Se aud fluierături. „Să vezi ce o să-i facă poimâine Alexe!”

Câmpineanul intră în ring timid. Nu boxează relaxat, cu toate că la un moment dat l-a „contrat” zdravăn pe Foreman. Americanul câştigă, fără să strălucească. Nu ştiu ce s-a întâmplat în finală cu „Uriaşul din Marshall”. A boxat cu Ceapulis de parcă era altul. A fost formidabil şi cu toţii am zis în cor: „Are stofă. Mâine-poimâine îl vezi şi pe el pe urmele lui Frazier”. Părăsim arena finalelor. Semigreul Monea poartă la gât medalia de argint şi are nasul spart pentru câteva luni. În dreapta mea, George Foreman zâmbeşte ca întotdeauna şi se laudă cu „aurul” său. „A fost greu – îmi spune el – dar greul de-abia acum vine, că trec la profesionism, Pentru mine, turneul olimpic este prima carte de vizită pe care o prezint managerilor”. Se freacă pe cap, Pometul drept este puţin tumefiat. Foreman, un băiat elegant, cu figură de reclamă de săpun pentru copii, îl roagă pe antrenorul său să-i dea punguţa cu bucăţele de gheaţă. Ne despărţim. Îmi promite că-mi va trimite o fotografie cu un autograf, ca s-o public când va purta centura de campion al lumii. Îl asigur că mă voi ţine de cuvânt.

Au trecut de atunci ani. În această perioadă am aflat, pe calea telexurilor, despre isprăvile din ring ale „Uriaşului din Marshall”, care în copilărie a reuşit într-o singură săptămână să spargă geamurile la 200 de ferestre (îi plăcea să tragă cu praştia). Fostul mecanic, fiu al unui muncitor de

la căile ferate, s-a cuminţit, a devenit băiat serios şi a obţinut nu numai succese în sport, ci şi în alte domenii de activitate. Astfel, agenţiile internaţionale de presă au transmis ştiri prin care anunţă că şalangerul la titlul mondial s-a stabilit la Hayward pentru a urma cursurile unei şcoli din această localitate.

Pe atunci, într-unul din studiourile televiziunii noastre, Ilie Ciurăscu, în faţa camerei de luat vederi, îmi pune. Întrebarea: „Cine învinge mâine seară (22.1.1973), Foreman sau Frazier?” Nu stau prea mult pe gânduri şi răspund: „Foreman. Îmi plac stiliştii şi cu ei merg până în pânzele albe. Îi respect pe Cassius Clay, Joe Louis, Gene Tunney, Ray «Sugar Robinson» şi, cu mâna pe inimă, pot să afirm că nu mi-au plăcut Jack Dempsey sau Rocky Marciano. Boxul este scrimă cu pumnii şi nu o încăierare rudimentară”. Mi-am pus tot Bucureştiul în cap din pricina lui Foreman, Sunt oprit la orice colţ şi mi se spune: „Ce ai zis, domnule? Eşti atât de sigur pe Foreman al d-tale?”. Tac chitic. Vine ziua meciului, Toată lumea la televizoare. Câştigă Foreman. Nu jubilez. Mă bucură victoria sa, dar nu sunt chiar mulţumit. Scurtul meci n-a fost tehnic. A adus mai curând a „bătaie” de stradă. Tehnica a cam fost uitată, „Uriaşul din Marshall” nu ar trebui să renunţe la directa de stânga – arma cu cel mai lung tir la box – în favoarea boxului scurt, deoarece el are alonjă.

Pe masa mea de lucru se află o revistă americană de specialitate „World Boxing”, apărută în mai 1971. George Foreman domină coperta în culori, în titlu citesc: „Poate marele George Foreman să salveze boxul?”.

Acum, după 11 ani, putem aşterne pe hârtie fără a greşi că George Foreman n-a salvat boxul mondial, dovedind finalmente că a fost un pugilist fabricat de manageri, un boxer modest în afara unui „punch” necruţător, Foreman n-a făcut progresele necesare pe plan tehnic, pierzând titlul (30 octombrie 1974), prin abandon, în repriza a s-a, în faţa lui Clay, un Clay care se afla la sfârşitul carierei.

În acel meci, în care a cedat centura cu diamante, Foreman ne-a demonstrat pentru totdeauna că nu are... „stofă” de mare campion. Încercând apoi să revină pe primul plan al categoriei, Foreman a fost învins, la puncte, la 17 mai 1977, de Jim Young.

După întâlnire, a fost internat la spital, sistemul său nervos fiind serios zdruncinat.

La ieşirea din spital, Foreman a declarat că s-a consultat cu mama sa şi că a ajuns la concluzia că trebuie să renunţe la box. El a aderat la o sectă religioasă care, chipurile, nu-i mai permite să fie adept al violenţei. Mai mult decât atât, Foreman a spus că de azi înainte se numeşte „Misionarul George" şi că va fi fidel credinţei sale (!).

Fostul purtător al „centurii cu diamante" a fost văzut prin mai multe biserici, ţinând sub braţ cărţi religioase, într-o stare fizică lamentabilă. Slăbise 13 kg într-o săptămână, deoarece trebua să ţină... post.

Şi iată cum acest boxer pe care l-am cunoscut, la Ciudad de Mexico, ca un băiat sănătos şi simpatic, a ajuns o epavă, o victimă a managerilor, un om în pragul ruinei, în „Oraşul de aur", Gh. Negrea a strălucit!

1957. De la aeroportul praghez autobuzul face mai mult de 30 de minute până ajunge în centrul oraşului, aproape de Muzeul Naţional, unde se află hotelul „ZIata Husa". Aici este „cartierul general" al boxerilor noştri, care peste câteva zile vor urca treptele ringului la „Zimny Stadion", în dorinţa de a le coborî medaliaţi sau purtând centura continentală. Antrenorii noştri, Ion Popa şi Gh. Axioti, n-au nicio clipă de răbdare. Abia am sosit şi băieţii sunt „invitaţi" să-şi îmbrace echipamentul şi să se deplaseze la o sală din apropiere pentru a face un uşor antrenament de încălzire. În ordinea categoriilor (de la muscă la grea) răspund prezent la apel: Mircea Bobrescu, Nicolae Mândreanu, Emil Cişmaş, Mihai Trancă, Dănilă Done, Mihai Stoian, Vasile Ţâţa, Dumitru Gheorghiu, Gheorghe Negrea şi Vasile Mariuţan. Emoţiile noastre depăşesc orice limită. Pe lista înscrierilor figurează mulţi participanţi de certă valoare (Metaggart, Pietrzykowski, Benvenuti, Stankov, Makki, Enghibarian, Jako vie vici, Ab ramo v etc). Lupta se anunţa deosebit de dificilă, mai ales că noi aveam în echipă nu mai puţin de 8 debutanţi la aceea ediţie a campionatelor continentale. Spre surprinderea generală a antrenorilor, primii eliminaţi (turul I) sunt Emil Cişmaş (pană), care pierde la bulgarul Velin ov, Vasile Ţâţa (mijlocie mică), învins la puncte de un ilustru necunoscut, belgianul Raes, Dănilă Done (uşoară) şi Mihai Trancă (semiuşoară). Ultimii doi, însă, şi-au vândut scump pielea, în compania unor adversari faimoşi, campionii olimpici Vladimir Enghibarian (U.R.S.S.) şi, respectiv, Metaggart (Anglia). Dănilă Done s-a bătut ca un leu cu Enghibarian, dar acesta, un neîntrecut meseriaş, l-a stopat sistematic cu directele de stingă, trimiţându-l fără drept de apel pe metalurgist pe banca învinşilor. Done, datorită ambiţiei

sale puţin comune, a făcut o partidă magistrală, pierzând doar la puncte în faţa unui adevărat maestru al directelor şi al luptei de la distanţă. O surpriză plăcută a constituit evoluţia „semiuşorului" Mihai Trancă, care, în meciul de selecţie, îl eliminase pe Gh. Fiat. În repriza a doua, Trancă a plasat un violent croşeu de dreapta la maxilar, trimiţându-l la podea pe stilistul Metaggart. Englezul s-a regăsit cu greu, fiind salvat de gong. În continuare, bine blocat, Metaggart şi-a pus în valoare boxul variat şi a acumulat punctele necesare victoriei, calificându-se pentru turul doi. Cu toate că a coborât învins printre corzile ringului, Trancă a făcut un meci curajos, de zile mari, care i-a atras simpatia spectatorilor şi în acelaşi timp consacrarea în boxul romanesc, în pofida faptului că n-a reuşit niciodată să câştige titlul de campion, al ţării.

A doua zi, în timp ce mă îndreptam spre masa presei (venisem cu 5 minute după prima lovitură de gong), prin faţa mea doi brancardieri în halate albe purtau pe o targă un boxer leşinat. Cine credeţi că era? Chiar campionul olimpic Metaggart, care fusese făcut k.o. De scoţianul John Kidd. Mă opresc pe culoar, uluit, şi-l întreb pe antrenorul său ce s-a întâmplat. Acesta îmi răspunde: „Trancă al vostru este de vină, că l-a lovit atât de rău în primul meci. John Kidd i-a plasat un croşeu în acelaşi loc, care, fiind traumatizat din cauza loviturii lui Trancă, l-a făcut k.o. Pe elevul meu". Desigur că ne-a părut rău de acest accident (fără urmări însă, căci după o lună de odihnă, Metaggart şi-a reluat activitatea pugilistica cu succese, învingându-l, chiar la Bucureşti, pe Iosif Mihalik). Ar fi fost mai bine ca Trancă să fi beneficiat de un asemenea k.o. Care i-ar fi adus fără îndoială o medalie şi ar fi făcut din el autorul celei mai senzaţionale victorii a campionatelor de la Praga.

Dar ce rezultate au obţinut ceilalţi boxeri romani? La muscă, „Herculele de buzunar", cum l-au poreclit ziariştii francezi pe Mircea Dobrescu, s-a calificat în finale, elimimnd în ordine pe Milleck (R. D. Germană) şi pe Rene Libeer (Franţa); „cocoşul" N. Mândreanu, după ce l-a învins pe turcul Yacci, a pierdut la scoţianul Morrison; D. Gheorghiu-Goghe l-a întrecut pe Merabet (Franţa) şi apoi a cedat la puncte vest-germanului Schonborg; iar Gh. Negrea, mai întâi l-a făcut k.o. Pe iugoslavul Bogunici, după care l-a surelasat pe polonezul Wojcekowski, obţinând dreptul de a se bate în finale. În mod special am lăsat la urmă pe semimijlociul Mihai Stoian şi greul Vasile Mariuţan, doi boxeri de excepţie la această ediţie. Stoian, posesorul unei alonje respectabile, s-a impus cu autoritate în faţa cunoscutului campion polonez Nowakowski, iar

apoi a fost învins la puncte de juriu în partida cu sovieticul Gromov, învingător prin k.o. Al francezului Vanucci, mai târziu un profesionist de vază, care a boxat şi cu Ray „Sugar" Robinson. Lui Stoian îi plăceau adversarii care atacau şi, mai ales, erau scunzi. Cu aceştia se acomoda perfect, era în elementul lui, în acest fel, elevul lui Jim Călinescu cunoştea bine lecţia, era un „contreur" fără rival. Mereu îl tampona pe Gromov cu directe spectaculoase, se deplasa şi îl lovea din mers. În sfârşit, pe astfel de boxeri Stoian „îi demola" şi chiar îi ridiculiza.

Când crainicul a pronunţat decizia. Învingător la puncte, Gromov", în „Zimny Stadion" s-a produs un scandal fără precedent. Gala a fost întreruptă mai bine de 20 de minute, organizatorii solicitând telefonic ajutorul poliţiei pentru a restabili ordinea.

V-am rămas dator câteva cuvinte despre greul Vasile Mariuţan, primul boxer roman la această categorie care a urcat pe podiumul campionatelor europene, învingător în partidele cu Cottier (Scoţia) şi Davidovici (Iugoslavia), Mariuţan a pierdut în finală la puncte în faţa multiplului campion olimpic şi european, vestitul Andrei Abramov, comportarea dinamovistului fiind meritorie. Al doilea finalist, Mircea Dobrescu, a atacat mereu în meciul cu vest-germanul Homberg, a lucrat eficace la plex, însă oficialii i-au acordat centura campionului din München, care, chipurile, ar fi lovit cu mai multă adresă. Ne-a adus însă o mare satisfacţie semigreul Gh. Negrea, care şi în finală, aşa cum l-am ştiut toţi cei ce l-am văzut la lucru, l-a dominat pe valorosul şi experimentatul său adversar şi prieten, pe bulgarul Stanko Spaso v. A fost o întâlnire purtată într-un ritm rapid, corect, în care arbitrul n-a intervenit mai deloc, ambii pugilişti practicând un box tehnic, în care a triumfat „fair-play" ul. S-a scris mult despre acest meci, la sfârşitul căruia Negrea a adus culorilor sportive ale ţării noastre prima centură de campion al Europei la amatori. În „Oraşul de aur", Negrea a strălucit, ne-a spus la sfârşit antrenorul secund Gh. Axioti. Scurtă, dar semnificativă, declaraţia sa.

Au trecut 25 de ani, de când la „Zimny Stadion* pugilati i romani câştigau două medalii de argint şi una de aur, re* lansând boxul de la poalele Carpaţilor în arena internaţională, Deseori ne mai întâlnim întâmplător cu unul dintre cei zece care au urcat atunci ringul praghez: Mircea D obres cu este colonel, Vasile Mariuţan – antrenor la Dinamo, Emil Cişmaş – fotoreporter şi. Pescar sportiv, Dănilă Done – funcţionar (are o fetiţă talentată la tenis, care

a fost selecţionată în echipa de tineret a ţării), Mihai Trancă – secretar al federaţiei de box, Dumitru Gheorghiu * antrenor, Vasile Ţâţa, de asemenea antrenor. Nu ştiu cu ce se ocupă şi unde mai lucrează tehnicianul N, Mândreanu. Bine, bine, o să spuneţi, dar cu ce se ocupă Mihai Stoian, eroul campionatelor de la Praga, boxerul căruia juriul i-a declinat o victorie pe care o obţinuse cu trei puncte avantaj. „Pelicanul", cum i se spune lui M. Stoian, este profesor de educaţie fizică la Universita te (Facultatea de drept) şi lucrează cot la cot cu fostul său „om de colţ", Jim Călinescu, în afara pregătirii fizice generale a studenţilor, M. Stoian se dovedeşte un excelent pedagog, iniţiind în tainele" tenisului de masă numeroşi studenţi. Şi aceasta pentru că Stoian este un bun jucător. L-am întrebat odată: „Bine Stoiene, în loc să-i înveţi să tragă directele cum le dădeai tu în meciul cu Gfromov de la Praga sau când boxai contra lui Ilie pragnea, te ţii de paletă şi mingea de celuloid?" „Boxul este un sport greu, mi-a răspuns Stoian, cere o cantitate mare de muncă. Nimeni nu vrea să mai transpire la antrenamente, preferind sporturi mai uşoare... handbal, tenis, volei, baschet sau... tenis de masa".

M. Stoian, un antrenor de seamă, licenţiat al Institutului de educaţie fizică şi sport, are fiica studentă la Facultatea de medicină.

Pe medaliatul cu aur Gh. Negrea, semigreul care a strălucit la Praga, finalist al Jocurilor Olimpice de la Melbourne, de două ori apoi finalist la „europenele" de la Lucerna (Elveţia) şi Belgrad, l-am vizitat acasă. Liftul ne-a dus pană la etajul 7 al unui bloc din Piaţa Naţiunii, Ghiţă locuieşte aici de mai bine de 20 de ani. Ne întâmpină la uşă cu amabilr ţatea care-l caracterizează şi începem discuţia noastră.

— Ce mai zici Ghiţă? Cu ce te ocupi în prezent şi, dacă nu sunt indiscret, mai faci categoria semigrea?

— Da de unde. Cred că am greutatea lui Larry Holmes, adică peste 98 kg. Numai că el are 33 de ani, iar eu 48. Sunt sănătos, voinic şi lucrez ca maistru turnător la Institutul de cercetări şi inginerie tehnologică unde sunt încadrat din anul 1965 şi sper că sunt apreciat.

— Am constatat cu regret că nu mai frecventezi reuniunile de box.

— N-am mai călcat pragul unei arene de box din 1969, de la campionatele europene găzduite la Bucureşti. Nu am timp, trebuie să mă ocup de meseria mea, să învăţ ce-i nou şi să respect programul de lucru. În general, urmăresc pe micul ecran meciurile mai importante.

— Totuşi, cu valoarea şi performanţele tale, cu cunoştinţele pe care le ai în acest sport, puteai să ajungi un antrenor valoros sau un arbitru internaţional de prima mână. Bulgarul Stankov Spasov, pe care l-ai învins în finală la Praga, a devenit un apreciat cavaler al ringului.

— Consider că mi-am făcut datoria faţă de sportul romanesc. După ce am pus mănuşile de o parte, am îmbrăţişat meseria mea de bază. Cu toate ca sunt sportiv emerit, nu mi-a propus nimeni atunci să urmez cursurile de antrenor. Poate acum 15 ani aş fi acceptat. Acum este prea târziu, În altă ordine de idei, nu mi-a plăcut niciodată să arbitrez meciuri de box, evitând în felul acesta protestele publicului sau criticii e unor oficiali care n-au practicat boxul.

— Într-adevăr ţi-era teamă când boxai cu metalurgistul Gheţu Velicu?

— Niciodată nu mi-a fost frică de Gheţu Velicu. În cele 4 întâlniri, am obţinut de trei ori victoria, o partidă încheindu-se la egalitate. Într-adevăr, o dată am fost numărat» dar nu pentru că am recepţionat o lovitură. Eram obosit şi Gheţu m-a împins, trântindu-mă la podea. Velicu, zis Chej an, avea o singură calitate: nu puteai sesiza din ce parte vine „ghioaga”. Am spus „ghioaga”, deoarece el lovea neregulamentar. Pentru mine nu era un pugilist de temut. Dacă voiam să fac box tehnic cu el, îl ridiculizam, iar dacă voia să intru în stilul lui de „mardeiaş”, o făceam de dragul publicului şi-l întreceam şi la acest capitol.

— Care a fost cel mai bun boxer pe care l-ai văzut în cariera ta sau cu care te-ai întâlnit în ring?

— Americanul de culoare Jim Boyd, care m-a învins în finala olimpică de la Melbourne. Avea un fizic excepţional, boxa în linie şi lovea atât de tare încât te făcea să suferi mult.

Mi-au plăcut, ca varietate de lovituri şi concepţie tactică superioară, polonezul Zbigniew Pietrzykowski, care, odată, la Varşovia, l-a făcut k.o. Chiar pe Laszlo Papp, precum şi Dan Pozniak (U.R.S.S.). Cu toate că l-am învins la Belgrad, cu ocazia campionatelor europene din anul 1961, Dan Pozniak, mai tânăr ca mine, lăsa să se întrezărească frumoase cunoştinţe, fiind foarte eficace în lupta corp la corp.

— Dar dintre boxerii romani, care ţi-au lăsat cea mai frumoasă impresie?

— Mi-au plăcut ofensiva lui Mircea Dobrescu, curajul şi tenacitatea lui Nicolae Linca şi eschivele de adevărat maestru ale lui Titi Dumitrescu, un boxer cu multă judecată.

— Pe cine îi consideri drept cei mai buni „oameni de colţ”?

— Am să vi-i spun pe cei mai buni trei, în ordine: Mar cu Spakov, un mare psiholog, care m-a condus la multe victorii, Gheorghe Popescu (Ploieşti) şi Lucian Popescu.

— Cred că l-ai văzut la televizor pe Georgică Donici, care, la CX de la Tampere, a luptat în finala semigreilor. A câştigat sau a pierdut acel meci?

— Ca bun roman ce sunt, aş fi vrut să câştige Donici. El a pierdut însă pe drept, cu o decizie de 4-1. Donici nu este un boxer complet şi loveşte numai cu braţul drept, făcând şi greşeala... telefonării directelor. Apoi, nu ştie să se apere. Dacă ar cunoaşte bine măcar două lovituri, ar putea obţine rezultate superioare.

— Ce părere ai despre rezultatele boxerilor romani la ultimele ediţii ale Jocurilor Olimpice şi ale campionatelor europene?

— Boxul este un sport greu, care cere multe sacrificii, curaj, disciplină exemplară. Tinerii de astăzi preferă alte sporturi mai uşoare, în care sunt evitate traumatismele. A scăzut numărul practicanţilor boxului în Europa. De exemplu, la Tampere, la unele categorii era suficient să câştigi un singur meci pentru a intra în posesia medaliei de bronz, ceea ce denotă că pugilismul european este în vădit declin. Cu ani în urmă, pe afişul „europenelor” figurau un mare număr de redutabili boxeri, adevărate vedete ale ringului amator ca, de pildă, polonezii Kulej, Drogosz, Kukier, Pietrzykowski, iugoslavii Beneş, Parlov, Kaciar, cehoslovacii Torma, Nemecek, sovieticii Popencenko, Abramov, Lagutin, Pozniak, Stepaşkin, ungurii Kajdi, Papp, italienii Benvenuti, Saraudi, spaniolul Rodriguez, vest-germanul Basel, englezul Metaggart, bulgarii Velinov, Spasov, precum şi M. Dobrescu, fraţii Cuţov, V. Mariuţan, A. Dumitrescu, C. Ciucă, L Alexe, N. Gâju, C. Gruescu şi atâţia alţii. Ne aşteptam însă, ca la Tampere boxerii romani să profite de valoarea scăzută a pugilatului european şi să ne aducă măcar o centură continentală. Din anul 1975 (Katowice) şi până astăzi niciun boxer roman n-a reuşit să reediteze performanţa lui Simion Cuţov, de a cuceri o medalie de aur, cu toate că, trebuie să repet, la ora aceasta pugilatul european este în vădit regres. Nici performanţa lui Linca de la Jocurile Olimpice de la Melbourne n-a fost egalată.

Lacrimile lui Nino

Pe ringul praghez de la „Zimny Stadion”, în 1957, italianul Benvenuti plângea de fericire. Câştigase titlul continental al amatorilor la „mijlocie mică” şi, în drum spre cabine, purtat pe braţe în triumf de un grup de „tifoşi”, jubila de bucurie. Atunci l-am cunoscut pe Nino Benvenuti, care a declarat unui ziarist cehoslovac, aflat în imediata mea apropiere, că se va înscrie la facultatea de medicină, lăsând boxul pe planul doi. Apoi, l-am revăzut pe ringul de la „Republicii” într-un meci cu Şerbu Neacşu, când italianul din Triest a boxat excelent, stăvilind spectaculos atacurile în serii ale „furtunii brăilene,” Cochetând în continuare eu gloria sportivă, Nino Benvenuti a reuşit la Jocurile Olimpice de la Roma (1960) să aducă o medalie de aur ţării sale la categoria „semimijlocie”, dovedind din nou clasa sa internaţională prin practicarea unui box tehnic, cu lovituri directe, bine dirijate. Îl întrebam mereu pe antrenorul său Natale Rea, un mare amic al boxului romanesc, care sunt metodele de pregătire ale lui Benvenuti, deoarece acesta, la Bucureştr când s-a antrenat o dată la „Floreasca”, n-a permis nimănui să intre în sală, lucrând în secret, cu porţile închise. Ce credeţi că mi-a răspuns Natale Rea?

„Benvenuti este un boxer curios. Îi face impresia că cineva îi fură din metodele de antrenament. Adevărul este că el se pregăteşte la fel ca toţi elevii mei, dând însă dovadă de o mare conştiinciozitate. Adică, dacă-i spun să execute 100 de directe de stânga la sacul cu nisip, Benvenuti respectă întocmai indicaţiile) completând suta cu încă 20 de asemenea procedee tehnice. Este un boxer care transpiră serios la antrenamente. Sunt convins că va face carieră.

Din 1960, după Jocurile Olimpice de la Roma, Natale Rea mi-a declarat că Benvenuti are totuşi de gând să treacă la profesionism, fiind dornic de glorie şi de o situaţie financiară deosebită.

Într-adevăr, la 20 ianuarie 1961, la Triest, Nino Benvenuti a trecut pentru prima oară corzile ringului profesionist, întrecându-l la puncte, după un meci de 6X3 reprize, pe Ben Ali Aliala.

După un „stagiu” de doi ani, în care a cunoscut dificultăţile boxului cu multe reprize, având un palmares în care nu figura nicio înfrângere, Benvenuti a devenit campion profesionist al Italiei la categoria „mijlocie”, anvingându-l

la 1 martie 1963, la Roma, prin k.o. În repriza a 11-a, pe Tomaso TruppL Au urmat alţi trei ani de „rodaj „pentru boxe™ rul din Triest, în pare obţine 31 de victorii, fără a cunoaşte înfrângerea. La 15 octombrie 1965, tot pe ringul de la „Palazzo dello Sport" din Roma, Nino Benvenuti repurtează un succes de prestigiu, intrând în posesia titlului de campion al Europei. „Mijloiciul" italian îl face k.o. În repriza a 6-a pe fostul „toreador" * spaniolul Luis Folledo. După ce şi-a apărat de două ori cu succes centura continentală, învingând prin k.o. În rundul 14 pe vest-germanul Jupp Elze şi prin k.o. În repriza a 10-a pe Pascal di Benedetto, managerii americani, impresionaţi de cartea de vizită a italianului, de stilul său elegant şi în acelaşi timp eficace, îl numesc de la ei putere şalanger la titlul mondial, deţinut pe atunci de fostul „pălărier", americanul de culoare Emil Griffith, boxerul care l-a ucis în ring pe Kid Pareţi Mulţi tehnicieni ai boxului l-au sfătuit pe frumosul Nino să renunţe la acest meci, pentru a nu avea sfârşitul lui Kid Parett. Italianul nu s-a intimidat de faima şi pumnul mortal al lui Griffith şi, la 17 aprilie 1967, pe ringul de la „Madison Square Garden" din New York, a reuşit marea surpriză a anului, învingându-l clar la puncte pe Griffith. Boxând de la distanţă, deplasându-se mereu, tamponându-l în figură cu lovituri directe de stânga, Benvenuti l-a stopat în mod spectaculos pe Griffith, care a coborât învins treptele ringului la o mare diferenţă de puncte.

Organizatorii n-au stat prea mult pe gânduri şi au reuşit să programeze returul chiar în. Anelasi an, la 29 septembrie» tot la New York, De data aceasta, Griffith a adoptat o tactică în care punea accentul pe intensificarea ritmului luptei. În rundul 7 el îl loveşte violent la corp pe italian, care va boxa (până la sfârşitul partidei cu o coastă fisurată. Benvenuti nu a putut păstra centura du diamante, cedând-o lui Griffith, învingător merituos la puncte* Şi şcum era normal, s-a organizat un al treilea meci: cine este mai bun, Benvenuti sau Griffith? Iată întrebarea pe care şi-o puneau amatorii de box de pretutindeni.

Complet refăcut şi în vervă deosebită, la 4 martie 1968, la New York, Benvenuti boxează ea în zilele de glorie. Directele sale se opresc sistematic în faţa lui Griffith, care sângerează şi reuşeşte să termine cu greu în picioare un meci în care italianul a strălucit, demonstrând că, în general, tehnica triumfă asupra stilului bătăios.

În continuarea carierei sale, care i-a adus burse substanţiale, Nino Benvenuti şi-a apărat cu brio centura cu diamante, învingând la puncte pe americanul Don Fullmer (14 decembrie 1968, la San Remo), pe Luis Rodriguez (k.o. Repriza a 11-a, la *22* noiembrie 1969, la Roma) şi pe Tom Bethea (k.o. Repriza a s-a, la 23 mai 1970, la Umago).

Acest meci a constituit, însă, revanşa întâlnirii susţinute la Melbourne, la 13 martie 1970* când italianul a fost făcut pentru prima oară k.o. (repriza a s-a) în cariera sa. Înfrângerea în faţa lui Bethea a însemnat declinul italianului care susţinuse prea multe întâlniri dure în raport cu rezistenta sa fizică.

Pe atunci, la Buenos Aires, se anunţa că marea speranţă a boxului argentinian* Carlos Monzon, supranumit „taurul din Santa Fe” * îl va întâlni pentru titlul mondial pe italianul Benvenuti. Vestea perfectării meciului Monzono-Benvenuti a făcut rapid turul lumii, în seara zilei de 7 noiembrie 1970, tribunele arenei „Palazzo dello Sport,” din Roma erau pline până la refuz. Peste 15 000 de spectatori erau prezenţi la acest meci de o importanţă vitală atât pentru Benvenuti, cât şi pentru Monzon. Întâlnirea a început cu o lovitură de teatru: Monzon l-a trimis la podea pe Benvenuti chiar din prima repriză, cu un croşeu plasat exact la maxilar. Italianul s-a ridicat şi lupta a continuat pe viaţă şi pe moarte, Până în repriza a s-a argentinianul Monzon a demonstrat o superiorr tate evidentă, conducând categoric la puncte. Apoi, lupta s-a mai echilibrat. În rundul 12, Monzon l-a surelasat pe Benveliuti, Cu 20 de secunde înaintea încheierii acestei reprize, italianul s-a prăbuşit fără vlagă şi a rămas nemişcat în colţul ringului, fiind declarat învins prin k.o. Lui Nino Benvenuti i-au trebuit mai mult de 5 minute pentru a-şi reveni, dar nu a putut părăsi ringul înainte de a primi îngrijirile medicului de serviciu.

Managerii boxerului italian au declarat reprezentanţilor presei că înfrângerea lui Benvenuti constituie un simplu accident şi au solicitat revanşa. Organizatorii italieni au crezut că noul campion al lumii va dori, firește, ca meciul revanşă să aibă loc pe ringul celebrei arene „Luna Park” din Buenos Aires. Dar, surprinzător, Monzon a acceptat ea partida retur să se desfăşoare tot în Europa. Întâlnirea mult aşteptată s-a disputat la 9 mai 1971, pe ringul de la Monte Carlo. Pe vremea aceea revista „Paris-Match” scria că pentru prima oară din anul 1912, de la meciul dintre fancezul Canpentier şi Jim Sullivan (Anglia), Principatul de Monaco va organiza o asemenea importantă manifestare sportivă. În cel de-al doilea meci, Monzon. S-a jucat pur şi simplu

cu Benvenuti, care a fost salvat de la o corecţie severă în repriza a 3-a, când numai prosopul oamenilor săi de colţ a stopat ofensiva distrugătoare a argentinianului. După această catastrofală înfrângere, în colţul său, pe obrajii lui Nino, tumefiaţi de lovituri, curgeau lacrimi. Un mare boxer îşi încheiase cariera în lacrimile durerii şi nu ale bucuriei, aşa cum l-am văzut în 1957, la „Zimny Stadion" din Praga.

Ca orice boxer care n-a ştiut să-şi administreze banii, crezând că gloria sportivă va dura până la adânci bătrâneţi. Nino Benvenuti a cheltuit fără chibzuială, fără să se gândească vreodată că va veni ziua când va încheia socotelile cu boxul profesionist, singura sa meserie.

După ce a fost învins de Monzon, Benvenuti a acceptat să lucreze la Radioteleviziunea italiană în calitate de crainic sportiv. El şi-a făcut chiar debutul în noua meserie, transmiţând, după un stagiu de probă de 6 luni, meciul… Monzon Griffith pentru campionatul mondial.

În ultimii ani presa sportivă internaţională ne-a adus la cunoştinţă că Benvenuti nu mai frecventează marile cercuri ale celor bogaţi, aşa cum o făcea când era campion al lumii şi avea o situaţie financiară excepţională, astăzi fiind un simplu cetăţean de care cei din înalta societate nu se mai interesează. Pe Nino îl salută, desigur, oamenii de rând, fidelii săi suporteri, care nu-şi părăsesc niciodată marii favoriţi.

Suferinţele lui Monea înaintea finalelor Olimpiadei mexicane, în tabăra „tricolorilor" domnea o atmosferă plăcută. În elegantul şi pitorescul salon de recepţii al delegaţiei României, care ne făcea să ne aducem aminte de frumuseţile patriei noastre, ne-am bucurat cu toţii când am aflat că printre cei 22 de finalişti angajaţi în lupta pentru medaliile de aur se află *şi* un boxer roman: semigreul Ion Monea, originar de prin părţile Tohanului. În acelaşi timp eram însă îngrijoraţi de starea sănătăţii dinamovistului, pentru că acesta, în semifinale, cu toate că l-a învins la puncte, cu o decizie de 4-1, pe polonezul Drăgan – care candida şi el la un loc pe podium – în repriza a doua, la un „duel de contre", a suferit o fractură nazală, iar polonezul o fractură de metacarpian la mâna dreaptă.

În ziua de pauză, premergătoare finalelor, comisia medicală a AIBĂ a efectuat un control pentru a constata starea sănătăţii celor care vor urca a doua zi, în nocturnă, pe ringul arenei „Mexico" pentru a-şi disputa cele 11 titluri olimpice. Medicul lotului nostru, dr. Rado vici, l-a întrebat pe Monea

dacă intenţionează totuşi să boxeze, dacă are cumva dureri. Campionul nostru, care suferea în tăcere, i-a răspuns că nu crede că este vorba de o... fractură şi că dorinţa sa cea mare este de a se întâlni cu Dan Pozniak pentru a se revanşa după înfrângerea de la Campionatele europene de la Roma. Ajuns în faţa comisiei medicale, şeful acesteia, dr. Blonstein (Anglia), l-a consultat pe Monea, apăsând cu putere, aşa cum se obişnuieşte, chiar pe piramida nazală. Lui Monea i-au dat lacrimile de durere, dar n-a făcut niciun gest care să trădeze fractura, astfel că dr. Blonstein a notat în fişă: apt de luptă.

J A sosit şi ziua de 25 noiembrie, ziua finalelor. La ora 15, cu patru ore înaintea primei lovituri de gong, conştiinţa profesională a dr. Radovici şi-a spus cuvântul. Acesta nu putea permite, totuşi, urcarea în ring a unui accidentat. Pentru a evita repercusiunile altor complicaţii, dr. Radovici cu I. Monca s-au deplasat cu o maşină la spitalul Asigurărilor Sociale. Mai întâi trebuia lămurit Monea, care nu credea nici în ruptul capului că a suferit o fractură. În decurs de numai 3 minute medicul chirurg M. Lopez, cu specialitatea chirurgie maxilo-facială, i-a prezentat radiografia cu diagnosticul de fractură, iar apoi reputatul chirurg l-a operat (reducerea ortopedică a fracturii, pe care a imobilizat-o într-o atelă ghipsată, ambele orificii nazale fiind drenate prin tub de cauciuc şi meşe).

În timp de Monea stătea întins pe unul din paturile spitalului, cu o adevărată mască de gips pe faţă (i se vedeau numai ochii), pe ringul arenei „Mexico" începuseră finalele. Arbitrul C, Chiriac, antrenorul Ion Popa şi subsemnatul eram intrigaţi de faptul că Monea şi dr. Radovici nu erau în arenă, ţparcă-i înghiţise pământul. Nimeni dintre noi nu cunoştea adevărata situaţie. Ştiam doar că Monea nu este la încălzire şi că Popa este atât de nervos cum nu-l văzusem în viaţa mea. S-au disputat finalele până la categoria mijlocie-mică şi Monea nu-şi făcuse apariţia. Atunci Ion Popa, depăşit de nervi, a ieşit în faţa arenei. Deodată, o maşină a Salvării a oprit în faţa intrării principale, unde se postase el. Din ea a coborât Monea împreună cu dr. Radovici. Cei trei au intrat apoi în cabina repartizată lui Monea, într-un moment când disperarea mea ajunsese la limită.

Fiind imediat pus la curent cu cele întâmplate, mi-a revenit sarcina de a mă duce în cabina lui Pozniak peâitru a-l anunţa de forfaitul lui Monea. Când am intrat în cabină, Pozniak, cu mănuşile în mâini, îşi făcea în faţa unei oglinzi ultimul rund de încălzire, executând câteva lovituri upercutate. I-am făcut

semn să se oprească, spunându-i că Monea este bolnav. De ce? m-a întrebat el. Deoarece nu cunosc limba rusă, i-am arătat cu mâna că-i rănit la nas. Apoi, cu viteza unui sprinter, m-am deplasat în garajul uriaş al arenei, de unde, printr-o uşă dosnică, nimeream tocmai în spatele mesei oficiale a AIBĂ. Din semiîntunericul garajului, am păşit, ca într-o adevărată lume de vis, în lumina feerică a reflectoarelor televiziunii mexicane, îndreptate chiar în acel moment pentru o premiere în faţa mesei A1BA. Col. Russeel, pe atunci preşedintele AIBĂ, a fost foarte mirat când m-a văzut şi chiar contrariat. Ce căutam acolo? M-am apropiat. Preşedintele AIBĂ şi-a dat probabil seama că este ceva în neregulă şi s-a ridicat de pe scaun. Mai mult şoptind, i-am explicat situaţia lui Monea, care a fost operat cu câteva ore mai înainte. A regretat foarte mult acest accident şi după ce a chemat crainicul galei m-a rugat totuşi ca Monea să fie prezent pe podiumul laureaţilor pentru a-şi primi medalia de argint.

Aşa a ratat Monea ocazia de a încrucişa mănuşile a doua oară eu valorosul pugilist sovietic Dan Pozniak. Cei doi corifei ai categoriei semigrea s-au mai întâlnit o dată, cu ocazia campionatelor europene de la Bucureşti (1969), când, la capătul unei partide electrizante, Pozniak a primit decizia la puncte 3-2.

Monea a boxat excepţional, dar în seara aceea, pe ringul bueureştean, a întâlnit un Pozniak în vârf de formă, cum obişnuiesc să spună antrenorii în limbajul lor.

Monea şi Pozniak au rămas buni prieteni.

Campionul sovietic a devenit arbitru internaţional, în timp ce pe Ion Monea îl urmărim agitându-se în colţul ringului tinerilor dinamovişti, fiind un antrenor care a format multe elemente de valoare.

Mate cel voinic

Am dat mâna cu el la Belgrad, când a cucerit medalia de aur a amatorilor la „semigrea”, am dat mâna cu el la Ankara, când a devenit campion balcanic şi l-am urmărit ultima oară la prima ediţie a Campionatelor mondiale de box de la Havana, unde a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului laureaţilor. Mate cel voinic, pentru că este vorba de renumitul boxer iugoslav Parlov, a fost una din marile glorii ale sportului din ţara vecină şi prietenă.

La începutul anului 1980 – scriau agenţiile internaţionale de presă – boxul mondial, în mare criză de vedete de prima mână, a mai pierdut un super-campion. Telexurile acestor agenţii ne anunţau cu lux de amănunte că s-a retras oficial din „careul magic” iugoslavul Mate Parlov, boxerul amator care şi-a surelasat adversarii în competiţii celebre, predând într-o zi „hermina albă” şi, cu asentimentul oficialităţilor din ţara sa, „a tras”, apoi, cum spun antrenorii în limbajul lor, în întâlnirile cu profesioniştii.

Sculpturalul Mate Parlov, pe care l-am admirat cu ani în urmă la Havana, până să intre în posesia centurii mondiale a semigreilor amatori, a trebuit, în preliminarii, să înfrunte „uraganul” care pe atunci se numea Costică Dafinoiu, brăileanul aruncat prea devreme în „groapa cu lei” şi astăzi uitat de toată lumea. Pentru că atunci Costică Dafinoiu a luptat magistral şi numai cine nu l-a văzut poate să-l dea uitării atât de repede. Parlov, marele Parlov, a câştigat cu o decizie de 3-2 numai pentru că în ultimele secunde a găsit resurse uimitoare să mai plaseze un clasic „un-doi” pe care Costică al nostru, obosit, l-a recepţionat în plin, rămânând totuşi eroic în picioare.

Aşa după cum spuneam, Mate Parlov, boxer de „linie” cu dinamită în mănuşi, a fost campion olimpic (München, 1972), campion al Europei, campion al Balcanilor şi campion mondial-amator (ediţia I la Havana). În anul 1975, el a trecut „cu brio” la profesionism, acomodându-se repede cu meciurile riscante ale luptelor pe bani. Un an mai târziu, Parlov devine la Belgrad campion al „continentului” la „pro”, învingând pe italianul Domenico Adinolfi. La 7 ianuarie 1978, dârzul şi stilistul Parlov cucereşte la Milano titlul de campion al lumii la „semigrea”, a du când culorilor sportive ale Iugoslaviei prima centură, ca urmare a unei victorii obţinute în faţa argentinianului Angel Miguel Cuello. În acelaşi an, la 2 decembrie, Mate Parlov este învins pe ringul oraşului sicilian Mârşala şi predă centura cu diamante americanului de culoare Marvin Johnson, La 31 de ani, după o activitate în ring de nu mai puţin de 15 ani, Mate Parlov încearcă, fără succes, să cucerească centura mondială a noii categorii: grea-uşoară. După eşecul suferit în faţa lui Marvin Camel, în partida disputată la 15 aprilie 1980 la Las Vegas, Parlov, boxer conştiincios, şi-a dat seama că a jucat ultima carte a carierei sale sportive, anunţând că se retrage definitiv din box. În palmaresul său de pugilist profesionist figurează 23 de victorii, 3 înfrângeri şi 2 meciuri nule. Inginerul economist Parlov are cu ce se lăuda.

„Tumba” şi... bărbia lui Simion Cuţov

Comuna Smârdanul Nou din judeţul Brăila a „dat” boxului romanesc doi fraţi care, prin ambiţia şi tehnicitatea lor, au devenit celebri pe ringurile pugilatului mondial amator. Atât Calistrat, cât şi Simion Cuţov, deoarece despre ei este vorba, şi-au cucerit rapid simpatiile spectatorilor de pretutindeni datorită curajului, ambiţiei şi eleganţei icu care au luptat de la primul până la ultimul minut al meciului. Calistrat, născut în 1948, iar Simion cu 4 ani mai târziu, cu toate că sunt fii ai Deltei, au iubit mai puţin pescuitul sportiv, îndreptându-şi paşii spre sala de box a „maestrului” Bobinaru, zis „nea Bobi”, în ciuda împotrivirii părinţilor, care-i speriau spunându-le: „O să veniţi acasă bătuţi măr de alţii şi o să fie vai de nasurile voastre”, nici Calistrat şi nici Simion nu s-au temut de aceste avertismente, pregătindu-se cu o conştiinciozitate demnă de invidiat. Într-o noapte de vară, după zile călduroase, când în Bucureşti începuse o ploaie binefăcătoare, sub cupola multicoloră a arenei „23 August”, pe cea mai înaltă treaptă a podiumului laureaţilor la categoria semiuşoară a urcat Calistrat Cuţov. Acesta, după un meci de-a dreptul drăcesc, susţinut în ajun, l-a eliminat pe puncheurul iugoslav Vujin, iar în finală, la capătul unei partide de neuitat, l-a învins la puncte pe bulgarul Pilicev, care în repriza a doua, punând un genunchi la podea, a şi fost numărat. Calistrat Cuţov era campion al Europei. A doua zi poştaşul i-a adus o telegramă de felicitare chiar din partea părinţilor săi din Smârdanul Nou. Calistrat Cuţov a mai fost apoi finalist la „europenele” din 1971 de la Madrid şi a obţinut medalia de bronz la J.O. De la Ciudad de Mexico.

În acea seară de vară (8 iunie 1969), în tribunele arenei „23 August”, fratele său mai mic Simion Cuţov se agita şi îl bătea gândul să fie un demn urmaş al fratelui său Calistrat pe lista campionilor europeni. Simion se antrena de zor la clubul „Dinamo”, sub atenta privire a antrenorilor C. Dumitrescu şi C. Nour. Transpira serios, ridica haltere, efectua zeci de lecţii la mănuşi, crosuri interminabile, sărea de sute de ori coarda, lovea în serii punchingbalul etc. Dar iată că într-o zi primeşte răsplata acestei munci istovitoare.

Tivâmti-l în e? oiţul riăgtiltii în pe fratele său Calistrat, reuşeşte la Bucureşti primul mare succes internaţional: cucerirea titlului de campion de tineret al Europei la categoria semitişoatr. Eie actiM, Sârhioti Cuţov se anunţa un candidat de seamă la un loc în echipa naţională, un concurent serios pentru Calistrat, care făcea aceeaşi categorie (60 kg). Macaragiul Sihiioti Cuţov Continua pregătirile; fiind ţâfo efeetnplu de cotiştiiriciozitate punirti toţi. La Campidfiatefle europene de la Belgrad (1973) setilorul Siitiidn Cuţov este oipus îil fiitălă polonezului Riszard îomezyk (isetiiiiişţiafă), dare avea o impreisionarită carte de vizită şi detitiea titlul de eaainpion etiropeati de la Madrid (panai), îţi *ptima* Repriză, Tomeayk a luptat de la egal la egal dt Sitiilori, ca apoi să fie obligat să bată în retragere pentru a scăpa de „seriile" tieâritfetilpte ale tânărului său adversar. Cuţov a terminat îţi. Plină ofensivă acest meci, primind decizia di 5-O şi centura de catiipion ai Europei. Aşadar, Cuţov cel mic s-a dovedit un pugilist tot atât de mare ca şi fratele său Calistrat.

A doua zi, în holul hotelului „Slavia", cu concursul corespondentul „Agerpres", am redactat o revistă a presei pe care am transmis-o cu operativitate ziarelor din Bucureşti. În cotidianul „Sport", cunoscutul ziarist iugoslav Toina Kladni, fost boxer în tinereţe, alcătuise un clasament al ceW mai feâni boxeri ai campionatelor, acordind primol loc lui Simion Cuţov, urmat de Parlov (iugoslavia), Coseiitino (FMtiţa), Betieş (Iugoslavia), care, mai târziu, a trecut la profesionism. În ziarul „Politika" se scria, printre altele: „Boxerii romani au coftiptiftat strălucit, având în rândul lor o vedetă, Simion Cuţov, de departe cel mai redutabil dintre ei".

Atunci, Simion Cuţov îl învinsese la puncte în preliminarii pe sovieticul Vasiii Solomiti, la capatili unei partide pe care comentatorii din 28 de ţări au. Considerat-o de antologie. Am fâţâit aceasta precizate deoarece veţi Vedea în rândurile următoare ce „obstacol" a constituit îţi continuarea tiarierei iţii Simion Cuţov acest boxer Vasili Soloftiiti, un exceletit tektiiciati, until dintre cei iiiai puternici boxeri din lume la categoria semiuşoara.

Au mai trecut doi ani şi iată-ne din nou în ziua deschiderii campionatelor europene de la Katowice. Împreună cu regretatul antrenor Al. Vladar (decedat cu ani în urma într-un stupid accident de circulaţie), într-o cameră a hotelului „Silezia", ne puneam întrebarea firească: „Dacă boxează iarăşi Simion cu Solomin, vom avea mari emoţii, nu de altceva* dar sovieticul ni se anunţă în

mare formă”. În sfârşit, vine şi cantarului şi şeţiipa U.JÎ.S.Ş. Prezinţi ia categoria semiuşoară pe un tânăr, I. Lvov, care l-a. Înlocuit în ultimul moment pe Solomin, suferind de stomac. Încep meciurile, încep nervii, încep zilele grele care toate se terminau noaptea târziu într-un hol de hotel, noi aşteptând pe o brţdanim la iţiicyofpţi clasicele cuvinte ale frumoaselor telefoniste: „Bucureştiul. Aveţi legătura, pan Oşialbi”.

După o evoluţie inconstantă demonstrată de campionul european Simion Cuţov în meciul de debut cu irlandezul Charles Nash, mulţi specialişti ai „careului magic” dş la JEatowice declarau e elevul lui Titi. Di mitreşcu nu-l va mai învinge în continuare pe cunoscutul pugilist Tomezyk şi ast* fel varata prezenţa în finală. Dar Simion Cuţov a boxat ipai bine 4ß la un meci la altul şi, dup ce l-a învins pe Ţornezyk de o manieră clară, victorie la sfârşitul căreia spectatorii polonezi l-au ovaţionat, a. Dispus net, înainte de limită, în finală, de sovieticul Lvov. În ultimul meci Şimion Cuţov s-a prezentat atât de bine tactic şi a plasat lovituri în serii care l-au surprins pe Lvov, încât arbitrul a oprit o luptă care devenise inegală. În acel moment, de bucurie, Cuţov a executat pe ring o „tumbă”.

În Palatul Sporturilor, zeci de mii de spectatori au început să cânte în cor: „200 *lat*, *10*, *O lat*, *rilech zyje* (*zyje nam*!” (o urare tradiţională poloneză, care înseamnă „să ne trăieşti o sută de ani”). După ce am părăsit cabina rezervată tel viziunii noastre şi am încheiat transmisia de la Katowice, plecat urgent sări întâlnesc pe Simion, macaragiul din Smârdanul Nou. Brăileanul mă aştepta cu mâinile în şold. Mr a strâns în braţe, m-a sărutat şi mi-a spus ce… metoda vorn găsi să părăsim cabina sportivilor, deoarece în faţa ei se afla sute de suporteri care-l aşteaptă pentţru autografe. Cântau în continuare „Să ne trăieşti 100 de ani”. Am deschis rapid uşa cabinei şi împreună» cu Cuţov am luat-o la fugă. Ieşind pe din dos din arenă am coborât într-un pasaj subteran care ne ducea direct la hotelul „Silezia”, urmăriţi de zeci de spectatori care voiau să-i strângă mâna, să-l cunoască mai îndeaproape pe acest viteaz boxer roman. Am ajuns cu sufletul la gură la hotel şi ne-am… adăpostit în camera antrenorului Al. Vladar.

La plecare, înaintea decolării avionului, câţiva funcţionari ai vămii aeroportului din Varşovia şv-au manifestat dorinţa de a-l cunoaşte personal pe energicul campion roman. Am trăit clipe de mare satisfacţie sportivă alături de un demn reprezentant al pugilatului romanesc.

În comentariile lor, trimişii marilor cotidiene la Katowice transmiteau file întregi despre acest talent al boxului romanesc. Iată ce ne-au declarat unii dintre aceştia: Robert Byck, corespondentul agenţiei „France Press”: „Cuţov a fost magnific şi după părerea mea a fost cel mai bun pugilist al campionatelor”, La nândul său, Fernando Vadillo, de la ziarul „AS” din Madrid, ne spunea: „Romanii au ocupat din nou locul doi pe naţiuni. Cuţov a fost magistral şi-l consider cel mai bun boxer al campionatelor”. Ziarul „Trybuna Ludu” sublinia într-o icronică: „Simion Cuţov posedă un box eficient, energic” „iar ziarul „Przeglad Sportowy” consemna: „Cuţov este o splendidă maşină de pumni”.

L-am întrebat pe Cuţov de ce a executat acea „tumbă” spectaculoasă în maniera unui gimnast la sol în momentul când Lvov a fost abandonat de arbitrul întâlnirii. Cuţov ne-a răspuns, zâmbind: „Eram atât de fericit încât nici nu mi-am dat seama”. Televiziunea poloneză a reluat de câteva ori fazele meciului, plus... „tumba”.

La 22 de ani Simion Cuţov era de acum cel mai bun boxer amator pe care l-a avut vreodată ţara noastră; poseda trei titluri continentale (unul la tineret şi două la seniori). Pugilistul de pe meleagurile pitoreşti ale Deltei Dunării dorea să-şi treacă în palmaresul său de aur şi titlul de campion ai lumii.

Iată-ne în ziua finalelor primei ediţii a campionatelor mondiale. August 1974. Havana. Pentru centura mondială a semiuşorilor se înfruntă Vasiii Solomin (U.R.S.S.), oare urcă primul în ring, şi romanul Simion Cuţov, Oficiază americanul Hamilton. În trecere, pe culoarul care duce spre ring, antrenorul Ion Popa, galben ca o lămâie. L-au depăşit emoţiile, în timp ce Simion Cuţov zâmbea ca după o secvenţă cu „Stan şi Bran”. Era foarte sigur pe el. Acest lucru ne-a injectat şi nouă o doză serioasă de optimism. Răsună gongul şi Simion Cuţov trimite câteva „rafale” pe care Solomin le-a evitat cu greu. Simion măreşte ritmul şi-l înghesuie în corzi pe Solomin, care pierde repriza. Ne frecăm satisfăcuţi mâinile. Dacă Cuţov va boxa în aceeaşi manieră, nu-i va scăpa titlul mondial. În box, spre deosebire de alte sporturi, nu ai voie însă să-ţi neglijezi adversarul nicio secundă. Este o regulă generală pe care de la prima lecţie la mănuşi antrenorul i-o spune răspicat tânărului începător. Se părea «că, sigur pe situaţie, Simion Cuţov a uitat această regulă, plătind cu pierderea unei medalii de aur subestimarea lui Solomin.

Ridiculizându-l pe Solomin, care era dominat copios şi se afla în acel moment în postura de învins, Simion al nostru se apropie de campionul sovietic şi cu garda lăsată mult jos îi face câteva „fiţe”, cu bărbia complet descoperită. Atât i-a trebuit lui Solomin. În acel moment, Vasili a lansat un violent croşeu în bărbie care l-a ameţit pe Cuţov. Acesta, zdruncinat, a parcurs în zig-zag drumul până la colţul său, unde se afla maestrul Ion Popa, în timp ce arbitrul Hamilton începuse numărătoarea. Cu spatele la arbitru, Simion Cuţov a început să discute cu Popa şi nu s-a întors pentru a lua poziţia de gardă, fiind declarat învins prin „out” în rundul 2. Iată cum, dintr-o crasă neglijenţă, Simion Cuţov a ratat unica şi uriaşa ocazie de a cuceri pentru boxul nostru prima centură mondială a amatorilor.

Simion Cuţov a revanşat înfrângerea de la Havana în faţa lui Vasili Solomin, pe care l-a învins categoric la puncte la J.O, de la Montreal, dovedind că este mult mai bun decât boxerul sovietic. Dar în finale, acolo, în îndepărtata Canada, Cuţov a dat peste un american de culoare, Howard Davis, superior la capitolul tehnică, şi astfel boxerul din Smârdanul Nou a trebuit să se mulţumească din nou cu argintul.

Cuţov a abandonat „nobila artă” în aprilie 1981, când şi-a luat adio de la spectatori în urma unei festivităţi care a avut loc pe ringul „Centurii de aur” la Bucureşti. Dacă ar fi fost mai ponderat şi ar fi dus în continuare o viaţă sportivă exemplară, suntem siguri că Simion Cuţov ar fi fost şi astăzi boxerul nostru nr. 1. Păcatele tinereţii, însă, mai devreme sau mai târziu se plătesc cu dobândă.

Paolino

Se sting reflectoarele din cele 4 colţuri ale Palatului Sporturilor din Madrid. Ringul este acum inundat numai de lumina celor 40 de becuri montate deasupra „carelui magic”: Crainicul anunţă cu glas solemn că peste 10 minute va începe gala inaugurală a campionatelor europene (2 iunie 1971). Şpecţaţorii părăsesc imensul Teiql şi se îndreaptă disciplinaţi spre lpeyrile lor, numerotate. Lgt rândul lor, ziariştii, care se aflau deja în incinte arenei, traversează grăbiţi o pistă aidonaa pelei de velodrom pu direcţia: masa presei. În faţa noastră sunt plasate fotoliile de ring. Deodată, din rândul mulţimii, îşi tape apariţia un uriaş în vârstă, purtând un modest cpgtum de culoare gri.

Colosul este salutat cu respect de toţi cei din jurul său. Din când în când el strange câte o mână, probabil a unor prieteni mai apropiaţi. Uriaşul, care poartă un basc, nu este altul decât Paolino. Dar cine este Paolino? Poate vă gândiţi că în tinereţea sa Paolino a fost un mare actor, un cântăreţ, un clovn celebru sau poate chiar un fost toreador. Da de unde! Paolino Uzeudun, acesta e numele său, a fost, fără îndoială, cel mai formidabil boxer de categoria grea pe care L-a ayut vreodată Spania, un pugilist de excepţie, de mare calibru, cu o imensă forţă în lovituri, un luptător tenace, care n a avut un palmares „fabricat în genul compatriotului său Jose Urtain.

Într-una din zilele campionatelor, într-o pauză, excelentul nostru confrate de la revista „AS”, ziaristul spaniol Fernando Vadillio ne facilitează, mie şi colegului meu Petre Henţ, să-l cunoaştem şi să-i strângem mâna acestui uriaş cu părul alb, care, în cursul carierei sale, a susţinut nu mai puţin de 70 de întâlniri ca profesionist, dintre care a câştigat 50, iar 3 le-a terminat la egalitate. Când l-am întâlnit, Paolino Uzeuciun avea 72 de ani şi se cunoştea de la o poştă că a luptat eroic, fără menajamente, în ringul profesioniştilor. Pometii săi sunt tumefiaţi, arcadele proeminente, purtând cicatricele copeilor de pe răni vindecate, nasul turtit, iar urechile îngroşate ca urmare a „lateralelor” primite în cursul îndelungatei sale cariere. Paolino vorbeşte greu şi de multe ori se bâlbâie; aceste deficienţe se datoresc, desigur, loviturilor primite la cap, care l-au traumatizat. Pentru că Paolino, pentru a-şi câştiga existenţa, s-a bătut pe viaţă şi pe moarte până la vârsta de 36 de ani. Atunci, sfătuit de medici, pentru a nu-şi periclita sănătatea, Paolino n-a mai urcat în ringul morţii, rămânând… şomer, deoarece nu avea altă meserie.

„Mi-a plăcut mult boxul – ne spune Paolino – şi consider că cea mai mare victorie a mea a fost obţinută la 4 iulie 1931, când, în oraşul american Reno (Nevada), i-am administrat o severă înfrângere la puncte lui Max Baer. Acesta era mai mic de statură decât mine şi am ştiut să-l ţin la distanţă, contrându-l mereu cu directele de dreapta. Max, care era un băiat frumos şi mai făcea şi pe actorul de cinematograf, avea de partea sa publicul care-l încuraja frenetic. De multe ori. Max Baer încerca să se strecoare sub garda mea, pentru a mă lovi decisiv, însă eu făceam un pas înapoi şi-l plesneam în plină figură. N-am să uit niciodată acest succes, care mi-a deschis larg porţile în cetatea boxului american.”

În cursul carierei sale, Paolino Uzeuaun, campionul spaniol de prima mână, care a reprezentat cu onoare pugilatul vechiului continent peste Ocean, a luptat în meciuri memorabile cu boxeri celebri ca Jack Delaney, George Godfrey, Primo Carnera, Tommy Longhran, King Levinski, Mickey Walker, Ernie Schaaf şi Max Schmeling. Cu acesta d: n urmă s-a întâlnit de trei ori, pierzând de două ori la puncte şi terminând la egalitate la 13 mai 1934, la Barcelona, la capătul unei partide care a electrizat pur şi simplu pe cei 30 000 de spectatori.

Paolino Uzeudun ne povesteşte apoi, cu lux de amănunte şi parcă cu regret în suflet, cum a ratat ultima carte a carierei sale, aceea de a ajunge campion al lumii. Pentru că perseverenţa, talentul şi forţa de colos ale spaniolului i-au permis acestuia să devină şalanger la titlul mondial deţinut de „Muntele care umblă”, cum i se spunea zidarului italian Primo Carnera. Ciocnirea sa cu Primo Carnera a avut loc la 22 octombrie 1933 la Roma. Paolino era sigur de victorie, având mai multă experienţă decât campionul italian şi, în plus, se afla la egalitate în ceea ce priveşte aiohja. Vremea bună şi perspectiva unei mari bătălii au atras în tribunele arenei un mare număr de spectatori, la care s-au adăugat şi câteva mii de turişti spanioli. Paolino avea 34 de ani, iar Pr. Niu era cu 7 ani mai tânăr decât şalangerul său. Întâlnirea a tost extrem de dură. S-au schimbat lovituri puternice de k.o. Din ambele părţi. Paolino a luptat cu disperare pentru a smulge italianului centura cu diamante. Ia rândul său, Carnera, încurajat de fanaticii săi suporteri, a aruncat în această încleştare toată forţa sa distrugătoare. Sângele a curs din belşug, înroşind prelata ringului. Timp de 10 reprize Carnera şi Paolino s-au lovit fără cruţare. În ultimele 5 reprize tinereţea şi-a spus însă cuvântul şi Primo Carnera s-a impus la puncte, dar nu fără a trece prin mari emoţii, păstrându-şi titlul de campion al lumii. A fost ultima ocazie a lui Paolino de a aduce Spaniei mult râvnita eentură de campion al lumii la categoria grea. După el, cu mulţi ani mai târziu, au mai încercat şi alţii, fără succes, să devină campioni, ca de pildă campionul european Urtain şi Evangelista, înfrânt la puncte de palavragiul Cassius Clay.

Paolino a susţinut ultimul meci al carierei sale la 13 decembrie 1935 la New York, când a încrucişat mănuşile cu tânărul Joe Louis – „Bombardierul din Detroit”, care mai târziu avea să ajungă campion al lumii. Joe, pe atunci în vârstă de 21 de ani, l-a „executat” pe Paolino, învins prin k.o., în repriza a 4-a.

După această dureroasă înfrângere, spaniolul «a pus punct carierei sale, agăţându-şi mănuşile în cui.

Bătrânul din faţa noastră, foarte simpatic, este extrem de fericit că l-am „recunoscut” şi că se mai găsesc şi în zilele noastre ziarişti care să-i solicite câte un interviu. Paolino este vesel, am putea spune chiar în vervă, şi răspunde cu plăcere întrebărilor noastre. El a apreciat foarte mult pe boxerii romani şi ne-a vorbit elogios de Al. Năstac, Aurel Mihai, Calistrat Cuţov şi Antoniu Vasile, medaliaţi «cu argint la Madrid. La întrebarea noastră „Cu ce vă ocupaţi astăzi?”, Paolino se gândeşte puţin şi ne răspunde: „Ce poate face un fost boxer profesionist foarte bătrân? Nimic. Mă îngrijeşte una din fiice.” Sinceritatea lui Paolino ne-a impresionat.

Medalia lui Alee Năstac

Multe ni s-au mai întâmplat la prima ediţie a Campionatelor mondiale de la Havana. Am trecut atunci prin atâtea emoţii încât la un moment dat spuneam că... am îmbătrânit cu 10 ani. Ca întotdeauna, din semifinale arbitrii au început să... tragă sforile şi era cât pe aci să-l pierdem pe drum pe „mijlociul” Alee Năstac. În semifinale, acest Rocky Graziano al boxului nostru (când facem această comparaţie ne referim numai la stilul său de luptă şi nicidecum la comportarea sa în viaţa de toate zilele) l-a întâlnit pe iugoslavul Z. Vujkovici, un pugilist rezistent, cunoscut publicului nostru, înzestrat şi el cu lovituri de k.o. Cu doi ani mai înainte, în finalele campionatelor balcanice desfăşurate la noi, pe litoral, la Constanţa, Vujkovici reuşise să-l învingă fără drept de apel pe Năstac, care se afla într-o zi proastă. De data aceasta, pe ringul de la Havana, Năstac a boxat excepţional şi, într-o linişte neobişnuită arenelor de box, campionul nostru s-a impus cu siguranţă, dominându-l, cum se spune în termeni hipici, „din cap în cap” pe boxerul iugoslav, care la sfârşitul celor 9 minute s-a îndreptat resemnat spre colţul său. Dar, spre surprinderea generală, verdictul n-a fost de 5-O în favoarea lui Năstac, ci la limită: 3-2, ceea ce ne-a făcut să ne convingem încă o dată că unii arbitri certaţi cu etica sportivă au început să-şi facă... socotelile, încercând să promoveze în finale boxerii învinşi în locul celor... Învingători. Spectatorii cubanezi, buni cunoscători ai boxului, au rămas uimiţi de atitudinea celor doi judecători care au încercat să ne frustreze de o victorie pe care indiscutabil o

merita reprezentantul nostru. După câteva secunde, însă, „mijlociul” Alee Năstac, medaliat cu argint la două campionate europene, a fost aplaudat furtunos pentru boxul său eficace, iar noi în cabine l am strâns în braţe şi l-aam felicitat, mai ales că-şi luase o strălucită revanşă asupra redutabilului boxer iugoslav. Trecând acest dificil obstacol în calea sa spre finale, Năstac s-a ales la ochiul stâng cu un hematom supraşi sub-orbital care în continuare îi reducea complet vederea, întinzându-se de ia nas până la urechi.

Ziua de odihnă care a urmat a fost o zi de adevărat calvar pentru Năstac şi doctorul Petre Radovici, care n-a închis ochii în noaptea premergătoare finalei cu sovieticul Râskiev, camera sa devenind un adevărat cabinet medical de urgenţă. Petre Radovici a depus toate eforturile pentru a-i deschide lui Năstac, printr-un tratament special, ochiul stâng. El s-a deplasat în camera lui Năstac din două în două ore în tot cursul nopţii, aplicându-i comprese şi tratamentul respectiv. Eram cu toţii îngrijoraţi ca nu cumva Alee Năstac să fie respins la vizita medicală, care avea loc dimineaţa, mai ales că 4 din cei 5 medici ai comisiei de specialitate AIBĂ ne au atras atenţia că dacă boxerul roman se va prezenta cu ochiul închis la vizita medicală va fi respins şi nu va evolua în ringul finalelor. Către dimineaţă, dr. Radovici a bătut la uşa camerei noastre, aducându-ne vestea bună că lui Năstac i s-a deschis în parte ochiul şi că hematomul a mai cedat. Parcă am devenit mai optimişti, dar pe undeva ne puneam întrebarea: dacă totuşi medicii nu-l vor găsi apt pe Năstac să lupte cu Râskiev? În sfârşit, urcăm în autobuzul care ne Iasă la centrul sportiv de la „Prado”, unde se efectua vizita medi ca la şi după 20 de minute Alee Năstac, antrenorul Ion Popa, medicul Petre Radovici, secretarul federaţiei Petroşeneanu şi subsemnatul ne aflam în faţa acestei comisii. Patru din cei 5 care l-au controlat pe Năstac nu au fost de acord ca stelistul că urce în ring, spre disperarea noastră. Atunci l am rugat pe şeful acestei comisii, cunoscutul medic englez Blonstein (a decedat acum 3 ani) să-l consulte cu atenţie. De hotărî rea lui depindea dacă Năstac va lupta sau nu în finală împotriva lui Râşklev, supranumit şi „Tigrul din TaşkentM. Medicul Blonstein l-a mai privit încă o dată cu atenţie pe Năstac, după care l-a bătut amical pe umăr şi a zis: O. K. Năstac a primit aşentinjentul comisiei prin iscălitura chiar a şefului ei, punând capăt emoţiilor noastre. Medicul şef al AIBĂ ne-a spus că în 10 ore câte mai erau pană la finale, starea ochiului lui Năstac se va îmbunătăţi considerabil.

Seara finalelor. După neatenţia lui Simion Cuţov, care pur şi simplu, cum am mai arătat, s-a jucat cu medalia de aur şi ne-a decepţionat, speram ca AJec Năstac să depăşească aceßt ultim „hop” şi, în sfârşit, să vină şi ziua când un boxer roman va prin) i centgra de campion al lumii la amatori, mai ales că Riskiev avea un deget scrintit la mâna dreaptă. Cu toate că de data aceasta Năstac s-a depăşit, a luptat eroic, făcând cel mai bun meci al carierei sale, arbitrii, comportându-se sub orice critică, l-au frustrat de o victorie pe care o merita cu prisosinţă. Meciul a fost extrem de dur, Năstac pornind ofensiva chiar de la prima lovitură de gong, dar în finalul reprizei, recepţionând un croşeu de stingă la maxilar, a fost numărat. Dornic de a reface terenul pierdut în rundul doi, Alee Năstac ß-a mobilizat excepţional şi J-a înghesuit în corzi pe „Tigrul din Taşkent” care, contrat de o „dreaptă14 în plină figură, a fost la rândul lui obligat să asculte numărătoarea arbitrului canadian Tummon. Ultima repriză urma să decidă învingătorul. La sunetul gongului, Năstac a plonjat pur şi simplu către adversarul său, provocând o luptă pe viaţă şi pe moarte. Râskiev, obosit, a început să-l ţină pentru a evita contactul cu loviturile, refuzând într-un fel lupta. El a adoptat această tactică sub privirile indulgente ale neexperimentatului arbitru canadian Tummon, care în loc să-l avertizeze şi sări penalizeze pe Râskiev a trecut cu yederea aceste acţiuni ne regulamentare. Enervat peşte măsură de această situaţie, am comis un lucru inadmisibil, părăsind locul meu de la mass presei. Am alergat în jurul ringului şi am început să-i strig în limba engleză lui Tummon că Bâskiev ţine tot timpul şi să aplice regulamentul. Am fost readus pe scaunul de la masa presei la rugăminţile unui coleg de breaslă de la televiziunea din Havana. Anihilat tot timpul de acţiuni nepermise, împiedicat să-şi desfăşoare boxul viguros, Năstac n-a avut cum să-şi pună în valoare puternicele sale1 lovituri, Râskiev Erdfitând din plin de un arbitraj părtinitor. Îţi mod horihal, la sfârşitul meciului; oficialii trebuiau feă se orieritefee şi Să acorde decizia celui care a practicat un box pur, *fă îă* dbatriteţii. Eram cu toţii siguri că Năstac va primi verdictul şi în sfârşit va urca pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. Trei dintre cei 5 judecători arbitri” care au oficiat la această întâlnire i-au oferit victoria la puncte… lui Râskiev. Odi dintre arbitri, mai pricepuţi şi cu o corectă orientare asupra desfăşurării înverşunatei lupte, i-au acordat credit lui Năstac. Ge folos însă? Şi astfel, cu o dedizie de 3-2, dauzata de arbitrajul sub orice critică al canadianului Turmnori, *pe* care nu-l voi uita niciodată, Alee Năstac a primit

medalia de argitit în locul celei de atir pe care o merita. A avut însă marcă satisfacţie că la coborârea din ring, în timp ce trecea prin faţa mesei oficiale, premierul cubanez Fidel Gastro să-l felicite pentru meciul său exemplar strângându-i mâna.

Am rămas stupefiat de modul în care s-atu pierdut dotlă medalii de aur pe care le-am şi văziit la un moment dat strălucind pe piepturile lui Simion Cuţov şi Alec Năstac. N-am părăsit arena măi birie de o oră. Se stinseseră luminile la Palatul Sporturilor tirid în sfârşit m-am hotărât să mă îndrept către ieşire pentru a lua mierobiizul de seriziciu care sa mă duca la hotelul „Havana Libre”. Pe un fotoliu din fund *se* afla arbitrul Hamilton (S.ILA.). Acesta mi-a declarat că a fost unul dintre cei doi care l-au desemnat învingător pe Năstac. Era o mică consolare pentru mine. Dar ce mai conta asta!

Ne facem bagajele. Dimineaţa la ora 3 urma să fim prezenţi pe aeroportul internaţional „Jose Marţi” getităi *a ne* întoarce la Bucureşti prin Praga, unde *înnoptam după* care cu un avion al TAROMului plecam spre ţară. Translatorul nostru Jose, care ştie bine româneşte, deoarece a urmat câţiva ani un curs de metalurgie la uzina bucureşteană „23 *August*”, regreta că nu pleacă cu noi, fiindu-i tare poftă de o pofţie de sărmăluţe cu mămăliguţă şi o plimbare pe Calea Victoriei.

În cameră, îmi aşezam ultimele lucruri în valiză, asistat de dr. Radovici, care venise să-mi ia tensiunea. Am închis valiza şi când s-o dau jos de pe un scaun, un şurub al minerului a cedat. Nenorocire. L-am rugat pe Jose să mă ajute. I «a rândul lui, a solicitat telefonic de la recepţie un mecanic, Acesta a venit rapid, mi-a schimbat şurubul, înlocuindu-l cu unul de altă culoare. Această poveste, care pare nevinovată, va avea totuşi o semnificaţie. Nu am scris-o ca să mă aflu în treabă. Veţi vedea de ce.

În sfârşit, ne-am adunat toţi componenţii delegaţiei în holul hotelului „Havana Libre”. Eram somnoroşi. Ce n-am fi dat să ne culcăm într-o cameră cu aer condiţionat sau să facem o baie în piscina hotelului. Era tare cald. Am mai privit cu nostalgie hotelul care ne-a găzduit aproape 25 de zile şi apoi, prevăzător, l-am întrebat pe Jose dacă suntem în regulă cu biletele de avion, dacă s-au luat de la compania internaţională „Cubana” toate o. Kurile. Jose cu multă siguranţă ne-a răspuns că nu sunt probleme. Autobuzul gonea în noapte şi după 35 km iată-ne pe culoarele aeroportului internaţional „Jose Marţi”. Aşteptăm „startul” mai bine de o oră, lungiţi sau ghemuiţi în fotoliile din faţa

porţii avionului cu direcţia Praga. Rând pe rând am fost invitaţi la avion de un funcţionar care, inerent, ne cam stâlcea numele de pe bilet. Toate bagajele au fost cântărite şi transportate în „pântecul" avionului. În sfârşit, au trecut pragul porţii către avion toţi componenţii delegaţiei, cu excepţia mea. Poarta s-a închis automat şi am rămas lângă Jose, nedumerit şi uluit de cele întâmplate. Biletul meu de avion fusese uitat de organizatori într-un sertar de birou, iar eu am fost obligat să rămân la Havana până la clarificarea situaţiei. Eram disperat nu pentru faptul că valiza mea se afla în avionul care decolase şi că se pierdea, dar nu puteam să mai stau la Havana câteva zile în plus, până la decolarea următoarei curse, la care era valabil biletul meu, l-am explicat acest lucru lui Jose în autobuzul cu care ne întorceam la hotel, în timp ce avionul cu echipa de box lua altitudine. Nu am acceptat nicio amânare şi odată ajuns la hotelul „Havana Libre" l am trezit din somn pe directorul comitetului de organizare, care, foarte gentil, a înţeles situaţia şi mi-a oferit un bilet pe ruta Havana – Madrid Roma – Bucureşti, asigurându-mă că voi ajunge înaintea echipei la Bucureşti. Zis şi făcut. Plec împreună cu Jose la aeroport şi peste 3 ore iată-mă în aer la 10 000 metri în drum spre Madrid. După 10 ore de zbor am ajuns în capitala Spaniei, de unde am decolat la numai 30 de minute, cu direcţia Roma, la bordul unui" Swissair". Pe aeroport, un tânăr funcţionar mi-a dat noi emoţii. El a studiat cu o atenţie deosebită biletul şi s-a uitat lung la mine, ca după câteva minute să mă roage cu amabilitate să iau loc întrucât avionul de Bucureşti va sosi la Roma abia după 4 ore. Uf! Bine că nu m-a invitat să-i plătesc vreo diferenţă, considerând calculul greşit.

Ajung la Bucureşti. Este ora 16. Telefonez de pe aeroport acasă şi o rog pe soţia mea să mă aştepte în faţa blocului cu banii necesari pentru plata unui taxi. Cu mâinile în buzunare mă plimbam liniştit în faţa aeroportului Otopeni în căutarea unui taxi. Înaintea mea sosise un avion de la Tel Aviv şi...: adio taxiuri. După aproape 14 000 km parcurşi într-o zi, fusul orar îmi dă nervii peste cap şi încep să vorbesc de unul singur: „Auzi, prin câte am trecut şi aici să nu găsesc un taxi care să mă ducă acasă". Apare un tip scund, bruneţel şi îmbrăcat cu un halat alb, care mi-a spus: „Nene, vino să ce duc acasă. N-o să-ţi fie ruşine să iei loc în maşina mea?" M-am uitat la el cu neîncredere şi, obosit, am acceptat. Facem câţiva paşi şi ce să vezi: o maşină albă a „Salvării" * Desigur, m-am instalat în faţă pe post de doctor şi am ajuns acasă. În faţa blocului soţia mea mă aştepta să vin cu un getax, iar eu coboram zâmbăreţ

dintr-o… „Salvare”. Mai întâi s-a speriat, dar după o scurtă explicaţie a început să râdă. Am mulţumit şoferului de pe „Salvare”, care într-un fel m-a… salvat şi i-am promis un abonament la… „Centura de aur”. Bine, veţi zice dumneavoastră, dar valiza nu s-a pierdut? Nu, va fi răspunsul meu. Pe aeroportul din Praga, în timpul operaţiei de recunoaştere a valizelor de către călători, dr. Radovici şi-a dat seama care este geamantanul meu, deoarece la mâner avea acel şurub de altă culoare şi a urcat-o în avion alături de a sa. Noaptea, în jurul orei 1, m-am dus la aeroport să-i primesc pe băieţi, care nu mai ştiau nimic de soarta mea. Când m-au văzut, mai întâi Năstac m-a pipăit, crezând că este vorba de vreo… stafie, apoi, când şi-a dat seama că sunt eu în… carne şi oase, m-a strâns în braţe de bucurie. A fost o seară de pomină, de glume, foarte des fiind pomenit numele lui Jose, omul nostru din Havana.

Eu şi Kid

Boxul cubanez a fost o adevărată „fabrică” de campioni, futtiliatid pugilatului profesionist din S.U.A. Şi din alte ţări ilutiieraase diferite talentate, care mai târziu s-au încins cu „centurile cu diamante” în cazurile lui Kid Patett (dare a de cedat în ring), Jose Legra (pana), Kid Gavilan (semimijlocie), Jose Napoles (semimijlocie), Nino Valdez (grea), fost şalanger la titlul mondial, Kid Chocolate (semiuşoară) şi atâţia alţii.

Dacă mulţi dintre ei au luat „calea rătăcirii” şi şi-au renegat locurile natale, acceptând situaţia umilitoare de emigranţi, în schimb fostul campion al lumii, Kid Chocolate, n-a fost convins de manageri să-şi părăsească ţara, rămânând un cetăţean fidel Cubei libere.

Astăzi, Kid Chocolate locuieşte la Havana bucurându-se de stima şi sprijinul autorităţilor locale. Cu Kid Chocolate ne-am întâlnit la recepţia oferită de oficialităţile sportive cubaneze în 1974 cu prilejul sărbătoririi la Havana a zilei de 23 August, sărbătoarea naţională a poporului nostru. Apoi, de multe ori alături de scaunul său, am urmărit în acele zile palpitantele dispute ale primei ediţii a campionatelor mondiale. Deseori, Kid venea chiar şi la antrenamentele boxerilor, care aveau loc la gimnaziul sportiv din Havana (fostul Cazinou), pentru a vedea diferitele metode de pregătire ale fiecărui afiţrenor. În generai, Kid Chocolate nu şi-a. Părăsit greutatea de boxer, cu alte

cuvinte nu s-a îngrăşat, dar nici n-a slăbit. Chocolate este de statură potrivită (probabil că „face” şi acuma 60 kg), şi este însoţit mai întotdeauna de fiul său.

Într-o zi, l-am rugat pe Kid Chocolate să-mi aducă fotografia Să ca boxer cu un autograf, că, vorba Omului, poate vă veni aua să o publicăm alături de un scurt interviu, Kid s-ai dovedit parolist şi iată-l aşezat într-un fotoliu în camera mea din hotelul „Havana Libre”, aflată tocmai la etajul 22. Desigur, nu am scăpat ocazia de a vorbi cu el mai pe larg, interlocutorul meu răspunzând la toate întrebările cu un zâmbet curtenitor.

— Am avut o copilărie grea, a început Kid. Mai întâi am fost vânzător de ziare* iar apoi lustragiu. Când am împlinit vârsta de 8 ani am aflat că vine să lupte la Havana celebrul Jack Johnson. Am fost impresionat de stilul acestui pugilist.

Apoi am urmărit un alt meci, o aţievărată confruntare pe viaţă şi pe moarte între Henry Wills şi Gunboat Smith, oare a avut loc pe ringul stadionului „Marina” din îlavana. Nu piai puteam să închid ochii noapte.a. M.a zvâr. Coleam în pat. Doream şi eu să lupţ în ring, sa ajung un bqser de faima lui Jqimson. L-am rugat pe fratele meu mai mare să-mi permită şi mie să mă antrenez pe maidanul „Mnguito” din cartierul Cerro, alături de alţi băieţi. Fratele meu se pregătise aici, lovind în fiecare şi cu pumnii nişte saci umpluţi cu nisip şi agăţaţii de crengile copacilor. De dimineaţă copiii, printre care şi eu, burduşeam aceşti saci, la căderea nopţii.

— Şi când aţi urcat prima oară într-un ring regulamentar?

— Mai întâi vreau să vă fac o precizare importantă. Pe mine că cheamă de fapt Elgio Sardinias şi ca pugilist m-am legitimat pe numele de Kid Chocolate. Am susţinut primul meci ca amator la un campionat de cartier, organizat la 20 mai 1920 de ziarul „La Noche”. Aveam vârsta de 14 ani şi… 38 kg. Ţin minte că, după un clasic un-doi la figură, l-am făcut k.o. Pe un alt puşti care se numea Oscar Oßa-Viejita. Şi ce credeţi că ifli. Î, Tgu oferit organizatorii ca premiu? O sută de exemplare de ziare pe care, dacă le vindeam, banii îmi rămâneau mie. Ca amator, am susţinut exact 100 de partide, dintre care am câştigat 86 prin k.o. Şi 14 la puncte.

— Apoi, ce s-a întâmplat, în ce condiţii v-aţi continuat cariera?

— Eram prea sărac ca să rezist ispitei de a accepta oferta managerului Luis Guttierez. Mi-am făcut debutul ca professionist la categoria „pană” în ziua de 1 „august 1928 la New York, când aveam vârsta de 18 ani, învingându-

l prin în repriza a 3-a pe Eddie Ednost. În anii 1928 şi 1929 am câştigat consecutiv 29 de întâlniri, printre învinşi fjgurââid Ignacio Fernandez, Al, Sânger, Vidal Gregorio şi alţii. Un an mai târziu, am suferit două înfrângeri în faţa lui Jack Kid ßerg la New Yprk şi Fidel La Barba, doi pugilişti foarte duri.

— Când aţi atacat pentru prima oară titlul mondial?

— La 12 decembrie 1930 la „Polo Ground" din New York"; în prezenţa a peste 30 000 de spectatori, am fost opus campionului vremii, americanul Battling Battalina După un meci strâns am fost declarat învins la puncte. Nu m-am descurajat. După părerea mea, boxasem birie şi nu pierdusem. Acelaşi lucru au gândit şi managerii care mi-au propus o întâlnire pentru titlul mondial la categoria superioară, adică semiuşoară.

— Şi cu cine aţi luptat pentru această centură?

— Cu celebrul Benny Bass. Întâlnirea a avut loc la 15 iulie 1931 la Philadelphia, în prezenţa a peste 35 000 de spectatori şi, în repriza a 7-a, copleşit de ploaia de lovituri care se abătuse asupra sa, Benny Bass a fost făcut k.o. Un an mai târziu, la 9 decembrie, la New York, mi-am apărat cu brio centura în faţa lui Fidel La Barba, pe care l-am martelat timp de 15 reprize.

— Vă supăraţi dacă vă întreb când aţi pierdut titlul?

— Deloc. Nu mai făceam greutatea. Mă îngrăşasem şi trebuia să slăbesc foarte mult. La 26 decembrie 1933, la Philadelphia, lipsit de forţe, sunt silit să abandonez în faţa americanului Frankie Klic. Am mai susţinut apoi câteva meciuri la categoria uşoară, după care, în anul 1938, m-am retras, întorcânduhmă în patria mea, unde am o vilă foarte frumoasă şi duc o viaţă lipsită de griji.

— Dar pe fiul dumneavoastră de ce nu l-aţi făcut boxer?

: Nu a avut talent. Boxul este un sport greu, cu multe riscuri, dacă nu eşti bine pregătit. Băiatul meu are o meserie foarte bună, este mecanic auto.

— Ce ne puteţi spune despre Teofilo Stevenson?

— Este un unicat astăzi în lume la categoria grea. Gândeşte excepţional, nu face risipă de energie şi în momentul când şina plasat lovitura adversarul său este făcut iremediabil k.o. A procedat bine refuzând ofertele de a trece la profesionism. Sunt convins că va mai boxa cu succes câţiva ani şi va mai aduce boxului cubanez medalii olimpice şi mondiale.

— Ultima întrebare: ce părere aveţi despre boxerii romani?

— Sunt foarte combativi, curajoşi, energici şi au o excelentă pregătire fizică. Dintre cei prezenţi la „mondiale” mi-au plăcut Simion Cuţov şi Alee Năstac. Este o performanţă ca într-o asemenea competiţie de prestigiu pe programul finalelor să figureze şi numele a doi boxeri din Romania. Am mai văzut la lucru, mai în fiecare an, boxeri romani care participă la turneul „Cordoba Cardin” şi la alte diferite competiţii organizate de forul nostru.

Se înserase. I-am mulţumit lui Kid şi l-am condus în holul hotelului, unde-l aştepta fiul său, un flăcău simpatic, care acum se mândreşte cu isprăvile din ring ale tatălui său.

Laleaua neagră

Nici nu vă închipuiţi cât de liniştit stăteam la masa presei la competiţia organizată de federaţia olandeză şi intitulată „Laleaua neagră”, atunci când trecea corzile ringului curajosul şi bătăiosul nostru reprezentant, brăileanul Ion Covaci. Ca ziarist sportiv, când eşti acreditat să urmăreşti un turneu de asemenea amploare, boxerul tenace, dur, mereu în atac îţi insuflă multă încredere, iar condeierii din jurul tău, după primele schimburi de lovituri din ring, încep să-ţi dea… târcoale, solicitându-ţi amănunte despre pugilistul în cauză. Când boxa însă Ion Covaci, lăsam teama la o parte, emoţiile mă ocoleau, pentru că ştiam că dincolo de cele 12 corzi, flăcăul din Brăiliţa se „bătea” fără menajamente, riscând totul, învingător sau învins, Ion Covaci era răsplătit cu aplauze la „scenă deschisă”, iar eu, la masa presei, eram în culmea fericirii. Ion Covaci nu avea teamă de nimeni şi abia aştepta prima lovitură de gong pentru a intra imediat în… subiect. El nu a trişat niciodată boxul. Era o delectare să-l vezi la lucru. Dinamovistul făcea o adevărată risipă de energie pentru a triumfa, aducând numeroase succese pe plan internaţional culorilor sportive ale ţării. Niciodată, după vreun meci câştigat, nu avea obiceiul să se laude. Era un sportiv modest, un adevărat exemplu şi la acest capitol.

După cum arătam mai sus, într-un început friguros de mai (1968), 7 pugilişti: C. Ciucă (muscă), N. Gâju (cocoş), N. Moldovan (pană), I. Covaci (mijlocie mică), Gh. Chivăr (mijlocie), I. Monea (semigrea) şi I. Alexe (grea), însoţiţi de antrenorul I. Popa şi arbitrul M. Stănescu, au plecat la Amsterdam, răspunzând amabilei invitaţii a federaţiei olandeze, care ne-a rugat să

prezentăm cea mai bună garnitură, deoarece era un ultim mare turneu-test înaintea Jocurilor Olimpice de la Mexico.

Odată ajunşi la Amsterdam, un autobuz ne-a transportat până la cartierul general, cantonamentul de la Zeist (o localitate pitorească, aflată la 30 km de Amsterdam). Cantonamentul se întinde pe o suprafaţă de 25 hectare şi dispune de terenuri de fotbal, baschet, o sală elegantă de gimnastică, o piscină acoperită, o sală de box, saună, cabinete medicale, o farmacie, în sfârşit, tot ce are nevoie o bază sportivă recunoscută în Europa pentru aparatura ei complexă şi modernă.

În intenţia de a face o bună propagandă boxului în Olanda, federaţia de specialitate. A prganj at galele în mai multe oraşe: Enschede, Amsterdam, Utrecht, Maastricht şi Haga, unde au avut loc finalele. Pentru fiecare gală ne deplasam cu trei ore înainte PU autobsul, ptecfrid de la Zeist, 4eP.arepe distanţele erau foarte scurte şi călătoria nu era obositoare. După 5 gale, în care boxerii noştri au fost furtunos aplaudaţi pentru frumoasele lor rezultate, iată-ne ajunşi la oaga. Pe afişul ultimei reuniuni figurau finalele a 5 dintre reprezentanţii noştri, era o performanţă deosebită, nicio echipă străină neavând un număr atât mare de finalişti. Printre ei au obţinut victoria în ultimul act: JNT. Moldova?), care l-a învins la puncte pe cunoscutul campion sovietic Kuzneţov, Ion Covaci, învingător detaşat la puncte în faţa vest-germanului Nuck şi Ion Monea, care a jonglat pur şi simplu cu Hintz (R. F. Germania). C. Ciucă a fost declarat, pe nedrept, învins cu o decizie de 3-2 în faţa lui Zaporojeţ (U.R.S.S.), iar N. Qm a fost întrecut la puncte, într-un duel spectaculos de directe, de către fostul campion olimpic şi european Spfeolov (U.R.S.Ş.), încă de la începutul turneului, Ion Covaci a «tratat o forma deosebită, o mare vervă, luptând. Exemplar. Chiar în gala, de la Maastricht colegii mei de breaslă olandezi mi-au «declarat ca nu au văzut încă un boxer atât. De curajos, care să lupte într-un ritm infernal tiinp de 9 minute, Covaci risca totul, oferind speptacolş pugilistice dß adevărată sărbătoare. Sportivă. Fostul elev al maestrului Ion Ciocan şi mai târziu gl antrenorilor I. Zlătaru şi regretatul C. Dobrescu şi-a câştigat rapid în Olanda simpatia spectatorilor şi stima tehnicienilor din cele 1; 2 ţări participante.

Îni amintesc că finalele trofeului „Laleaua neagră” au avut loc în sala elegantă restaurant din Haga, ringul fiind amenajat pe o scenă. În pauză, care a avut loc la mijlocul reuniunii, am avut onoarea fim invitaţi în loja prinţului

Bemhard, soţul fostei regine Iuliana a Olandei, care a ţinut să ne strângă mâna, aducând prin cuvinte alese elogii la adresa sportului romanesc, deoarece prinţul era un admirator şi un bun cunoscător al sportului.

La sfârşit, în cadrul unei frumoase festivităţi, Ion Covaci a fost declarat cel mai combativ boxer al turneului, primind ca premiu o elegantă valiză de piele, chiar din mâinile lui Jan Hoffman, regretatul preşedinte al EABA, un devotat prieten al sportului romanesc.

După câteva minute am primit legătură telefonică cu ËUeuifecéiul şi din ce loc Vedeţi că attitraitees rezultatele finale ale băieţilor? Chiar din bucătăria restaurantului, care avea montat pe un perete un aparat de telefon. Tomnai acolo găsise centrala din Haga locul cel mai „propice" ca să pot vorbi în linişte. Bucătarii încetaseră lucrul, nu-şi mai făceau*... reţetele, uitându-se la mine ca la un om căzut din lună. Miraţi, probabil, se îlitrebau între ei ce limbă vorbesc şi din ce ţară am poposit pe meleagurile lor?

Ion Covaci, boxer cu un frumos palmares, medaliat di broriz la campionatele europene de la Roma şi Bucureşti, era o adevărată... „teroare" în rândul celor de categoria mijlocie mică. L-am urmărit în multe turnee internaţionale şi chiar dacă a pieirdut, am avut satisfacţia de a-l vedea cum se dăruieşte, cum îşi cheltuieşte eforturile până ia ultima picătura de energie.

La J cufile Olimpice de la Ciudad de Mexico, după tragerea la sorţi complet nefavorabilă, mai ales lui Covaci, care trebuia din primul tur să-l întâlnească pe neîntrecutul tehnician sovietic Boris Lagutin brăileanul mi-a spus: „, Nea Paule, nu mi-e teamă. Ce, el nu are tot două mâini ca mine?" Covaci ştia să se încurajeze singur, ştia să se mobilizeze* ceea ce este foarte important pentru un boxer" pentru un sportiv de performanţă. Nu l-a intimidat numele lui Lagutin, care constituia o adevărată carte de vizită scrisă de mult cu litere de aur în boxul internaţional.

Ion Covaci a pierdut la puncte meciul cu Lagutră. Difta movistul, cu felul său disperat, a făcut tot posibilul peâltru a-l depăşi pe boierul sovietic.

Tehnicii acestuia Covaci i-a opus Vitalitatea, atacul furibund, cătitârtd să plaseze şi una citii loviturile sale foarte puternice. N-a reuşit, deoarece Lăgutiti, prevetiit probabil, s-a ferit să primească astfel de lovituri. Covaci ii-a putut, practic, aplica nici uhul din „jaburile" sale preferate. Ä fost găsit mereu cu braţele îndoite şi niciodată fiU a dat cu tota puterea. A pierdut clar. În ultima repriză, Covaci a fost lovit di căpui şi a boxat cu arcada deschisă.

După meci, în cabina lui Lagutin, veselia caracteristica unei victorii. Campionul sovietic declara televiziunii mexicane: „Am scăpat di greu de ufi adverfear incomod, care lovea puternic din orice poliţie. A trebuit slă apelez la toate cunoştinţele mele pentru a evita «jaburile» romanului. Covaci a făcut o partidă de zile mari. Îl felicit. Păcat că nu i au fost favorabili sorţii”.

Covaci îşi desfăcea bandajele de la mâini în cabină şi câteva lacrimi i se scurgeau pe obrazul înroşit de efort. Campionul roman mi-a mărturisit că Lagutin ştie să fenteze extraordinar şi că este un mare tehnician al ringului. Apoi a intervenit medicul nostru, dr. Petre Radovici, care i a aplicat lui Covaci trei copei la arcada spartă. Covaci ieşise rănit dintr-o luptă în care confirmase încă o dată curajul său deosebit.

Înfrânt de Lagutin, Covaci a fost eliminat chiar din primul tur. Fără îndoială, boxerul roman a avut neşansa de a înfrunta pe cel mai bun pugilist din lume la această categorie. Ion avea acum timp liber şi se plimba prin Satul olimpic, înota în piscina amenajată lângă cinematograful Satului, urmărea antrenamentele boxerilor americani din sala alăturată, viziona mai multe filme pe zi şi seara îşi făcea antrenamentul său obişnuit. Îmi spunea: „Un boxer, ca şi un violonist, trebuie să se antreneze zilnic, altfel… cântă fals”.

Într-o zi, acest boxer teribil, dar pe atunci încă un băieţandru simpatic şi copilăros, bate la uşa camerei mele de la parter şi mă roagă să-i fac rost de 10 insigne sportive ale diferitelor federaţii naţionale. Îl întreb, curios, pentru ce-i trebuie aşa ceva. Mă invită cu el să merg la poarta Satului olimpic, acolo unde se făceau fel de fel de schimburi între localnici şi participanţii la Olimpiadă. Se schimbau monezi, batiste, fulare, brichete, cravate, insigne, brelocuri, fel de fel de mărunţişuri. Mexicanii erau însă mari amatori de insigne europene. Bine, îi zic eu, îţi voi da cele 10 insigne, dar spune-mi şi mie ce vrei să primeşti contra lor? Ajungem în faţa porţii, o deschidem şi ieşim, trecând prin faţa zidului Satului olimpic. Aici, pe o bicicletă, un mexican între două vârste, cu un clasic sombrero pe cap, avea pe ghidon doi papagali superbi cu pene multicolore şi ciocuri proeminente. Şi ce ai de gând? — i-am spus eu. Crezi că o să-ţi dea bicicleta pentru cele 10 insigne? Nici nu mă gândesc, mi-a răspuns Covaci. El vrea să-mi ofere cei doi papagali, care, dacă-i duc la Brăiliţa, se va strange lumea ca la… circ. L-am tras la o parte pe Covaci şi i-am explicat că practic aşa ceva este imposibil, deoarece nu poţi pleca cu avionul dintr-o ţară străină cu doi papagali de grădină zoologică, măricei, fără să ai şi certificatul

necesar. Covaci a regretat. Eu i-am oferit în dar 10 insigne pentru a face schimb cu alte mărunţişuri, dar nu cu papagalii mexicanului. Am râs amândoi, în timp ce mexicanul îşi scosese din cap sombreroul şi se scărpina a pagubă, vorba romanului. Noroc că papagalii nu erau vorbăreţi, altfel poate învăţam şi alte cuvinte în limba mexicană.

În dimineaţa zile de 15 noiembrie 1973, aflându-mă la redacţie, telefonista de serviciu mă anunţă că sunt căutat de Brăila. O persoană oficială din cadrul organizaţiei sportive locale îmi anunţa trista veste că boxerul Ion Covaci, lucrător în miliţia locală, a fost ucis la datorie cu o seară înainte de către un borfaş care, în intenţia de a evada, i-a împlântat lama unui cuţit în carotidă. O moarte tragică care a impresionat nu numai pe amatorii de box din întreaga ţară, ci şi pe cei care nu l-au cunoscut pe bravul sportiv Ion Covaci. Asasinul a fost prins a doua zi la Galaţi, primindu-şi pedeapsa cuvenită pentru fapta sa abominabilă.

În memoria lui Ion Covaci, talentatul scriitor Eugen Teodoru a publicat în colecţia „Sfinx” cartea „Moartea boxerului”, în care este vorba de Ion Covaliu, alias Ion Covaci. O carte care se citeşte pe nerăsuflate, în care autorul prezintă, în cuvinte frumoase, viaţa aceluia care a fost campionul de box Ion Covaci, campionul curajului, căzut la datorie.

În fiecare an, organizaţiile sportive din Brăila, oraşul atât de iubit şi îndrăgit de Ion Covaci, organizează o competiţie internaţională în memoria remarcabilului pugilist dispărut prematur. Iată frumoasele rânduri scrise de Eugen Teodoru în finalul cărţii sale „Moartea boxerului”: „Brăila recheamă de obicei vara ecourile acestui gong, împletindu-le cu sirenele bătrânului port şi cu şoaptele platanilor din parciil central, fiindcă scrânciobul neostenit al anotimpurilor se opreşte câteva zile aici să convoace în arenă scrimerii cu mănuşi într-o întrecere a rememorărilor.

Atunci pluteşte printre ei silueta eroului. La vestiare, la intrările aglomerate, în tribunele fremătătoare, la masa oficialilor, în careul magic, după ce surâsul lui multiplicat în afişe te-a întâmpinat pretutindeni pe străzi şi în vitrine”.

Într-o zi voi merge la Brăila şi voi aşterne pe mormântul înverzit şi plin de flori al campionului curajului, nedat uitării, un buchet de lalele roşii.

Pascualino... jocheul

Pe drept cuvânt se poate eptitie elă boieiil argentinian a avut numeroase vedete chiar de primul rang. Să nu vă închipuiţi că „mijlociul” Carlos Monzon, care *a* fost rieânvins timp de 12 ani şi a deţinut ceiitura cu diamante, a fost singurul pugilist din Argentina, autorul atâtor isprăvi deiorie de invidiat în „caretil magic”. Istoria pugilatului pe tiarii ne atâta că la 14 septembrie 1923 pe ringul de la „Madison Square Garden”, „greul” argentinian Luis Firpo a încrucişat mănuşile cu formidabilul campion al vremii Jack Dempsey, în joc fiind pusă chiar centura cu diafriante, deţinută de nordamerican. Gei care ău urmărit de la „bordul” ringului această partidă au declarat că în prima repriză Dempsey a fost la un pas de a pierde prin k.o., deoarece uriaşul din Buenos Aires i-a expediat o directă între ochi care l-a proiectat pe marele Jack tocmai peste corzi, el aterizând pe masa presei, spre uluiala ziariştilor. Condeierii boxului argentinian au arătat atunci cu lux de amănunte că lui Dempsey i-au trebuit mai mult de 10 secunde regulamentare pentru a ajunge în ring şi a relua „ostilităţile”. În repriza secundă* după minutul de odihnă, Dempsey a aruncat în acea furioasă bătălie toate cunoştinţele sale, aplicându-i lovituri de oţel curajosului Firpo. Acesta a trebuit *până* la urmă să îngenuncheze de câteva ori pentru ca în finalul rundului 2 sa fie declarat învins prin k.o. După acest meci cu cântec s-au iscat multe discuţii, ziariştii argentinieni solicitând prin articolele lor revanşa, întrucât, după părerea lor unanimă, Firpo trebuia desemnat învingător priii k.o. Dar abil şi probabil timorat de forţa pumnului lui Firpo, Dempsey nu i-a mai acordat niciodată acestuia revanşa, neacceptând nici măcar o întâlnire amicală la Buenos Aires.

Fără îndoială, însă, cel mai formidabil boxer argentinian pe care-l tiafeam chiar înaintea lui Monzon a fost Pascuale Petez, Pascualino-jocheul, cum îl porecliseră fidelii şi numeroşii săi suporteri. Pascuale Perez, naoeut la 4 martie 1926 la Tupungate (Mendoza), a repurtat mai întâi succese senzaţionale pe ringul amatorilor, care au culminat în anul 1948 la Jocurile Olimpice de la Londra cu câştigarea medaliei de aur la „muscă”. Mulţi manageri i-au propus apoi lui Pascuale Perez să devină jocheu, deoarece niciodată, chiar când se alimenta copios, nu depăşea greutatea de 50,802 kg, care se cere profesioniştilor la această categorie. Cum se spune în termeni pugilistici, Pascuale Perez avea o greutate naturală care, desigur, i-a facilitat o alimentaţie abundentă ce nu i-a modificat greutatea, evitând astfel canonul

băilor de aburi pentru a slăbi, abţinerea de la o alimentaţie normală, ceea ce ar fi contribuit la sleirea forţelor sale. Dar Pascualino-jocheul (i se spunea astfel pentru că avea o greutate, de jocheu ideală – 48 kg – pentru cursele de galop) a refuzat orice ofertă. Pe el îl tentau meciurile de box, voia să demonstreze că un campion olimpic este capabil să lupte cu succes şi în ringul profesioniştilor. Nu a renunţat imediat la „hermina albă”. El ştia că în ringul „pro” poţi avea multe surprize şi deşi medaliat olimpic cu aur îşi continuă încă 4 ani ucenicia la amatori. În sfârşit, la 5 decembrie 1952, urcă pentru prima oară treptele ringului rezervat profesioniştilor şi-l înfruntă pe Jose Ciorino, într-o partidă disputată la Gerii. După 4 reprize, adversarul său cade ca trăsnit de fulger de o contră de dreapta la carotidă, fiind declarat învins prin k.o.

Urmează la rând alle… victime, care vor suferi aceeaşi corecţie de la boxerul… jocheu: Jorge Flores (k.o. — 3), Mario Ahumada (k.o. — 1), Miguel Carasco (k.o. — 5) şi John Godoy (k.o. — 4).

La 11 noiembrie 1953, „maşina de pumni” Pascuale Perez obţine un succes neaşteptat, deyenind campion al ţării sale. Înaintea meciului cu Marcelo Quimga, care a avut loc pe ringul celebrei arene „Luna Park” din Buenos Aires, mulţi specialişti înclinau să creadă că deţinătorul centurii îl va ridiculiza pe acest amator, care până atunci nu susţinuse decât 6 meciuri la profesionism. Spre necazul admiratorilor lui Marcelo, Pascuale şi-a demonstrat clasa şi, răsturnând toate pronosticurile, a obţinut un k.o. În „cruce”, cum se spune în pugilat (rundul 4), când oamenii de colţ ai lui Marcelo Quirogu au trebuit să apeleze la toate „sărurile” lor din sticluţe pentru a-l trezi din… somn pe elevul lor.

Pascuale Perez devenise vedeta nr. 1 a boxului argentinian, un om cu o situaţie financiară apreciabilă. Managerii îi dădeau tot mai mult târcoale, iar micuţul argentinian semna contract după contract, repurtând succes după succes. În decurs de un an, Pascuale Perez şi-a înscris în palmares nu mai puţin de 11 victorii. Boxeri talentaţi, de talia lui Nestor Rojas, Roberto Romero, Pablo Sosa sau Vicente Bruno, au căzut seceraţi de croşeele lui Pascualino. Juan Bishop a fost primul său adversar care, la 22 aprilie 1954, la Buenos Aires, a reuşit să stea 15 reprize în picioare în faţa fenomenalului boxer, care se numea Pascuale Perez. Impresionate de acest extraordinar pugilist argentinian, forurile mondiale îl numesc şalanger la titlul mondial deţinut pe vremea aceea de tenacele campion japonez Yoshio Shirai.

Managerii japonezi n-au încotro şi sunt de acord cu noul şalanger, cu condiţia însă ca Perez să se deplaseze la Tokio. Neîntrecutul campion argentinian nu se intimidează şi acceptă grelele condiţii, de a se bate pentru prima oară în deplasare. Într-o declaraţie făcută înaintea plecării, Pascuale Perez a spus la Buenos Aires: *„Mă voi întoarce cu centura mondială, nu mă intimidez de cartea de vizită a lui Shirai şi nici de alonja sa. Sunt bine pregătit. Am să-l înving atât de net încât oficialii,* dacă *sunt cinstiţi, nu-mi vor putea declina* victoria. Şi, într-adevăr, Pascuale Perez a imprimat de la prima lovitură de gong un ritm rapid, sufocându-şi adversarul cu loviturile sale ucigătoare. De multe ori, plimbat dintr-un colţ în altul al ringului, japonezul a fost nevoit să se agaţe de argentinian pentru a nu se prăbuşi. Cu greu a reuşit el să ajungă la capătul celor 15 reprize. Desigur, victoria a fost atribuită lui Pascuale Perez, cu o decizie în unanimitate.

Pascuale a fost primit în triumf la Buenos Aires. După medalia olimpică cucerită de el la Londra, acum aducea patriei sale şi o centură cu diamante. Organizatorii japonezi erau amărâţi de înfrângerea omului lor. Ei i-au telegrafiat lui Pascuale Perez că dublează bursa dacă va susţine meciul revanşă tot la Tokio. Pascuale îl cunoştea acum pe Shirai. În ziua de 30 mai 1955, în prezenţa a 30 000 de spectatori, adevăraţi fanatici, primul a urcat în ring japonezul Yoshio Shirai, secondat de o adevărată „armată" de manageri şi oameni de colţ. După două minute şi-a făcut apariţia Pascuale Perez, care purta un halat cu culorile Argentinei. De data aceasta, nu se poate spune că întâlnirea a avut un lung istoric. Japonezul a încercat să pornească la atac dar s-a… Împotmolit în seriile la plex ale lui Pascuale, care erau executate cu o viteză şi eficacitate de maniera unui super campion. Meciul a fost dramatic, dar la fiecare sfârşit de repriză Pascuale termina în avantaj. În rundul 5, un croşeu l-a zdruncinat pe Shirai, care s-a înclinat. Atât i-a trebuit lui Perez care, imediat, i-a aplicat un upercut la bărbie şi în „cădere" a dublat lovitura cu o laterală de stângă la maxilar.

Cu arcadele sparte şi pometii tumefiaţi, Shirai a poposit la podea fără răsuflare, după 10 secunde fiind ridicat şi condus în colţ de un medic şi antrenorul său. Paşcuale Perez impresionase spectatorii, dovedindu-le din nou că este un mare campion, arătând lumii întregi că centura cu diamante se află în mâini bune. Timp de 6 ani Paşcuale Perez, care se menţinea în greutatea sa

naturală, a deţinut titlul de campion al lumii, obţinând succese răsunătoare. El şi-a apărat cu brio centura în faţa lui Leo Espinosa (b.p.

— 15), Oscar Suarez (k.o. 11), Ricardo Valdez (k.o.

— 5), Day Dower (k.o.

— 1), Young Martin (k.o.

— 3), Dommy Ursua (b.p.

— 15), Kenji Yonekura (b.p.

— 15) şi Sadao Yaoita (k.o. 13).

La 34 de ani, în plină glorie sportivă, Paşcuale Perez continua încă să profeseze meseria de boxer. Era de acum totuşi uzat, prea bătrân pentru acest sport care cere riscuri şi eforturi deosebite* Nu mai avea aceeaşi forţă în lovituri, nu mai avea energia extraordinară în lupta corp la corp, devenind şi el vulnerabil. Tinereţea l-a părăsit, el intrând în partea a doua a vieţii. La 16 aprilie 1960, pe un ring din Bangkok, apunea „steaua" lui Paşcuale Perez... „jocheul" ringului. Făcea eforturi disperate de a-şi păstra centura, însă „pistonul" de stânga al filipinezului Pone Kingpetch funcţiona ireproşabil şi argentinianul era învins la puncte, după un meci memorabil.

Managerii de peste Ocean, prezenţi în fotoliile de ring ale arenei, şi-au dat seama, totuşi, că meciul revanşă ar coincide cu o afacere grasă pentru ei. Şi revanşa a fost programată la Los Angeles, pe... ring neutru. S-a făcut o propagandă deosebită pentru partida retur Kingpetch-Perez, care s-a încheiat cu un mare insucces pentru Perez, făcut k.o. În repriza a s-a.

Pe argentinian nu-l mai ţineau picioarele, începuse să sufere din cauza traumatismelor, a rănilor căpătate în cursul atâtor lungi şi epuizante partide. Nu va renunţa la box, evoluând în ring până la 15 martie 1963, când avea 37 de ani şi... 49 kg (cu 2 kg sub greutatea muştelor). Ultimul meci l-a susţinut la Ciudad de Panama, oraşul inegalabilului Al. Brown, în faţa lui Eugenio Hurtado. Ridiculizat, Perez este făcut k.o. În repriza a 3-a, renunţând definitiv la acest sport, după 91 de meciuri susţinute (56 victorii prin k.o., 27 la puncte, un meci nul, 4 partide pierdute la puncte şi 3 prin k.o.).

Paşcuale Perez, o adevărată glorie a boxului argentinian, nu a fost un om bogat Este ştiut că meciurile de categorii mici la profesionism, chiar cele pentru campionatul mondial, nu se piifesc ou Burse filari că cele de la categoriile mijlocie, semigrea sau grea. Înaintea morţii sale premature (20 ianuarie 1977 – nu împlinise 51 de ani), din cauza eforturilor prelungite şi a

loviturilor primite la ficat (a decedat în urma unei maladii hepatice), Pascuale Perez era instructor de box. *Pe* ultimul său drum, mii de amatori l-au condus *pe* miiaxiţul Pascuale Perez, fost campion olimpic şi mondial, Boxerul de categorie muscă care, datorită talentului său, a făcut să se vorbească elogios de pugilatul din ţara lui Firpo, Bonavetia şi Monzon, într-o vară extrem de călduroasă mă aflam, alături de Lucian Popescu, pe terasa sălii de antrenament a clubului „Progresul", din spatele actualului hotel „Intercontinental". Nea Lucică „trăgea" dintr-o ţigară „Snagov" şi urmărea cu atenţie cercurile de fum. Avea o mare plăcere şi un calm deosebit de *a* le privi până dispăreau. Din 3 în 3 minute, fostul triplu campion al Europei pronunţa cuvântitul stateti" (tirile) şi atunci Netea, Ëaridiu, Marin Anghel, Ion Marin, fostul campion naţional al semimijlociilor, regretatul Schriap şi atâţia alţii Îticepeau1 lucrul la sac sau; sărittil corzii. L-ariî provocat la o discuţie pe marginea Calităţilor lui Pasquale1 Perez. Hu euriiva acest pugilist argentinian avea o metodă specială de antrenanieftt 7 Luciati PdpeeU; care a Itiptat şi el cu sucees ca muscă (primul său titlu de campion *ewepeafi* l-a câştigat la această categorie, bătâtidu-l înaitite de litiiita *pe* francezul Kid dliva), mi-a spus: „Perez a fost înzestraât eli ci greutate riaturaâă. Acest lucru înseattină foarte mult în box. El se alimenta normal, nu ţinea niciun fel de fegirti. În pitie, se antreiâă foarte mult şi avea o viteză fantastică în execufia loviturilor, depăşind nett la acest capitol toţi adversarii. Important la Perez era că nu trebuia să slăbească. În box, dacă slăbeşti şi nu te alimentezi cum trebuie, eşti pierdut. Uite, în cazul meu, dacă am crescut în greutate şi n-am mai putut face categoria muscă, n-am acceptat să slăbesc şi am trecut la categoria imediat superioară. Când am depăşit şi limitele „cocoşilor", am luptat că „pana" şi aşa mai departe. Ca antrenor tiu ai voie să stopezi ascensiunea unui boier din cauza greutăţii, nu trebuie să te joci cu sănătatea elevilor, punându-i sa slăbească câte 5-6 Kg. Dacă ai tehnică, poţi să te evidenţiezi cu succes şi la alte categorii".

Şi într-adevăr, nu se poate spune că Lucian Popescu nu deşcurgat şi la alte categorii atunci efad a preşcyt în greutate. O dpyajdă sunt cele 3 titluri continentale cucerite la „muscă", „cocoş" şi „pana".

„Eliberaţi ringul, începe repriza a 3-a!"

Amatorii de box cunosc cu toţii foarte bine vocea celui mai bun crainic al galelor noastre. Ion Argăseală, funcţionar la Ministerul Transporturilor şi

Telecomunicaţiilor, unul dintre vechii slujitori ai acestui spprţ, care de ani de zile anunţă cu sobrietatea sa recunoscută pe învingători sau învinşi. El este acela care atrage atenţia atât oficialilor, cât şi anţrenorilor – şi de ce nu am spune-o, de multe pri chiar şi nouă gazetarilor – cu clasica frază: „Eliberaţi ringul, începe repriza a 3-al" – că trebuie să ne îndreptăm din nou privirile asupra „careului magic". Înainte de a răsuna gongul, Argăseală îşi face câteva însemnări, potrivindu-şi mai bine ochelarii. În timp ce se fac ultimele preparative înaintea asaltului dintr-a... 3-a, arbitrul de ring, Constantin Chiriac, părăseşte colţul neutru şi se îndreaptă către mijlocul ringului, dictând „box" şi meciul continuă.

Cu prilejul unor gale contând pentru „Centura de aur" de la Bucureşti, ziaristul italian Giuliano Orlando din Milano m-a întrebat de când arbitrează C. Chiriac şi dacă vreodată şi-a pus mănuşile de box. „Dar de ce? l-am întrebat, îţi face impresia că nu este un arbitru bun? f Ziaristul italian a rămas puţin cam surprins de întrebarea mea, spunându-mi că-l consideră pe Chiriac printre cei mai demni purtători ai ecusonului de arbitru internaţional AIBĂ din lume. Dispuţia mea cu Orlando a fost interesantă şi desigur că ir-am căat toate amănuntele în legătură cu arbitrul Constantin Chiriac.

Cipnsiliul popular al municipiului Bucureşti. Viş viş de această clădire din faţa grădinii Cişmigiu, la etajul II, secţia „Aprobări speciale", lucrează de ani de zile inginerul Qonstantin Chiriac, arbitru internaţional AIBĂ şi fost boxer. Fratele mai mic al fostului triplu campion naţional Ion Chiriac a practicat boxul între 1945 şi 1949 ca amator la clubul „Sportul Muncitoresc" j evoluând în cadrul categoriilor „cocoş" şi „pană".

Chiriac a susţinut 54 de meciuri, obţinând 40 de victorii, 8 meciuri nule, suferind 6 înfrângeri, fiind selecţionat în lotul olimpic pentru J.O. De la Helsinki. Aşadar, C. Chiriac ştie, chiar pe pielea lui, ce înseamnă să primeşti o lovitură, intervenind întotdeauna la timp în cursul meciurilor în care unul din combatanţi suferă sau este pe punctul de a fi scos din luptă. Printre învinşii lui Chiriac figurează nume consacrate în boxul nostru amator ca, de pildă, I. Chendreanu, I. Mantoma sau D. Adam.

Renunţând la activitatea competiţională, ing. C. Chiriac n-a abandonat însă şi ringul, devenind, în 1965, la Berlin, în urma unui examen, arbitru internaţional. De-a lungul lungii sale cariere de arbitru C. Chiriac a condus ostilităţile în ring în nu mai puţin de 2 837 de partide, printre cei care au...

făcut pasul înapoi sau au răspuns la comenzile sale de „box” figurând mari campioni ca Teofilo Stevenson, George Foreman, fraţii Leon şi Michael Spinks, Dan Pozniak, Ray „Sugar” Leonard, Zbigniew Pietrzykowski, Laszlo Papp şi atâţia alţii.

Desigur că, dirijând atâtea întâlniri ing. C. Chiriac a trecut prin multe emoţii inerente unui arbitru în ring şi nu se poate să nu-şi aducă aminte cu mai multă sau mai puţină plăcere de unele întâmplări inedite petrecute în timp ce el se afla în postură de director de ring. De aceea, vizitându-l, l-am rugat să ne povestească câteva din aceste întâmplări, dorite sau nu de orice arbitru.

„Imaginaţi-vă că în cei 25 de ani de când urc treptele ringului ca arbitru – a început C. Chiriac discuţia noastră, incluzând, printre altele, şi participarea, în această calitate, la trei ediţii ale Jocurilor Olimpice, la două „mondiale” şi la mai multe „europene”, situaţiile „deosebite” din ring nu mă puteau ocoli.

Amintiţi-vă numai de meciul de prin 58-59 dintre Dumitru Gheorghiu şi Mihai Nicolau, finală de campionat republican, când pe un atac al primului şi o eschivă a celui de-al doilea, l-am văzut pe Gheorghiu „proiectat” printre corzi pe… gazonul Stadionului Republicii! Nu prea convins că în 10 secunde cel căzut de pe platforma ringului o să reuşească să reia lupta, am început să-l număr, fiindcă aşa spunea regulamentul!

Ştiţi la a câta secundă a fost, din nou, în ring Gheorghiu? La a şasea L. Şi lupta a continuat, cu un Gheorghiu tot atât de viguroş şi. Dornic de victorie. „Performanţa” lui cred că nu poate fi egalată nici de cel mai iscusit cascador! Să cazi (cam „în cap”) de la cea 1,40 metri înălţime, să te „încurci” şi să te „descurci” printre nişte cabluri de reflectoare (gala se desfăşura în nocturnă), să ocoleşti ringul, să-i urci treptele şi să fii în poziţie de gardă, totul în numai 6 secunde, este într-adevăr un „record” în materie!

Am avut însă un caz când, într-o astfel de situaţie, am cam lăsat regulamentul deoparte! Boxa, la Amsterdam, regretatul Ion Covaci. Adversar îi era un olandez… O primă repriză „cuminte”, dar o a doua… cu „probleme”! În primul minut al acesteia, o serie de lovituri reuşite ale lui Covaci, încheiate cu un croşeu cum numai Ion ştia să-l aplice, şi… adversarul a „zburat” printre corzi! Rămas numai cu tălpile picioarelor prinse de corzi, având capul şi restul corpului „atârnate” în afara ringului, olandezul se „chinuia” săfacă „ceva”!

Am schimbat o privire cu. Covaci şi… „ne-am înţeles” să-l ajutăm pe nevinovatul „evadat”! „Măsura” luată era contrară regulamentului, dar motivată de situaţia disperată în care se găsea adversarul, lovit puternic (un fotoreporter inspirat a prins momentul respectiv, redat în fotografia pe care v-o pun la dispoziţie).

După ce l-am readus pe olandez în ring, am început să-l număr, hotărât să-l declar k.o., întrucât era „marcat” vizibil atât de lovituri, cât şi de… „Întâmplare”. Ei bine, în timpul numărătorii, ştiţi ce a putut face olandezul? Aşa „groggy” cum era, a mers la Covaci şi… l-a sărutat, a venit la mine şi mi-a strâns mâna care tocmai marca secunda „5” a numărătorii şi apoi s-a dus în colţul său, determinându-şi antrenorul să arunce prosopul! În astfel de situaţii, regulamentul spune că se opreşte numărătoarea şi boxerul în cauză este declarat învins prin k.o. Mi-am asumat totuşi, pentru a doua oară, răspunderea şi – încălcând regulamentul – am dictat „abandon”! Prea plină de sentiment fusese „recunoştinţa” pugilistului olandez pentru ajutorul primit, prea demnă modalitatea de a renunţa la luptă, pentru a nu-i oferi satisfacţia deciziei pe care şi-a dorit-o!

Hai să vă rpai spun o „întâmplare”! Prin 1970, la un turneu ce se desfăşura la Minsk, arbitrai meciuj dintre bulgarul Kostadinov şi boierul sovietic Turinin, meci de categorie dar cu lovituri de… semigrei! Prin minutul dpi 41 reprizei a smbii boxeri erau de a dreptul sleiţi de puteri, în aşa fel încât nu mai puteau ridica nici mâinţiş, cu atât mai puţin şa mai şplice vreo iovjtura. Jăfici uniii înşşi nu se afla în acea stare de „la pământ”, amândoi erau lucizi, dar „tăiaţi”, cum ße mai spune în sport! Ştiţi ce am făcut? Am spuş un „ŞTQP” de a amuţit sala, am început să-i număr pe amândoi şi… ghinion! Pe la secunda „4” şirau revenii Spectatorii, luându-mă” în primire” (ştiţi dv. Cum…), Cine credeţi ca „m-a salvat” şi cum? Cei doi combatanţi înşişi. Pe la secunda „7” s-au luat de mâna (mai bine-zis, de mănuşi) şi s-au aşezat frumuşel pe podea în mijlocul ringului!

Am continuat numărătoarea până la „10”, am dictat „dublu, k.o.” şi – conform regulamentului – decizia care s-a dat a fost „la puncte” penţru cel care acumulase mai mult până la momentul „cu pricina”. Era o „noutate” pentru spectatorii din Minsk, cărora* În mod operativ, crainicul reuniunii le-a explicat prevederea regulamentară şi care, spre „liniştea” şi satisfacţia mea,

au aplaudat apest meci mai mult decât pe celelalte, cu toate că învingător a fosţ declarat bulgarul... După doi ani, Kostadinov devenea campion olimpic!

Dar câte „de-astea" nu v-aş putea spune!?! V-aş „poveşti" cum în 76, la Montreal, era cât pe-aci să-l descalific pe unul din cei doi fraţi Spinks. V-aş mai spune că singurul antrenor din ţară care m-a recuzat în a-i „oficia" boxerii a fost... fratele meu!

Cea mai lungă „numărătoare"

Au trecut 55 de ani de când în cel de-al doilea meci dintre titanii ringului: Jack Dempsey şi Gene Tunney, meci dis putat la 22 septembrie 1927 la Chicago, Tunney şi-a apărat, nu fără a trece prin emoţii, centura cu diamante a „greilor", în pofida faptului că a trecut mai bine de o jumătate de secol, graţie unei emisiuni „Careul magic", prezentată de televiziunea noastră, tinerii amatori de box au avut prilejul să urmarească această întâlnire o care bo*Ultii tmondial a intitulat-o „Cea mai lungă... rtutiwatoare", EeW et*» născut faptul că în acea memorabilă partidă Jack Dempsey a ratat ultima ocazie de a l învinge pe Gene Tuftney şi a-şi lua revanşa pentru înfrângerea suferită difi partea car ortu lui în urma unor lovituri dure primite la figură. Turihey a statt într-una din reprize1 mai mult de 17 seconde la podea. Dempsey putea câştigă înainte de limită, însă a încălcat regulamentul, deoarece n-a trecut îrt colţiil neutru, pierind multe secunde de care Tunney a profitat. Era recomandabil ca Dempsey să-şi stăpânească nervii şi să respecte indicaţia arbitrului. Desigur, el cunoştea regulamentul, dar, ea otice om depăşit de grabă, a greşit copilăreşte.

De când datează primul regulament de box? este întrebarea pe care mi-a pus-o odată un cititor, probabil un mare admirator al lui Dempsey. Se ştie din documentele păstrate din cele mai îndepărtate timpuri că boxtil s-a... „născut" Cu mai bine de 5 0O0 de ani în urmă. Primul boxer al tâmplarilor moderne pate să fi fost un artume Tom Figg. Acesta şi-a făcat apariţia prin anul 1719 Ia bâlciurile din Anglia, provocând la întrecere pe oricine dorea să-şi măsoare forţele cu el. Tom Figg se servea însă, în afara pumnilor, de un „frastoti" cu care-şi lovea adversafrii, de aceea cei mai mulţi dintre istoricii" artei nobile" înclină să-i acorde altcuiva „paternitatea", boxului modern. Este vorba de hamalul şi barcagitil loneforiez Jack Brotighton. Acesta avea o forţă

colosală. A rămas înscrisă în istoria acestui sport disputa pe care hamalul londonez Jack Brotighton a avut-o cu marinarul Jack Slack. Aceştia au boxat timp de 121 ore, întrerupându-şi întrecerea numai la căderea nopţii şi reluâhd-o a dotta îi îţi *tori*! Jack Broughton a câştigat această partidă fără egal. Lui Jack Broughton, care a deschis prima sală de antrenament pefitru ptigilişti, pregătind o pleiadă de mari campioni, îi este atribuită şi redactarea *primului regulament* de box, în anul 1738. Acesta prevedea câteva lucruri interesante. Astfel, „riiigul" era un „pătrat de Uh yard" desenat cu creta în mijlocul arenei. După fiecare cădere la pământ sau depăşire a liniei, sectinzii trebuiau să-şi conducă din nou elevul la marginea careului.

Cât timp nu se găseau în interiorul careului, bofeetii nu aveau voie să se lovească. Pugiliştii, de comun acord, alegeau două persotene din asistenţă care îndeplineau sarcina de arbitri. Regulamentul preciza că este strict interzis să loveşti adversarul aflat la pământ, să-l loveşti sub centură, să-l tragi de chiloţi şi de... jartiere.

Iată că, deşi de la 1738 până-în seara zilei de 22 septembrie 1927 trecuseră 189 de ani de la editarea primului regulament, Dempsey a încercat să-l lovească pe Tunney aflat la podea şi, din cauza nervilor, să încalce o regulă a „fair-play" ului. Numai că arbitrul, calm, nu şi-a pierdut capul şi a făcut ordine. Dempsey, astăzi în vârstă de peste 80 de ani probabil că regretă acel gest.

Şi pentru că am vorbit în aceste rânduri de marinarul Jack Broughton, tot el a fost şi inventatorul mănuşilor de box. Mai întâi el le-a folosit numai la antrenamente, întrebuinţarea lor oficială în cursul meciurilor fiind amânată cu aproape un secol şi jumătate.

Revenind la acest meci, voi reda câteva rânduri din cartea „Viaţa este o luptă", scrisă de campionul mondial Gene Tunney, care comentează pe larg „cea mai lungă... numărătoare". Iată ce scrie regretatul campion, decedat în anul 1978: „După vechiul regulament internaţional, Dempsey avea dreptul să stea lângă mine, în timp ce arbitrul mă număra, pentru a mă lua imediat în primire. În anul 1923, a fost introdus la New York un nou regulament, după care boxerul aflat în picioare era obligat să se retragă în colţul neutru, unde nu se aflau antrenorii. Ley Flynn, antrenorul lui Dempsey, ceruse în mod expres să se respecte acest nou regulament şi meciul meu cu Dempsey s-a disputat conform dorinţei managerului său. Desigur că, în zăpăceala aceea,

când Dempsey m-a văzut la podea a uitat de noul regulament şi a vrut să mă lichideze. Arbitrul i-a atras atenţia că trebuie să plece în colţul opus, însă Jack, îndârjit, n-a înţeles că ceea ce făcea cronometrorul nu era o numărătoare oficială. Foarte bine a procedat deci Barry Dave, arbitrul meciului, care l-a luat pe Dempsey de braţ şi l-a condus în colţul neutru. Apoi, normal, a venit lângă mine să mă numere. Este drept că am beneficiat de o lungă numărătoare şi am profitat de această ocazie unică. În timp ce mă odihneam la podea eram complet lucid. Am observat greşeala lui Dempsey şi am ştiut să profit de ea. Eram conştient că dacă mă ridic imediat nu scap de rafala lui Jack. Se ştie că la „8" mai eram la podea. Dar, am profitat şi de ultima secundă pentru a mă reface şi a nu mă expune. Când m-am ridicat am început un joc de picioare drăcesc, evitând schimburile cu Dempsey şi am eschivat toate loviturile.

Fostul campion mondial Joe Louis donând în anul 1942 un cec în valoare de 36146 dolari Armatei americane. În mijloc, managerul Mike Jacobs

Astăzi, galele noastre de box au loc în arene moderne: Palatul Sporturilor şi Cultuni în timpul unei reuniuni internaţionale

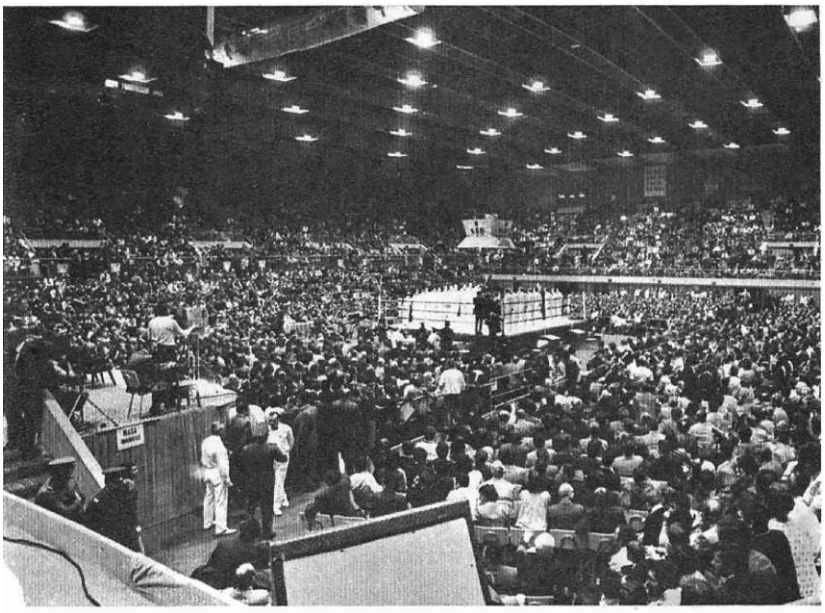

D. Călinescu (stânga) şi D. Teişan.

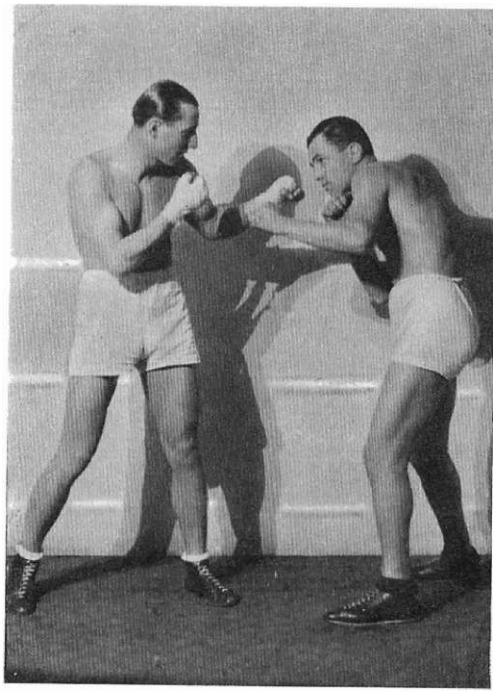

Delegaţia noastră la turneul «Laleaua, neagră

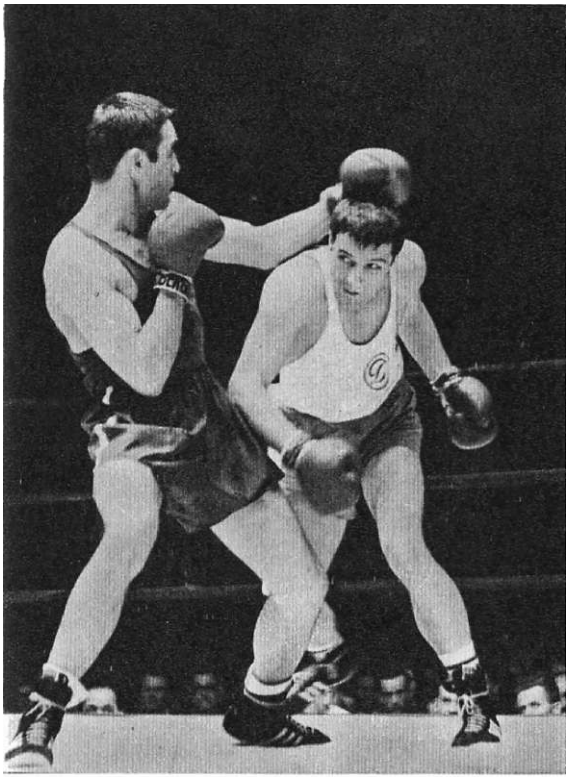

Ion Monea, în plin atac

Mult comentatul Geoige Foreman

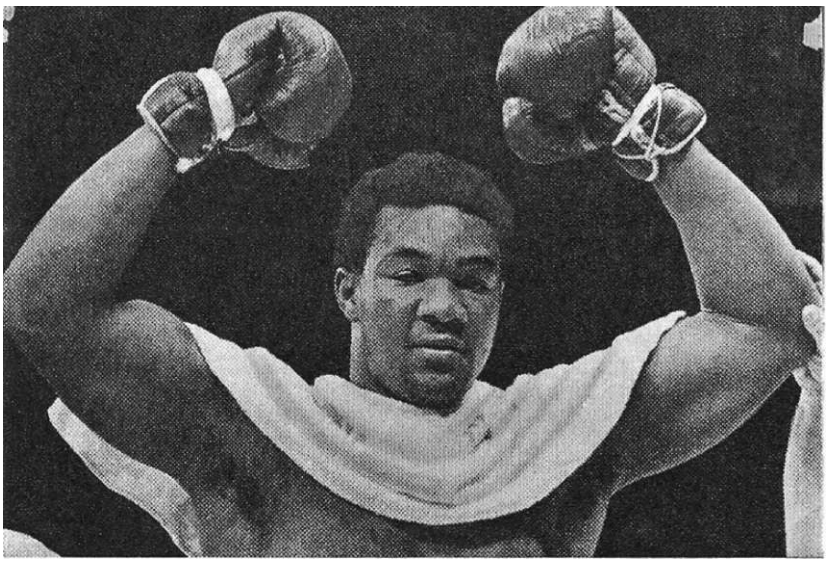

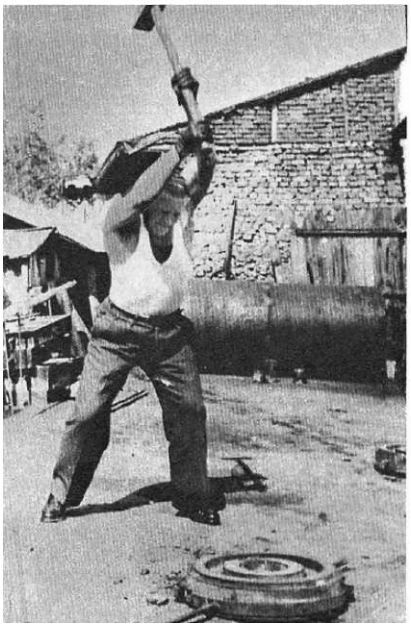

Moţi Spakov, spărgând fontă înaintea meciului cu D. Pavelescu

Autorul, ca delegat la un congres (Niamey.) Sosirea pe aeroport

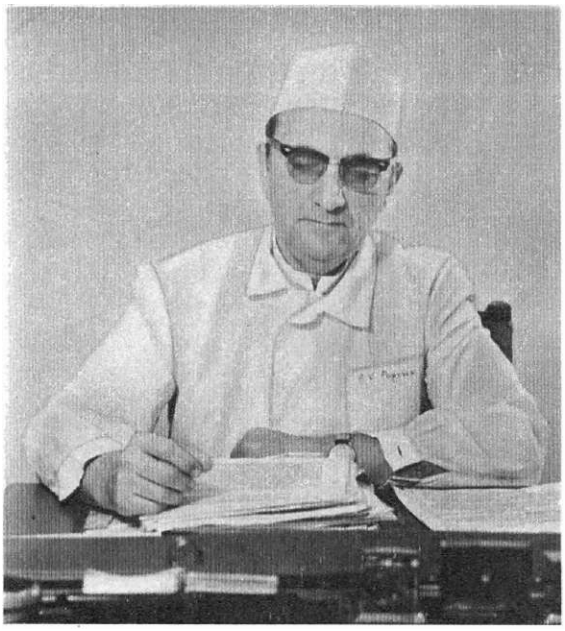

Prof. Dr. Docent Valerian Popescu

La un contres pe meleaguri africane, Ulrimul din dreapta, preşedintele E AB A, francezul Bernard Restout

Gh. Negrea (dreapta), atacând în meciul cu V. Mariuian

Al Năstac, în celebrul med cu Râskiev (stânga;

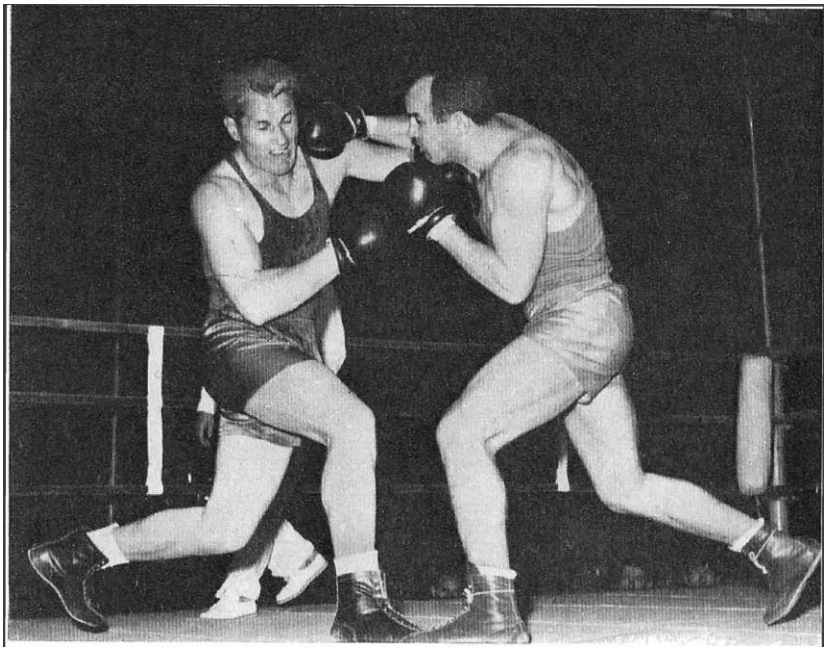

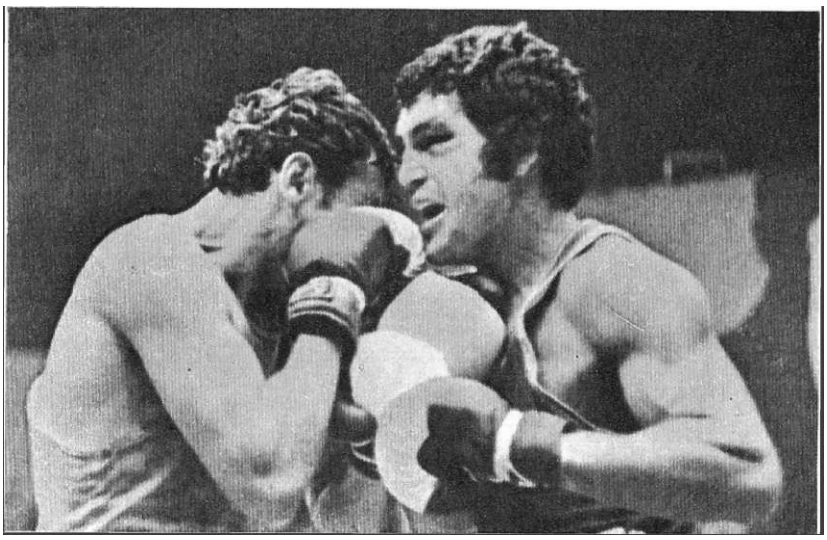

Arbitrul C. Chiriac şi I. Covaci readucându-l în ring pe boxerul olandei între Ion Alexe şi Victor Alain, campionul Franţei

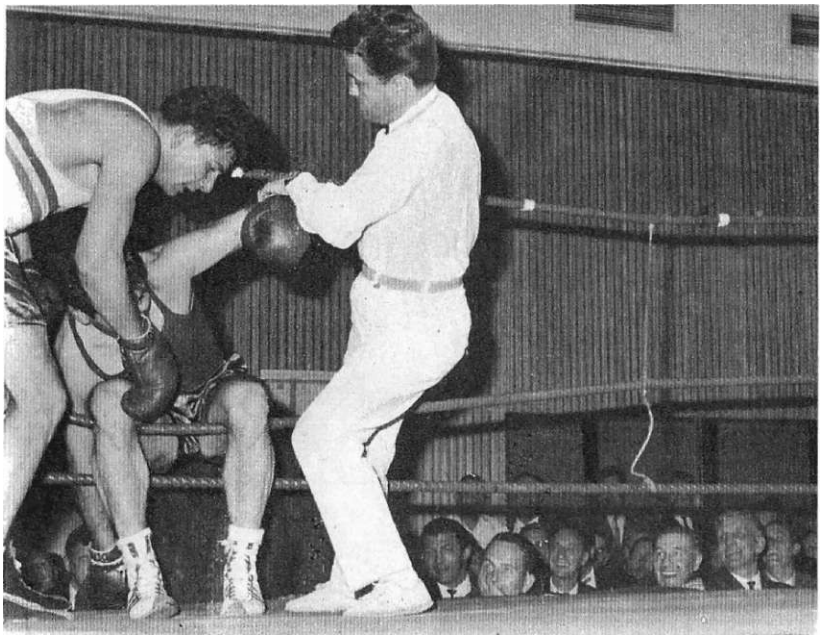

Constantin Nour

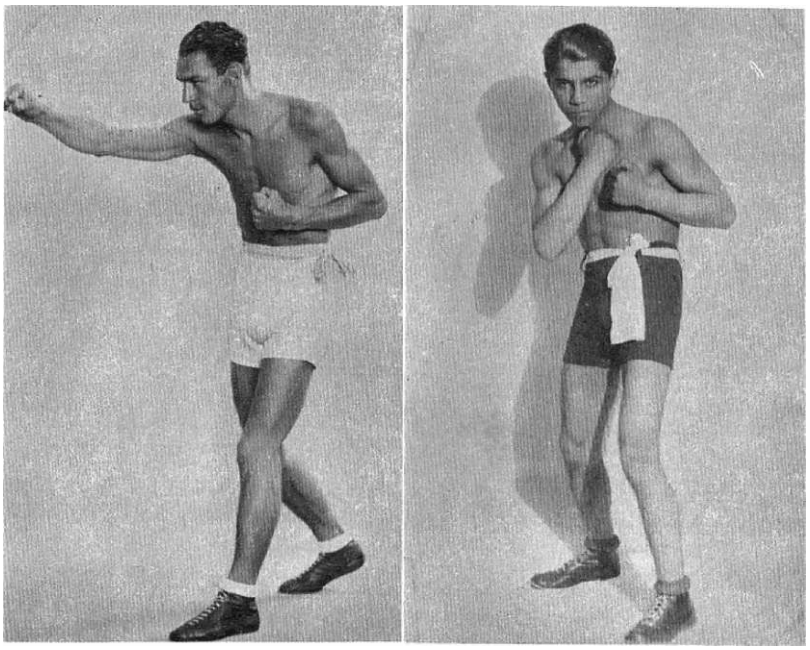

Lucian Popescu, fost triplu campion al Europei

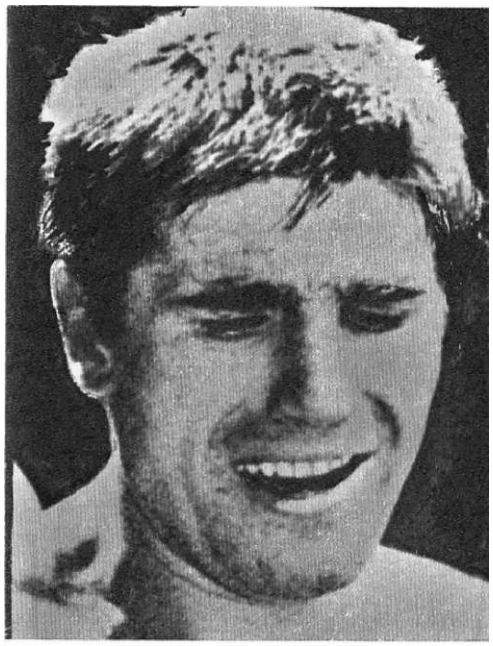

Lacrimi pentru Ni? io

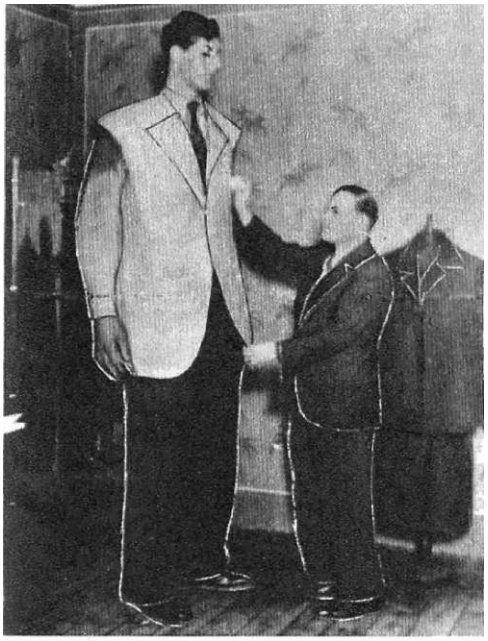

Gogea Mitu la proba... a doua

Sosirea la Saită Brieuc

Holmes expeditiv în partida cu S pink s

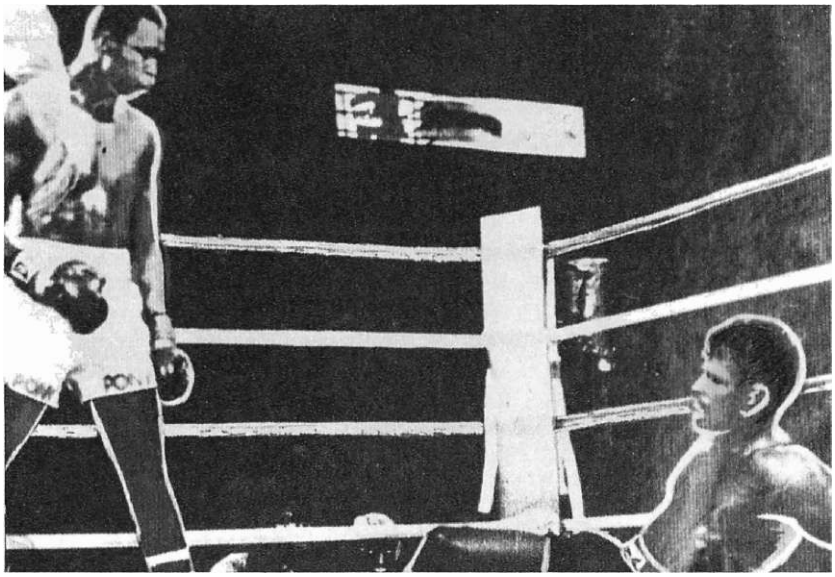

Kid Chocolate

Ion Chiriac, o fostă mare vedetă a boxului romanesc

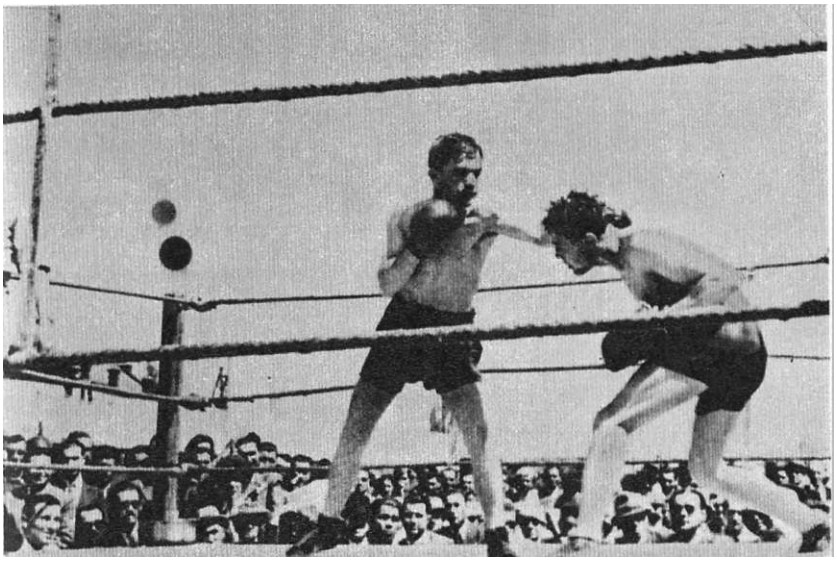

Autoruls împreună cu John Castle fost vicepreşedinte AIBĂ

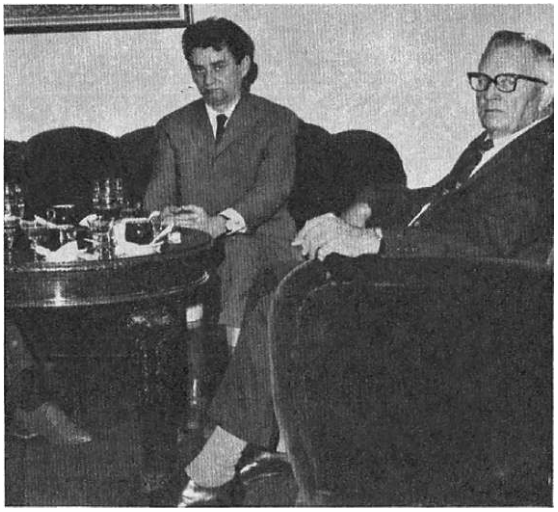

Mate cel Voinic

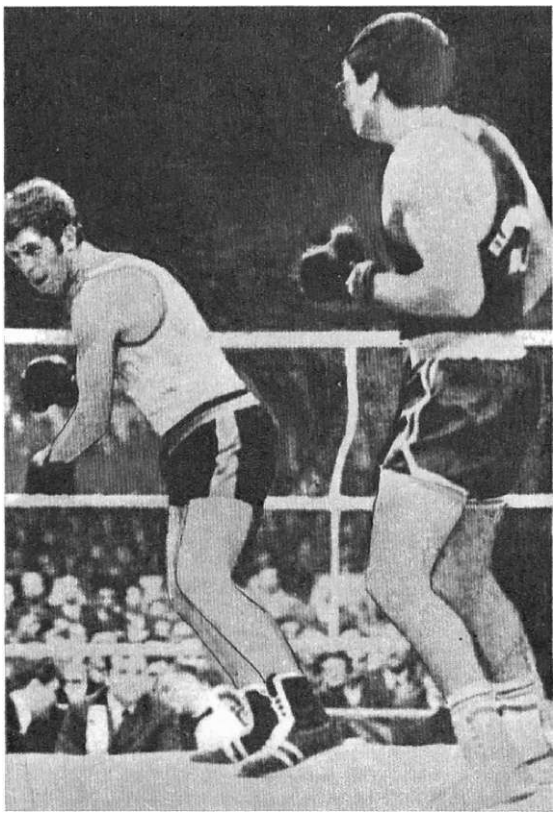

Simion Cuţov, afectat după înfrângerea de ia Havana

La Paris, Gogea Mitu în *compania piticilor de la Circul Medrano*

Vasile Roşca

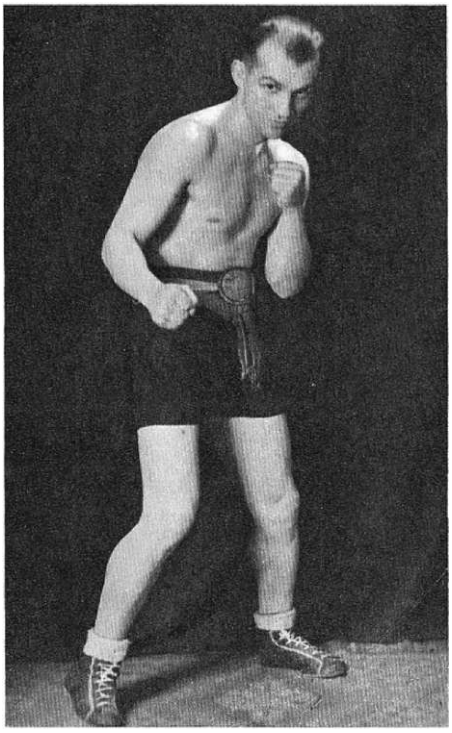

Gh. Popescu, fost şalanger la titlul european

13 aprilie 1938. Al. Brown îl face k.o. În *repriza a* s-a *pe Val. Angelman* (*Franţa*)

Patru campioni de altă dată (*de la stânga la dreapta*): *regretatul Puiu Nicolae, C-ţin Cin Icni Monea şi Florea Pătraşcu*

Crainicul Ion Argăseală: «*Eliberaţi ringul, începe repriza a 3-ah*

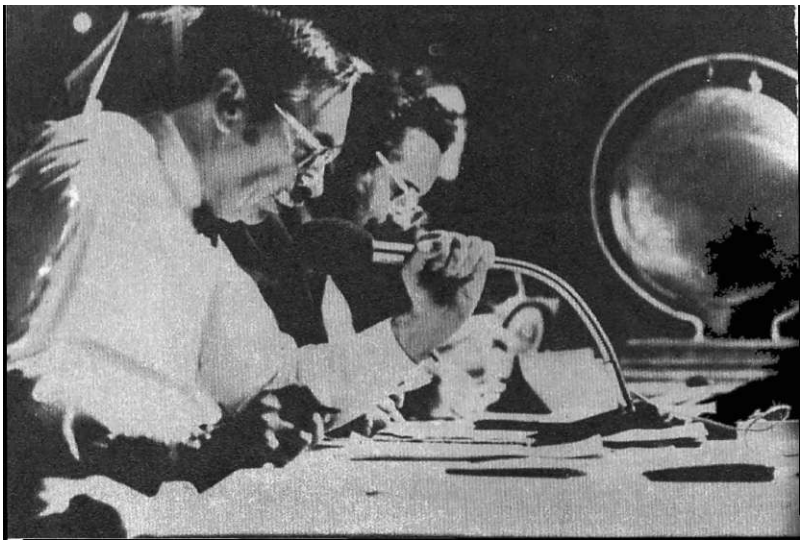

Săream în lături, înapoi, cu o agilitate de panteră. Dempsey mă urmărea înverşunat dar nu reuşea nici măcar să mă atingă. Spre sfârşitul reprizei, obosit, a încetinit alura, sunetul gongului punând punct reprizei.”

Tunney arată apoi cum a reuşit la rândul lui în repriza următoare, când Dempsey şi-a neglijat garda, să-l contreze cu o. Dreaptă la bărbie şi să-l expedieze la podea spre stupefacţia mulţimii. Apoi, net superior, Tunney a controlat ultimele reprize, obţinând verdictul la puncte, care i-a permis să-şi păstreze centura „greilor.”

Profesorul

Prin februarie 1976 mi-a apărut un hematom sub maxilarul sting. De unde această „umflătură”, când n-am urcat (niciodată în ring şi nici nu m-am încăierat cu vreun huligan pe stradă? M-am dus la mulţi medici specialişti, care m-au consultat cu atenţie şi apoi au dat din umeri. „Faceţi o radiografie şi apoi veniţi la noi”, mi-au recomandat toţi, de parcă se înţeleseseră. Un vecin amabil, medicul Stelian Alexandrescu, m-a bătut pe umăr, încurajându-mă: „Lasă yecine, mi-a zis el, mâine dimineaţă te iau de mână şi te duc la celebrul profesor Valerian Popescu, aici aproape, la doi paşi de noi, la Clinica maxilo-facială de pe lângă decanatul de stomatologie din Calea Plevnei şi… ai să mă pomeneşti”. Toată noaptea n-am dormit de emoţie. Îmi făceam fel de fel de gânduri negre. Dimineaţă m-am sculat cu noaptea în cap şi, împreună cu amabilul dr. Alexandrescu, de fel de pe meleagurile târgoviştene, am luat-o agale spre calea Plevnei, la secţia de chirurgie. Înainte ca profesorul să ne

invite în cabinetul său, l-am întrebat pe dr. Alexandrescu: „Vecine, profesorul este un om simpatic, vesel sau un tip ursuz?” „Vezi de treabă, mi-a răspuns el, n-ai cunoscut în viaţa dumitale un om aşa de sociabil, atât de comunicativ. Te va cuceri”.

După o aşteptare de 5 minute, mă aflam pe un fotoliu, în faţa celebrului profesor Valerian Popescu, „echipat” gata să!

Intre într-o operaţie, care m-a întâmpinat cu o căldură deosebită, strângindu mi foarte tare mâna. Şi ce credeţi că mi-a spus? „V-am strâns mâha cu putere pentru că ştiu că sunteţi cronicar de box şi am citit multe din articolele dumneavoastră ca şi ale colegului Petre Henţ. Mai înainte de a vă consulta, vă rog să-mi spuneţi de ce nu s-a ridicat la timp Tunney în cel de al doilea meci cu Dempsey? Credeţi că ar fi pierdut prin k.o. Dacă lupta continua imediat?” M-am bucurat nespus când profesorul a început să-mi vorbească despre box, însemna că îi plăcea acest sport şi că era „omul: „meu”. I-am explicat profesorului că în acel meci Dempsey a ratat ocazia de a-l învinge înainte de limită pe Tunney din cauza unei greşeli inadmisibile de interpretare a regulamentului. Profesorul a rămas uluit, probabil că era un admirator al marelui Jack Dempsey. În sfârşit, după o discuţie mai prelungită despre box (în acele clipe, sincer să fiu, numai la box nu-mi era gândul), profesorul a început să-mi pipăie maxilarul, aşa cum atinge un pianist clapele înainte de a ataca partitura. M-a privit în ochi şi a început să glumească, după care m-a liniştit. „Nu i nimic grav. Mergeţi cuminte acasă şi să vă prezentaţi peste trei zile să vă trag un croşeu la maxilarul stâng”. Aceasta, probabil, în limbajul profesorului care stătea de vorbă cu un cronicar de box, însemna că urma să mă opereze peste trei zile.

Operaţia a decurs normal. Profesorul mă simpatiza. După ce m-a operat, m-a şi cusut, atât de fin, încât astăzi nu mai am niciun semn. Am rămas şapte zile în clinică şi vizitele zilnice, mai ales cele pe înserate, după contravizită, pe care mi le făcea la rezervă, erau pentru mine o adevărată desfătare. N-am întâlnit încă în viaţa mea un om atât de sociabil, atât de documentat în toate domeniile de activitate, ca profesorul universitar doctor Valerian Popescu. I-am promis la ieişirea mea din spital că ne vom revedea şi că voi veni să-l vizitez într-o miercuri sau vineri nu numai pentru o şuetă, ci şi pentru… o iahnie de fasole, pe care bucătăreasa clinicii o gătea excelent.

Au trecut ani de atunci, ne-am dat telefoane, ne-am vizitat reciproc, am făcut schimb de cărţi, de reviste şi am discutat nu numai probleme ale. Boxului, muzicii, literaturii, pi-eturii, cât şi ale tenisului, fotbalului şi, mai ales, rugbyului. Dacă am cunoscut un Om de asemenea valoare, era şi păcat să ratez ocazia de a lua un interviu unui savant de renume mondial, care în general este şi un pasionat de sport. Şi iată-mă, din nou, faţă în faţă cu profesorul Valerian Popescu, la domnia sa acasă. L-am rugat să fie tot atât de amabil ca în ziua când ne-am cunoscut şi să-mi permită să-l fac măcar… 3 reprize a câte 3 minute, pe care vi le prezint în interviul ce urmează.

— Într-adevăr, vă place boxul?

— Boxul este un spectacol sportiv în care „fair-play” ul joacă un rol important. Spre deosebire de alte sporturi, în box se cunoaşte imediat adversarul mai bine pregătit. Desigur, îmi place boxul, fiind un sport al oamenilor curajoşi şi hotărâţi.

— Consideraţi că boxul este un sport periculos?

— În general, nu. Dacă există, însă, o mare diferenţă de valoare între combatanţi atunci, desigur, unul dintre ei poate risca un accident. Un rol important îl au în această problemă antrenorii şi directorii de ring. Primii au datoria de a angaja meciuri pentru elevii lor cu adversari de aceeaşi valoare, iar ceilalţi trebuie să oprească la timp o luptă care a devenit inegală.

— Aţi asistat vreodată la o gală de box?

— Chiar la câteva. Ultima oară am urmărit finalele campionatelor europene de la Bucureşti, fiind impresionat de meciul Monea-Pozniak. A fost una dintre cele mai formidabile întâlniri. Am admirat doi pugilişti bine dotaţi şi pregătiţi care au purtat lupta într-un ritm drăcesc. Monea a fost într-adevăr senzaţional, bătându-se eroic, însă cu un adversar mai rutinat.

— Care au fost vedetele dumneavoastră preferate şi de ce?

— Când eram pe băncile liceului „Matei Basarab” din Capitală şi se vorbea despre box, aceasta însemna Dempsey şi Tunney. Meciurile lor, relatate cu mare lux de amănunte în ziarele vremii, ne-au captat interesul. În plus, aveam un profesor de gimnastică, pe Petrică Georgescu, care şi el… ţinea cu Dempsey. El zicea că sunt supercampioni şi o altă explicaţie nu pot să vă dau.

— Urmăriţi cumva şi întâlnirile de box prezentate pe micul ecran?

— Cu o mare regularitate. Nu-mi scapă niciuna. În mod special mi-au plăcut „serialele” „Careului magic”, deoarece am revăzut cele două întâlniri Tunney-Dempsey.

— Se pot evita accidentele maxilo-faciale în acest sport?

— Se pot înlătura printr-o pregătire serioasă a blocajului şi o perfectă însuşire a elementelor tehnice în ceea ce priveşte eschivele. În general, însă, fiecare boxer urmăreşte aceeaşi ţintă: mandibula. Fracturile apar în situaţia când un boxer recepţionează lovitura cu gura deschisă, în acel moment, mandibula cedează, fiind un os mobil. Să ştiţi că nu avem prea mulţi accidentaţi proveniţi din rândul boxerilor. Mai mult ne dau de furcă accidentaţii jocului de fotbal sau de rugby. În ultimii ani numărul celor internaţi la noi, dintre fotbalişti, a fost de trei ori mai mare decât al boxerilor. Fractura de mandibulă se vindecă în trei luni, după care boxerul revine în ring şi poate practica sportul lui preferat. Apoi, să nu uităm că şi marele Clay a suferit o fractură la mandibulă într-un meci cu Norton şi s-a făcut bine, redevenind chiar campion al lumii.

— Dacă aţi fi avut un băiat, l-aţi fi lăsat să practice boxul?

— Da. Însă nu ca sport de performanţă. Boxul este foarte eficient în dezvoltarea fizică generală. Antrenamentul în box, în care se pune accentul pe multă gimnastică, este util şi-l recomand. Apoi, dacă mai cunoşti câte ceva din tainele boxului, la o adică poţi să te şi… aperi.

— După părerea dumneavoastră, care a fost cel mai bun boxer din lume?

— Inegalabilul Joe Louis, pentru stilul său elegant. Boxa în… linie, cum scrieţi dumneavoastră cronicarii. L-am admirat nu de mult la TV într-o frumoasă retrospectivă. Clay nu mi-a plăcut ca stil, juca prea mult teatru.

— Dar din ţara noastră?

— Înaintea celui de-al doilea război mondial i-am aplaudat pe Lucian Popescu, Ion Chiriac şi Moţi Spakov, care, după părerea mea, aveau clasă internaţională. Mai recent, am avut doi boxeri grozavi în persoana lui Gh. Negrea şi Simion Cuţov.

— Ce măsuri de protecţie aţi iniţia dacă aţi lucra ca medic în domeniul boxului?

— Mai întâi aş cere adaptarea aşa cum se cuvine a protezelor, care ar putea fi confecţionate dintr-un material suficient de rezistent, dar cu o

oarecare elasticitate, pentru a amortiza traumatizarea. Apoi, aş iniţia examene periodice în sfera maxilo-facială, cu controlul sistemului dentar, pentru a depista eventualele focare dentare evolutive în preajma meciurilor. Ar trebui făcute, de asemenea, controale radiografice ale oaselor maxilare pentru a se vedea dacă nu prezintă stări patologice (chisturi, procese infecţioase) şi constituţionale (deficienţe de mineralizare şi o structură osoasă nerezistentă, care scad capacitatea osului la traumatisme).

Am mulţumit profesorului Valerian Popescu, preşedintele de onoare al Asociaţiei internaţionale de stomatologie şi vicepreşedinte al Asociaţiei internaţionale de chirurgie bucomaxilo-facială, cu sediul la Paris, promiţându-i că-i voi face o nouă vizită, într-o miercuri sau vineri, la clinica din calea Plevnei, aşa cum obişnuiam în trecut.

— Vă aştept cu plăcere, mi-a răspuns domnia sa, dar când mă invitaţi la o gală la „Arenele Romane”, vă rog să mă anunţaţi cu 3 zile înainte.

3 oameni de colţ

În cursul activităţii mele reportericeşti de aproape 33 de ani, am văzut la lucru zeci şi zeci de antrenori sau mai binezis oameni de… colţ. Unii dintre ei se arată în timpul meciurilor mai nervoşi, alţii sunt calmi, alţii deosebit de agitaţi sau chiar gălăgioşi, făcând parte din diferite categorii de pedagogi care-şi dirijează cu sau fără pricepere elevii aflaţi pe ring. În vacarmul arenei, mulţi dintre aceşti elevi aud sfaturile oamenilor de colţ şi ştiu să aplice tactica adecvată. Pentru că omul de colţ, care are o vastă experienţă a ringului, tocmai datorită experienţei sale, are un rol mare într-o întâlnire şi ştie mai întotdeauna să găsească antidotul pentru ca elevul său să contracareze planurile adversarului.

Dintre aceşti nelipsiţi „actori”, deseori mult comentaţi de ziarişti, aplaudaţi sau huliţi de spectatori, am selecţionat trei mari figuri de antrenori, „oameni de colţ” care s-au bucurat de o mare stimă în lumea pugilatului internaţional. Cu aceşti antrenori m-am întâlnit de multe ori, fie la campionatele mondiale, fie la cele europene, turnee olimpice sau internaţionale, oameni care, datorită cărţii lor de vizită, şi-au câştigat o reputaţie bine meritată.

Afară ploua cu găleata. Ne aflam în sala de recepţie a hotelului „OUD LONDON” din localitatea olandeză Zeist, unde amabilele noastre gazde îşi luau la revedere de la reprezentanţii „nobilei arte”, care în decursul a 5 reuniuni evoluaseră pe ringurile oraşelor Haga, Utrecht, Amsterdam, Enschede şi Maastricht. Bătrânelul din faţă, antrenorul polonez Feliks Sziamm, savura o ţigară „Litoral” pe care i-o oferise, cÉ amabilitatea ce-l caracterizează, colegul său de breaslă, „omul nostru de colţ” Ion Popa.

Pedagogul polonez, care, timp de 40 de ani, a crescut şi iniţiat în tainele sportului cu mănuşi o pleiadă de mari maeştri ai ringului cum au fost Kukier, Drogosz, Adamski, Pietrzykowsky, Kulej, Grudzien, Walaşek, Chycla şi alţi cam» pioni olimpici sau europeni, a fost considerat, într-o perioadă, cel mai bun antrenor din Europa, datorită autorităţii şi competenţei sale. Feliks Sziamm, ca tânăr, a practicat boxul, susţinând doar 13 întâlniri, după care s-a dedicat meseriei de antrenor. Primul său mare succes l-a obţinut în această calitate în anul 1937, la campionatele europene de la Milano, unde „pana” Alexander Polus (a boxat şi la noi în ţară, prin 1942, ca profesionist) a cucerit medalia de aur, învingându-l la puncte pe italianul Cortonesi.

Ploua în continuare la Zeist. Timpul se scurgea pe nesimţite. *Pan* Feliks Sziamm fuma ţigară după ţigară. Era nemul* ţumit de decizia pronunţată în meciul „uşorilor” Kulej (Polonia) – Kajdi (Ungaria) şi ne spunea: „După mine, boxul tehnic trebuie preferat celui în forţă. Din păcate, mulţi arbitri nu pricep frumuseţea acestui sport. Prin boxul tehnic, adevăratul box pur şi nu bătaia rudimentară, înveţi multe lucruri bune, printre care să fii şi calm. Nu-mi plac directorii de ring care uneori frânează prin intervenţii inutile un meci spectaculos în care combatanţii pun accentul pe procedeele tehnice. De aceea, recomand antrenorilor să-şi iniţieze elevii în spiritul unui box tehnic, iar pe arbitri îi rog să nu favorr* zeze brutalitatea.

De asemenea, în timpul meciurilor, mulţi oameni de colţ încalcă normele de conduită, ignorând deseori regulamentul. Ceea ce nu-mi place uneori la omul din colţ este că la sfârşit tul meciului, înaintea pronunţării deciziei, în intenţia de e induce în eroare pe oficialii mai slab pregătiţi, îşi întâmpini elevii, indiscutabil învinşi, cu fraze care de multe ori sună cam aşa: „Bravo, tu ai fost mai bun. Ai câştigat clar”. Aşe menea practici le dezaprob. Este regretabil că, educându-ş într-un astfel de spirit elevii, aceştia uită să mai aibă

relaţii de politeţe cu oficialii şi chiar cu reprezentanţii presei, considerându-se, chipurile, nedreptăţiţi.

Veritabilii oameni de colţ sporesc prestigiul de care se bucură cei care prin munca de zi cu zi contribuie la dezvoltarea boxului”.

Acele ceasornicului din holul hotelului „Oud London” arătau ora 2 noaptea când am părăsit sala de recepţie, îndrept tându-ne spre camerele noastre. Gu acel prilej, Feliks Sziamm ne-a anunţat că în scurt timp se va pensiona, ceea ce a şi făcut la 1 ianuarie 1969. Marele antrenor Sziamm a decedat cu ani în urmă, federaţia poloneză organizând anual un turneu denumit „Memorialul F. Sziamm”, la care participă cu ret gularitate şi boxerii romani.

Boxerii peninsulari au avut un antrenor de mare notorietate în persoana simpaticului Natale Rea, figură atât de bine cunoscută publicului nostru. Rea, ajutat de Poggi, a vizitat de multe ori Bucureştiul cu „Squadra azzurra”, iar eu m-am întâlnit cu el în multe oraşe europene, unde ne-am strâns mâinile şi am comentat câteodată, mai ales în ultimii ani, declinul boxului din Europa. Ca pugilist, Natale Rea a trecut corzile ringului la vârsta de 13 ani, obţinând victorii aplaudate, în anul 1937, la New York, tânărul Natale Rea a câştigat celebra competiţie „Mănuşa de aur”, iar după numai un an a abandonat sportul cu mănuşi. El s-a înscris la şcoala de antrenori şi în anul 1957 a fost numit antrenor federal. Da* torită calităţilor sale* Rea a călăuzit spre victorie paşii unor veritabili campioni ai ringului ca Benvenuti, Lopopolo, De Piccoli, Atzori, Napoleoni, Cane şi alţii. Ca şi Feliks Sziamm, antrenorul Natale Rea, cu care m-am întâlnit ultima oară la campionatele mondiale de la Havana, considera că antrenorii au marea datorie de a îndruma tinerii începători către boxul tehnic. În camera doctorului Petre Radovici, de la etajul 22 al hotelului „Havana Libre”, unde Rea venise cu un elev al său ca medicul nostru să-i „sudeze” o arcadă, el ne spunea: „Antrenorul are datoria de onoare de a forma un pugilist tehnic şi nu un bătăuş. Un rol important îl are arbitrul din ring, care trebuie să aprecieze acurateţea stilului. Consider că boxul european este în regres. În ţara noastră tinerii preferă să practice alte sporturi mai uşoare decât boxul, care cere multă muncă. Iar apoi, cei care vin la box nu susţin nici 4 sau 5 meciuri ca amatori şi sunt recrutaţi de manageri, trecând la profesionism. În felul acesta boxul amator pierde multe elemente de valoare”.

Lia 30 iulie 1977, după o gală internaţională rezervată juniorilor, desfăşurată în staţiunea Balaton (Ungaria), antrenorul ungur Laszlo Papp, fost triplu campion olimpic (Londra, Helsinki şi Melbourne) şi campion al Europei la profesionism (neînvins în 29 de meciuri) era tare necăjit: De ce? Unul dintre elevii săi fusese surelasat de adversar, arbitrii oferindu-i însă în dar boxerului lui Papp o decizie pe care nu o merita.

A doua zi, în pauza dinaintea finalelor, mă aflam pe plaja lacului Balaton împreună cu translatorul nostru, alături de Laszlo Papp, băiatul crăcănat din Budapesta, „artistul cu pumnii de oţel", cu părul ondulat şi negru ca smoala, cu mustăcioara subţire acoperind buza şi cu ochii atât de vigilenţi de parcă niciodată nu i-ar închide, aşa cum bine l-a descris colegul de la ziarul „Sportul", Victor Bănciulescu, în cartea sa „Am dat mâna cu ei".

L-am întrebat pe Laszlo Papp de ce s-a supărat, mai alşă că doi dintre cei trei oficiali făceau parte din corpul de arbitri al federaţiei locale. Ce credeţi că mi-a răspuns Papp? „Sunt împotriva acestor metode. Nu este sănătos să înveţi pe tinerii boxeri cu astfel de practici. Am fost şi sunt împotriva* arbitrilor care fură munca boxerilor şi antrenorilor. Elevuti meu a primit multe lovituri şi s-a dovedit mai slab pregătil tehnic. Deviza mea este să loveşti mai mult şi, desigur, sJ primeşti mai puţin. Or, în acel meci situaţia a fost inversă elevul meu fiind în inferioritate".

Sincer să fiu, m-a impresionat atitudinea lui Papp, un orni de colţ conştiincios şi corect.

Şalangeri şi... şalangeri

Pentru redactarea acestui capitol trebuie neapărat să mă întâlnesc şi să mă consult cu „veteranul" boxului romanesc, antrenorul emerit Constantin Nour, care, timp de 57 de ani, a slujit cu devotament şi pricepere „nobila artă". În tinereţea sa Constantin Nour a fost un boxer de valoare care a repurtat victorii semnificative în faţa unor elemente de prima mână ca Pedro Alfio, Dumitru Teică (k. O2, 1927), Umberto Lancia, în palmaresul său figurând şi un „non-combat" în celebrul meci cu campionul francez Emile Romerio, una din vedetele „team" ului managerului Jeff Dickson, pe care l-a dominat, însă oficialii n-au găsit o altă soluţie de a-l salva pe Romerio decât de a pronunţa o astfel de decizie. Şi apoi să nu uităm că Nour încă mai deţine, în

ţara noastră, recordul în materie de k.o., de 17 secunde, timp în care l-a scos din luptă, în prima repriză, la „Circul Sidoli”, pe „mijlociul” bulgar Boris Alekseev. De atunci şi până astăzi niciun boxer roman n-a reuşit să egaleze această performanţă. După ce a abandonat boxul, C. Nour s-a dedicat meseriei de antrenor, devenind, datorită vastelor sale cunoştinţe tehnice, cel mai valoros om de… colţ. Din 1932, de când a îmbrăţişat meseria de antrenor la Galaţi, Constanţa şi apoi în Capitală, la Macabi, Herdan, Facultatea de Drept, Tirili şi, mai târziu (din anul 1948), la clubul sportiv Dinamo, antrenorul Nour, o adevărată enciclopedie a boxului internaţional, a crescut şi îndrumat numeroşi campioni, şlefuind în acelaşi timp o serie de tineri care s-au dovedit de real folos „scrimei cu pumni” romaneşti Este suficient să amintim că prin mâna lui C. Nour au trecut boxeri ca C. Dumitrescu, C. Gheorghiu, I. Monea, Toma Constantin, I. Covaci, Ilie Dragnea, I. Mihalik, D. Gheorghiu; V. Mariuţan, fraţii Cuţov şi atâţia alţii, care au reprezentat cu onoare boxul din Romania.

Desigur, datorită competenţei sale şi mai ales a bogatului bagaj de cunoştinţe despre istoricul pugilatului romanesc, am apelat la maestrul Constantin Nour pentru a ne pune de acord cu o serie de probleme legate de capitolul „Şalangeri şi… şalangeri”.

La 78 de ani, C. Nour arăta foarte bine. Tocmai venise de pe litoral, unde în fiecare vară îşi petrece vacanţa mai bine de două luni, înotând sau făcând scurte crosuri pe plajă. Desigur că în discuţia noastră am abordat şi alte probleme legate de activitatea pugilistica, de boxul de ieri şi de astăzi.

— *Stimate tovarăşe Nour, mai întâi, ca să nu ne abatem de la titlul capitolului „Şalangeri* şi… *şalangeri”, vă rugăm să ne indicaţi boxerii romani care au avut dreptul să lupte pentru centura continentală*.

— Ca şalangeri oficiali, ţara noastră i-a avut în ordine pe Lucian Popescu, Toma Aurel, Gheorghe Popescu, Gh. Axioti şi Ion Chiriac. După cum ştiţi, dintre ei marele performer a fost Lueian Popescu, care a deţinut alternativ trei titluri euopene, la „muscă”, „cocoş” şi „pană”.

— *Ne-aţi putea da câteva detalii în plus despre meciurile susţinute de Lucian Popescu, mai ales că la unul dintre ele aţi fost chiar „*om *de colţ”*?

— Desigur. La 7 iunie 1930, pe arena „Romcomit” *, Lucian Popescu, în vârstă de 17 ani, a cucerit titlul continental la „muscă”, învingându-l prin abandon în repriza a 10-a pe francezul Kid Oliva, care până atunci făcuse

cunoştinţă cu podeaua de 7 ori. Antrenorul Umberto Lancia, care l-a condus din colţ cu mult tact, a fost entuziasmat de modul exemplar în care Lucian a abordat lupta. După acest meci, Lucian Popescu n-a mai putut face greutatea, slăbind foarte mult. El s-a prezentat la Manchester, în faţa englezului Jackie Brown, sleit de forţe şi a pierdut la puncte. Boxer excepţional; cu o directă de stânga inegalabilă în Europa şi un joc de picioare de-a dreptul fenomenal, Lucian Popescu a atacat apoi cu brio titlul Europei la „cocoş". Eu l-am asistat la colţ în întâlnirea disputată la 22 septembrie 1931 pe ringul „Arenelor Romane", când l-a surelasat la puncte pe spaniolul Carlos Flix. Lucian a fost într-o formă magnifică şi aş putea spune cu mâna pe inimă că a făcut cel mai formidabil meci din cariera sa. Am acceptat să i fiu om de colţ ca urmare a rugăminţii tatălui său şi mai ales a lui Lucian, care avea o mare încredere în mine. Păcat că din cauza unei decizii eronate în partida de la Viena, Lucian a cedat centura în faţa lui Emst Weiss. Ne-ram bucurat apoi că un alt roman, Ţoma Aurel, a reuşit, la 26 iulie 1936, pe arena „Venus", să-l învingă prin abandon în repriza a 11-a pe Poppy Decico (Franţa) şi să readucă titlul continental la Bucureşti. Fără discuţie, a fost un meci de zile mari, în care şoferul din Babadag, excelent şi rapid în seriile de la semidistanţă, l-a depăşit net pe Decico. Acesta, de-a dreptul sufocat, a fost abandonat la timp de antrenorul său Tassin, prin prosopul aruncat.

— *Ce ne puteţi spune de al treilea titlu cucerit de Lucian Popescu*?

— După 8 ani, mulţi amatori de box credeau că Lucian Popescu nu mai este capabil să-l învingă pe belgianul Phil Dolhelm, campionul Europei la „pană". Lucian Popescu, acest inegalabil produs al boxului nostru, un pugilist care se pregătea cu o rară conştiinciozitate, a demonstrat el totul este posibil când ai ambiţie şi te antrenezi ştiinţific. În întâlnirea care a avut loc la 3 iunie 1939 la „Arenele Romane", Lucian Popescu l-a pistonat sistematic pe belgian şi l-a învins clar la puncte după ce în rundul 4 arbitrul i-a numărat pe Dolhelm. Aş putea afirma că a fost o victorie a boxului pur, Lucian Popescu întrecându-se pe sine. Pentru amatorii de statistici. Lucian Popescu a pierdut titlul, la Reggio Emilia, în faţa unui boxer mai tânăr ca el şi tot atât de tehnic, pe nume Gino Bondavalli. În rundul 10, Lucian Popescu, accidentat la o mână, a abandonat.

— Ne-a *bucurat pe vremea aceea când am aflat că un dit boxer roman, Gh. Popescu din Ploieşti, a fost apoi acceptat şalanger lu titlul deţinut de Bondavalli. Ce puteţi să ne spuneţi despre această partidă*?

Pugilistul ploieştean era posesorul unei lovituri de k.o. În clipa când „te găsea" cu lovitura lui favorită, fără discuţie erai făcut k.o. El s-a pregătit serios pentru această întâlnire care s-a disputat într-o călduroasă dimineaţă a lunii mai 1942 pe. Arena „Venus". În colţul ringului lui Gh. Popescu a stat chiar Lucian Popescu. Gh. Popescu a greşit însă tactic, acceptând boxul de la distanţă în care Bondavalli era în domeniul său. El a dansat în jurul lui Gh. Popescu, ţinându-l la respect cu directele sale. Eu stăteam în preajma rin* gului alături de Jim Călinescu şi strigam până la răguşeală că ploieşteanul trebuie să atace în forţă, să-l înghesuie în corzi pe Bondavalli şi acolo să-l lovească în plex pentru a-i tăia suflul. Gh. Popescu a făcut-o însă prea târziu, în reprizele a 13-a şi a 14-a, italianul câştigând pe merit la puncte.

— *Ne-aţi spus că şi „mijlociul" Axioti a luptat pentru titlul european*.

— Da. Gogu Axioti a fost un exemplu de curaj, voinţă şi tenacitate. Astfel că forul european l-a acceptat ca şalanger la titlul pe care-l deţinea atunci excelentul belgian Gustave Roth. La 21 iunie 1933, Axioti a încercat, de multe ori, să-l surprindă cu dreapta lui aşa-zisă „împuşcată", în limbajul nostru, dar belgianul se deplasa excepţional şi contra eficace. Axioti a pierdut la puncte, dar să ştiţi că a fost învins de un boxer de clasă internaţională.

— *Ştim că celebrul francez Marcel Thil, fost campion al Europei şi campion al lumii la „mijlocie* a evoluat la Bucucur eşti. Când s-a întâmplat evenimentul şi ce adversari a avut*?

— Marcel Thil, o mare figură a boxului mondial, a susţinut la Bucureşti două meciuri amicale. La 1 noiembrie 1930, când deţinea titlul de campion al Europei, l-a întâlnit la circul „Sidoli" pe Moţi Spakov, pe care l-a învins prin k. Oi în repriza a 7-a. Thil era formidabil în lupta corp la corp şi plasa cu eficienţă stinga upercutată la plexul solar. Al doilea meci l-a susţinut la 5 septembrie 1931, la „Arenele Romane", împotriva la Gh. Axioti. Thil însă pierduse centura continentală, fiind învins la Milano cu un an mai înainte de Mario Bosisio. Axioti i-a rezistat 10 reprize, lăsând victoria la puncte lui Thil, care nu era prea bine antrenat, deoarece venea după o vacanţă petrecută pe Coasta de Azur. După acest meci, Thil, care s-a antrenat cu seriozitate, a

cucerit titlul de campion al lumii, învingându-l prin descalificare în repriza a 11-a pe Gorila Jones într-o partidă desfăşurată la 11 iunie 1932 la Paris.

— *Dar despre Ion Chiriac ce părere aveţi*?

— Ultimul nostru şalanger dintre… şalangeri, „cocoşul" Ion Chiriac a fost, fără îndoială, cel mai mare talent al boxului romanesc. Acest pugilist avea o viteză de execuţie excepţională, eschiva spectaculos, lucra fantastic de la semidistanţă cu lovituri variate şi bine plasate şi, în plus, dispunea de un suflu inepuizabil. A avut ghinion că nu s-a întâlnit cu campionul european Theo Medina (Franţa), deoarece s-a declanşat al doilea război mondial. După părerea mea, Chiriac avea prima şansă, deoarece Medina era lent şi „telefona" loviturile.

— *Maestre, să revenim la boxul din ultimii 20 de ani. De acord*?

— De la bun început vreau să vă reamintesc că, dacă vrei să fii cineva în box, trebuie să întruneşti neapărat următoarele calităţi: viteză mare în execuţia loviturilor, rezistenţă fizică, forţă de lovire şi mijloace de apărare prin interpunere (blocaj). După părerea mea, boxul amator prezintă din câteva puncte de vedere dificultăţi mai mari decât cel profesionist. În boxul amator ritmul luptei este mult mai rapid, sistemul nervos fiind fără îndoială mult mai solicitat. Şi aceasta pentru că – din cauza duratei scurte de luptă – trebuie chiar de la prima lovitură de gong să ştii să te orientezi în funcţie de tactica adversarului. Or, acest lucru cere un efort cerebral deosebit. În schimb, boxul amator nu este un sport periculos pentru că arbitrajul nu permite unele acţiuni neregulamentare, mănuşile sunt mai mari şi măsurile de protecţie a boxerului s-au înmulţit în ultima vreme din toate punctele de vedere. Iată de ce salut iniţiativa organizaţiilor noastre sportive care au desfiinţat cu ani în urmă boxul profesionist.

Consider că printre cei mai buni boxeri romani din ultimii 20-25 ani şi mai devreme s-au numărat combativul Mircea Dobrescu, excelent în lupta de aproape, Constantin Dumitrescu, un bun tehnician, puncherul Gh. Negrea, I. Monea, N. Linca, care, ca începător, dacă ar fi avut un antrenor bun" să-i şlefuiască tehnica, fără îndoială ar fi fost de departe nr. 1 în boxul romanesc, Ion Alexe, fraţii Calistrat şi Simion Cuţov etc.

M-am despărţit de Constantin Nour, mulţumindu-i pentru concursul pe care mi l-a dat în redactarea rândurilor de mai sus. L-am privit încă o dată cu admiraţie pe acest bătrânel şuetar în vârstă de 78 ani, care, după cum bine

scria odată un confrate, şi-a petrecut o viaţă în colţul ringului. Când mi-a strâns mâna, luându-şi la revedere, a zâmbit, spunându-mi că este cu conştiinţa împăcată, deoarece şi-a făcut datoria faţă de boxul nostru. Desigur, nea Costică şi-a făcut pe deplin datoria. Succesele repurtate de pugiliştii noştri pe ringurile internaţionale, mai ales de cei dinamovişti, de-a lungul anilor, au dovedit, fără putinţă de tăgadă, că el şi-a cucerit ca antrenor o faimă pe deplin meritată.

Tatăl şi fiul

Să nu judecaţi niciodată greşit boxerii, considerându-i nişte brute. În general, ei sunt oameni amabili, sentimentali, generoşi, care au o comportare frumoasă în societate şi sunt capabili de gesturi impresionante. În lunga mea carieră de gazetar sportiv am redactat zeci de ştiri prin care informam opinia publică din ţara noastră că o celebritate a boxului a donat bursa sa pentru ajutorarea sinistraţilor de pe urma seismelor, fondultii luptei împotriva cancerului ajutorării copiilor orfani, etc. Gesturile lor au cucerit, desigur, inimile celor sentimentali, gesturi care nu au avut ca scop publici” tateai Pentru că un mare campion, odată ajuns în vârful piramidei, nu mai are nevoie de publicitate. Marcel Cerdan, Rocky Marciano, Joe Louis, Ray „Sugar” Robinson, Garlos Monzon, Nino Benvenuti, Emile Griffith, Jack Dempsey şi atâţia alţi maeştri ai ringului au boxat gratuit pentru acţiuni de caritate, cedând burse de sute de mii de dolari. Numele lor sunt înscrise cu litere de aur în cartea de onoare a umanităţii.

Povestea care urmează este legată, însă, de faimosul boxer american de culoare Ray „Sugar” Robinson, fost dublu campion al lumii la categoriile semimijlocie şi mijlocie, boxerul care a evoluat în ring până la vârsta de 45 de anr care-şi permitea să-şi cumpere în fiecare an un „Cadillac” de tip nou şi purta la recepţii un frac din piele de leopard.

Ca orice copil nevoiaş care vagabonda pe străzile oraşului Detroit, Ray „Sugar” Robinson, pe adevăratul său nume Walker Smith, a cunoscut de mic sărăcia. Ray mai avea două surori, Marie şi Evelyn. Părinţii lui – bătrânul Siânth lucra în industria bumbacului, fiind foarte prost retribuit, iar soţia acestuia, Leila, era simplă femeie de serviciu la un hotel. Bugetul familiei era mic şi cu greu puteau face faţă la hrănirea a… 5 guri. La toate aceste necazuri

se adăuga şi faptul că tatăl lui Ray bea peste măsură şi nu aducea săptămânal acasă cei 10 dolari cu care era plătit. Neînţelegerile se înmulţeau şi într-o zi a urmat divorţul, tribunalul lăsând în grija mamei pe cei trei copii piici, Ray, Marie şi Evelyn.

Walker Smith, alias Ray „Sugar" Robinson, s-a descurcat cu greu ca băieţandru, dar în clipa când a păşit în sala de box a celebrului antrenor George Gainford a fost „băgat în seamă", deoarece avea mult talent Au trecut câţiva ani şi Ray „Sugar" Robinson, după ce a câştigat celebra competiţie rezervată amatorilor, „Golden Gloves", a trecut la profesionism, obţinând victorii după victorii, devenind unul dintre cei mai populari pugilişti din S.U.A, Fericit, Ray „Sugar* Robinson ducea acum o viaţă lipsită de griji. Îi interzisese mamei sale să mai lucreze ca femeie de serviciu şi se îngrijea de cele două surori ca un adevărat tată* Pe bătrânul Smith îl uitaseră, de parcă-l înghiţise pământul. Nimeni din familie nu ştia dacă mai trăieşte, unde se află şi dacă s-a recăsătorit.

Într-o zi, mai precis la 26 februarie 1941, Ray: „Sugar" Robinson se afla împreună cu antrenorul său Gfainford într-un hotel din Detroit, oraşul care a furnizat poate cei mai formidabili campioni americani, în frunte cu regretatul Joe Louis. Venise în oraşul copilăriei sale pentru meciul cu Gene Spencer, pe care trebuia să-l întâlnească a doua zi. După o scurtă plimbare prin oraş, Ray se trântise în pat şi citea ziarele. Deodată sună telefonul: „Domnule Sugar, îl anunţă funcţionara de la recepţie, vă caută un oarecare Walker Smith, Sunteţi de acord să vină la dumneavoastră?" Sugar tresări. În afară de el, doar un singur om mai purta acest nume: tatăl său. Oare de când nu-l mai văzuse? Poate de 15 ani. Cum o fi arătând?

Revederea a fost emoţionantă. Ray l-a iertat pe bătrânul său tată care-şi abandonase familia în mizerie şi îi lăsase pe drumuri. Ba mai mult, l-a invitat să urmărească şi meciul pe care urma să-l susţină în compania lui Gene Spencer. Foarte expeditiv, după ce a jonglat 4 reprize cu Spencer, în următoarea Ray „Sugar" Robinson i-a plasat o directă în vârful bărbiei, făcându-şi k.o. Adversarul.

Desigur, la banchetul care a fost organizat, lângă Ray se afla tatăl său. În decursul banchetului Ray, pe sub masă, i-a strecurat tatălui său o sută de dolari. Era pentru prima oară când Ray îşi ajuta părintele, nepurtându-i ranchiună pentru că atunci când era de o şchioapă îşi abandonase soţia cu 3

copii. Din ziua aceea, tatăl lui Ray era prezent la toate meciurile fiului său şi, desigur, nelipsit de la banchetele care se organizau în onoarea marelui campion. Ray băga totdeauna mâna sub masă şi îi dădea câte o sută de dolari tatălui său.

Astăzi, Ray „Sugar" Robinson, care şi-a pierdut toată averea în 12 spălătorii automate pe care nu a ştiut să le administreze, este un simplu funcţionar al unei „Fundaţii de tineret" din Los Angeles, trăind dintr-un modest salariu. Desigur, el continuă să fie invitat din când în când la câte un banchet, deoarece a fost o celebritate în boxul mondial. Dar este invitat numai el. Nu ştim ce s-a mai întâmplat cu tatăl său, Parcă din nou l-ar fi înahitit Dământul.

Ion Chiriac, un maestru al eschivelor

Când i-am telefonat lui Ion Chiriac, să-i spun că maestrul Constantin Nour mi-a declarat că cel mai mare talent al boxului romanesc a fost... minusculul Ion Chiriac, acesta a fost în culmea fericirii şi m-a rugat să-l aştept acasă, că în mai puţin de o oră va sosi pentru a avea cu mine o discuţie mai amplă. Nu ştiu ce gândea Chiriac, dar bănuiesc că voia să-i repet de vreo câteva ori afirmaţia lui Nour. Personal, am avut o admiraţie deosebită faţă de I. Chiriac, acest formidabil produs al pugilatului nostru dinaintea celui de-al doilea război mondial, pe care l-am urmărit în zeci şi zeci de meciuri. Boxerul, crescut pe una din străzile mahalalelor Abatorului, la rugăminţile-i fierbinţi şi insistente, a primit la o vârstă fragedă (14 ani) asentimentul părinţilor de a face box, cu dorinţa de a călca, zicea el pe vremea aceea, pe urmele... lui Toma Aurel. În scurt timp el cucerise cu talentul său, prin anii 1941-1944, sufragiile tuturor amatorilor de box, devenind vedeta nr. 1. Aşa cum era şi firesc, până în zilele acestea condeierii din ţara noastră au scris în mai multe variante viaţa romanţată a lui Ion Chirac, triplu cam pion al ţării la „muşcă", „cocoş" şi „pană", şi mai târziu şalangerul lui Theo Medina (Franţa) pentru titlul de campion al Europei. Dar de data aceasta, în rândurile care urmează vom încerca să aflăm de la Ion Chiriac o serie de amănunte în ceea ce priveşte modul în care se antrena, viaţa sa sportivă şi altele, amănunte care, sperăm, să nu fi *văzut* până la apariţia acestei cărţi lumina tiparului. Aşadar, să începem.

— *Când tatăl dumneavoastră v-a dus la antrenorul Zamfir Popazu, ce a zis acesta*?

— Acest „eveniment” s-a întâmplat la 15 februarie 1936; când aveam vârsta de 14 ani. Tatăl meu a plătit taxa de înscriere la secţia de box „Turda” şi m-a dat pe mâna lui nea Zamfir. În acelaşi timp, i-a spus acestuia cu toată seriozitatea: „Domnule antrenor, te rog să-i scoţi chiar în această după-amiază gărgăunii din cap acestui puşti care zice că vrea să ajungă ca Toma Aurel. După ce plec din sală, pune pe cineva să-i dea o mamă de bătaie ca să se lase de box”. În timp ce tata părăsea sala, nea Zamfir m-a invitat să urc în ring, să „fac la mănuşi” cu C. Tudose, un boxer experimentat care din câteva lovituri m-a expediat de trei ori la podea: Nu m-am descurajat şi am venit şi a doua zi. Din nou, Zamfir Popazu m-a „aruncat” în pumnii lui Barasch, un alt pugilist cu vechi state de serviciu, care nici el nu m-a iertat, administrându-mi o bătaie în adevăratul sens al cuvântului. Nu m-au intimidat aceste „corecţii” şi a treia zi am fost prezent la apelul lui Zamfir Popazu, de parcă nu se întâmplase nimic. Acesta, surprins, le-a zis elevilor săi: „Puştiul o să ajungă boxer”. Apoi m-a pus imediat la lucru. Eram fericit, aveam deja carnet de boxer legitimat la „Turda”. Îmi făceam antrenamentele într-o sală mică, situată deasupra cinematografului „Izbânda” de pe calea Văcăreşti. — *Dar mama dumneavoastră a fost şi ea de acord*?

— Da de unde. Câteva zile au fost certuri serioase între părinţii mei, mai ales când, într-o seară, mama m-a văzut cu nasul julit. În drum spre casă, când veneam de la antrenament, vecinii care stăteau în porţile caselor, Petrică al lui Barca, Oaie al lui Dieu, Fane al lui Boloboc sau Gheorghiţă al lui Natitie, mă arătau cu degetul şi râdeau de mine, spunând că o să ajung campion când o face plopul mere şi răchita micşunele.

Anii au trecut, am început să obţin performanţe bune şi mama s-a împăcat cu gândul că am ajuns boxer. Buna mea mamă îmi confecţiona chiar ea chiloţii, îmi spăla bandajele şi ciorapii, îmi făcea valiza cu echipamentul necesar înaintea fiecărui meci.

— *Care a fost cel mai redutabil adversar la amatori*?

— Aveam vârsta de 16 ani când l-am înfruntat pe C. Tutoianu, care era cu 6 ani mai mare ca mine. Am câştigat la puncte, dar am suferit foarte mult. Tutoianu executa rapid loviturile şi mai ales puncta cu lateralele de stânga pe

care nu le puteam evita. Acel meci mi-a fost de mare folos. Trebuia să învăţ neapărat să eschivez şi să ştiu să blochez.

— *Totuşi, de ce aţi trecut la profesionism*?

— Tatăl meu decedase în anul 1940 şi eu am rămas „cap de familie” urmând să întreţin pe mama, doi fraţi – Tănase, care a murit mai târziu, Constantin – şi o soră bolnavă. Eu eram cel mai mare, având 17 ani. Cu banii câştigaţi în ring am reuşit să o vindec pe sora mea, iar lui Constantin i-am oferit posibilitatea să urmeze cursurile Academiei Militare de Construcţii, devenind mai târziu inginer şi… arbitru de box. Să ştiţi, boxul este sportul oamenilor săraci şi prin el am reuşit să-mi întreţin familia. După ce profesionismul a fost desfiinţat în ţara noastră, am devenit antrenor şi am primit şi titlul de „emerit” la clubul „Steaua”, câştigându-mi toată viaţa existenţa din box.

— *De ce l-aţi preferat ca antrenor pe Lucian Popescu în locul lui Popazu*?

— Lucian Popescu a fost un adevărat dascăl pentru mine. Ajunsesem la o perioadă în care trebuia să progresez neapărat pentru a deveni un boxer complet. M-am dus la el şi l-am rugat să mă antreneze după metodele sale. Numai Lucian Popescu putea să mă instruiască aşa cum trebuie şi mai ales să mă perfecţioneze în executarea directei de stânga. El a fost cel mai mare meşter în utilizarea acestei arme teribile şi eficace în box. În felul acesta am progresat mult, repurtând o serie de frumoase victorii.

— *Vă rugăm să ne dezvăluiţi câteva din metodele dumneavoastră de antrenament*.

— Am privit fiecare antrenament cu o seriozitate exemplară. Nu m-am abătut cu nimic de la sfaturile lui Lucian Popescu. Dimineaţa pe aleile de la Şosea făceam 6 crosuri a câte 3 minute, în care acceleram ritmul alergării spre sfârşitul fiecărei… reprize. După-amiază, la sală, lucram timp de 2 ore, evoluând la toate aparatele. Băteam la sacul cu nisip, la punchingball şi timp de trei sferturi de oră făceam gimnastică, mai întâi în picioare şi apoi întins pe saltea. O mare importanţă acorda Lucian Popescu lecţiilor tactice la mănuşi şi blocajului. Foarte mult am învăţat în arta de a te apăra de la colegii mei Marin Caspar şi Nicolae Rădan. Eram ultimul care părăsea sala de antrenament. După ce ajungeam acasă şi mâncam o friptură la grătar şi beam un suc de vişine, începeam în faţa oglinzii de la şifonier un nou antrenament de eschive

şi de… lansare a directelor. Într-un moment de neatenţie am lovit oglinda, care s-a spart, fiind certat serios de mama mea. Mă antrenam în fiecare zi, cu excepţia zilei de duminică.

— *Dar ce ne puteţi spune despre viaţa dumneavoastră sportivă*?

— Odihnă totală. La ora 22 eram în pat. Mâncam raţional, nu făceam abuzuri alimentare şi preferam legumele şi fructele* N-am cunoscut gustul vinului şi al ţuicii decât după vârsta de 25 de ani, când am abandonat boxul. Nu am fumat niciodată ca boxer, considerând că tutunul este o adevărată otravă pentru un sportiv de performanţă.

— *Care a fost cel mai greu moment al carierei dumneavoastră*?

— În anul 1944, la circul „Paladium", făcusem meci nul cu teribilul puncheur Sandu Ion, care boxase cu succes şi la Paris. În meciul revanşă l-am întâlnit pe acelaşi ring pe Sandu Ion, în joc fiind titlul de campion naţional la „cocoş".1 A fost poate cel mai greu examen pe care l-atti susţinut în cele 131 meciuri care figurează în palmaresul meu. A trebuit să mă concentrez fantastic, deoarece Sandu lovea năprasnic cu dreapta. L-am învins chiar cu arma lui. Tot meciul am simulat că lovesc cu directele de stânga, ca apoi să plasez imediat dreapta, care, sistematic, şi-a atins ţinta. Am câştigat la puncte, nu fără a ieşi însemnat din această partidă. În repriza a 11-a, Sandu mi-a trimis o adevărată ghiulea" în frunte, făcându-mi un cucui de mărimea uriei nudi.

— *De ce vă Urcaţi în ring nebărbierit*?

— Nu eram superstiţios. Înaintea Unei întâlniri nu mă rădeam timp de trei zile. Barba îmi ajuta să nu mă zgârie şireturile de la mănuşi şi mai ales evitării praful sacâzului care mai rămânea pe mănuşi.

— *Sincer, aţi lovit pe cineva pe stradă, chiar dacă aţi fost provocat*?

— Un boxer nu are voie să lovească pe nimeni, chiar dacă este provocat. Nu demult, într-o seară, în jurul orei 23, când mă întorceam acasă pe o stradă cam întunecoasă, un individ mai înalt ca mine m-a oprit şi mi-a cerut o ţigară. Eu i-am răspuns amabil că nu fumez. Atunci el mi-a ripostat că nu mă crede şi să-l las să mă caute în buzunare. Mi-am dat seama că am de-a face cu un răufăcător şi l-am lăsat, în clipa când s-a aplecat, i-am expediat un croşeu de stânga la bărbie, făcându-l k.o. Ajunsesem la capătul străzii şi când am întors capul să văd ce s-a mai întâmplat, individul îni cauză era încă la… podea.

Ghinionul lui. Dacă dădea peste un cetăţean care în viaţa lui n-a practicat boxul, rămânea bietul om lefter.

— *Acuma, în pragul pensionării, puteţi să ne alcătuiţi un clasament al celor mai buni 10 boxeri romani amatori*?

— Notaţi: 1. M. Dobrescu; 2. Gh. Negrea; 3. Siriiion Cuţov; 4. N. Linca; 5. N. Gâju; 6. Alee Năstac; 7. C. Grueseu; 8. C. Ciucă; 9. Calistrat Cuţov; 10. A. Dumitrescu.

— *Care au fost boxerii străini care v-au impresionai cel mai mult*?

— Dintre amatori mi-au plăcut Enghibarian, Pietrzykowski, Lagutin şi Popencenko, iar dintre profesionişti Joe Louis, Marcel Cerdan, Robert Charron şi Max Schmeling.

Jackie la Motta la Paris!

N-am crezut niciodată că va veni ziua când boxerul american Jackie la Motta, fost campion al lumii la categoria mijlocie, va sosi în vizită la Paris şi va fi chiar ovaţionat (zice el în cadrul unui interviu) de publicul francez. Pentru că într-adevăr, cu prilejul unei gale, managerii francezi l-au prezentat spectatorilor pe „turistul” Jackie la Motta, boxerul despre al cărui mod de a-şi apăra uneori şansele în ring, sunt multe de spus.

La Motta, sau, cum i se spunea prin anul 1946, „Taurul din Bronx”, a fost pugilistul care, datorită hazardului, a oprit din drumul spre titlul de campion al lumii pe francezul Laurent Dauthuille. Cine nu-şi aminteşte ce bătaie a luat la Motta timp de aproape 14 reprize; dar cu numai 10 secunde înaintea gongului final, când nimeni nu se mai aştepta, un croşeu norocos plasat în bărbia francezului l-a făcut pe acesta k.o. Şi iată că nefericitul Dauthuille n-a putut aduce ţării sale mult râvnita centură cu diamante. Apoi, să nu uităm că marele Cerdan a pierdut centura în faţa lui Jackie la Motta în repriza a 10-a, când se afla în avantaj, însă spre norocul americanului, Cerdan şi-a fracturat mâna dreaptă, fiind nevoit să abandoneze. Ca urmare a acestor două întâlniri în compania pugiliştilor Dauthuille şi Cerdan, Jackie la Motta a fost considerat în Franţa cel mai detestat boxer de peste Ocean. Dar anii au trecut şi spectatorii francezi au uitat probabil cariera dubioasă a „bătrânului” Jackie la Motta, amestecat în multe afaceri necurate cu reprezentanţii Mafiei care operează în pugilatul american.

Jackie la Motta a sosit la Paris pentru a-şi prezenta cartea şi filmul intitulat „Ca un taur sălbatic” şi cu acest prilej a dat o serie de interviuri,

arătând mai întâi că Marcel Cerdan a fost fără îndoială cel mai apreciat boxer european pe care l-a întâlnit vreodată. În ceea ce priveşte meciul cu Dauthuille, Jackie la Motta a evitat orice discuţie. La Motta a arătat că în prezent boxul profesionist este în mare declin şi că actualii campioni ai lumii, mai ales cel de la mijlocie (Hagler), n-au valoarea celor din trecut.

Astăzi, ca orice boxer profesionist care nu a ştiut să-şi administreze banii, Jackie la Motta are o situaţie financiară nu dintre cele mai bune, mai ales că a fost căsătorit de 5 ori, plătind pensii alimentare şi datorii faţă de fisc. La întrebarea pusă de un ziarist dacă Mafia a avut vreo influenţă asupra carierei sale, Jackie la Motta a răspuns, chipurile, că numai într-un singur meci s-a „culcat" la podea (vezi întâlnirea cu Fox, din 1946) nu pentru suma oferită, ci pentru promisiunea ce i s-a făcut de către gangsteri că va lupta în viitoarea întâlnire pentru titlul de campion al lumii. „Docilul" Jackie la Motta, la vremea lui un boxer suspect, şi-a încheiat declaraţiile spunând că dacă nu ar fi practicat boxul, care i-a făcut o adevărată educaţie, ar fi ajuns un... asasin sau un hoţ. Acest ultim răspuns al interviului l-a făcut totuşi pe ziaristul francez Guy Mislin să scrie că la Motta a rămas acelaşi... farsor. Ceea ce credem şi noi.

P.S. În interviul său, Jackie la Motta uită să spună ce bătaie i-a administrat, la 14 februarie 1951, pe un ring din Chicago, celebrul Ray, „Sugar" Robinson. Arbitrul a oprit „masacrul" în repriza a 13-a, când boxerul mafiot era totuşi în picioare, transformat în punchingball, dar îi sticleau ochii şi ambele arcade sângerau abundent. Nici n-a vrut să conceapă întreruperea întâlnirii decât după intervenţia oficialilor şi a oamenilor săi de colţ. Ajuns în cabină fără centura de campion al lumii, pe care o pierduse, Jackie la Motta a leşinat imediat, medicii aplicându-i baloane de oxigen pentru a-şi reveni. După acea înfrângere, Jackie la Motta a rămas surd de o ureche. A boxat până la vârsta de 33 de ani, ultimul meci susţinându-l la 14 aprilie 1954, când a fost învins la puncte, la Miami Beach, de un oarecare Billy Kilgore. Palmaresul lui la Motta: 106 meciuri: 30 câştigate prin k.o., 53 la puncte, 4 egale, 15 pierdute la puncte şi 4 prin k.o. Şi cine credeţi că este acum secretarul lui Jackie la Motta? Chiar unul din fiii săi.

Jackie, crescut pe maidanele unei suburbii din cartierul rău famat al Bronxului, este prudent şi evită să aibă treabă eu alţi" T secretari, care să-l reprezinte şi să-i semneze contraetele. Fostul mafiot ştie că pe culoarele

arenelor boxului profesionist său pe cele ale burselor de afaceri, mai mult sau măi puţin curate, îşi poarta paşii mulţi escroci de teapa lui. Iar dacă-l va păcăli cineva – vorba lui: –, atunci măcar să fie fiul său. Fără comentarii.

Vă mai amintiţi de „Ringo”?

Agenţiile internaţionale de presă au transmis la vremea lor cu lux de amănunte asasinarea fostului şalanger la titlul mondial al „greilor”, argentinianul Oscar Bonavena, poreclit şi „Ringo”. Nu era primul caz în istoria boxului mondial când un campion sau chiar o mare vedetă a ringului cădea în stradă răpus de gloanţele Mafiei sau ale altor manageri lipsiţi de scrupule care circulă în culisele boxului profesionist. Campionul lumii, „mijlociul” american Stanley Ketchel, a fost dealtfel prima victimă a unui asasin, care l-a răpus cu focuri de pistol la 15 octombrie 1910 în oraşul unde locuia: Gonway. Ketchel ceruse un pahar cu apă şi valetul său Dipley i l-a servit, aducându-i tava cu paharul cerut. În clipa când Ketchel ridică paharul, de sub tava pe care o ducea Dipley descarcă în pieptul lui Ke: chel întreaga încărcătură a revolverului. Deşi au trecut atâţia ani, nimeni nu a putut dezvălui cauzele uciderii campionului mondial, mai ales că asasinul dispăruse de parcă-l înghiţise pământul. Mulţi cunoscători ai boxului profesionist au presupus că Dipley era în legătură cu lumea interlopă a boxului şi că în după amiaza aceea l-ar fi surprins pe Ketchel vorbindu-i invitatului său Dickerton despre unele propuneri incorecte ce i s-ati făcut. Un alt campion al lumii ucis a fost Battling Siki, un puternic african, care, la 24 septembrie 1922, l-a învins prin k.O. În repriza a 6-a, la Paris, pe celebrul Georges Carpentier. Pattling Siki, pe numele său adevărat Louis Phaî, denumit şi senegalezul, a fost ucis cu 7 focuri de armă într-o dimineaţă (15 decembrie 1923) la New York. Poliţia nu s-a grăbit prea mult cu cercetările, deoarece Battling Siki avea la comisariat o fişă că lucrează mână în mână cu reprezentanţii lumii interlope.

Dar să revenim la Oscar Bonavena, pentru că poliţia i-a redeschis dosarul. La 34 de ani el a fost şalanger la titlul mondial (a fost învins de Cassius Clay); fără nicio meserie şi în declin de formă, nu mai avea niciun angajament serios, mai ales că fusese învins cu un an în urmă şi de modestul Ron Lyle. El îşi petrecea timpul mai mult în S.U.A., în anturajul unor persoane suspecte, certate cu poliţia. Mare amator de a-şi petrece vremea prin barurile de noapte în compania dansatoarelor de mâna a treia, a trişorilor, Oscar Bonavena devenise de la un timp şi un nelipsit client al rubricilor de fapte

diverse, fiind recunoscut ca scandalagiu. Dealtfel, cu doi ani în urmă, apăruse de mai multe ori în faţa justiţiei, deoarece făcuse k.o. Într-un bar mai mulţi consumatori, printre care şi un avocat.

Înainte de a fi „lichidat”, Oscar Bonavena locuia într un motel din apropierea oraşului american Reno (Nevada), unde avea ca „prieten” pe Joseph Conforte, o figură destul de dubioasă. Boxerul argentinian a fost ucis de persoane neidentificate cu trei focuri de revolver care l-au lovit în inimă. Organele de poliţie locale au procedat la un prim interogatoriu, arestându-l pe Willard Ross Brymer, una din „gorilele” lui Conforte, care fusese iniţiatorul unui mare scandal încheiat cu împuşcături. Cert este că în această crimă principalul regizor era Joseph Conforte care, se pare, ros de gelozie, a „indicat” echipei sale uciderea lui Bonavena. Acesi lucru era întărit de o declaraţie a unui organizator spaniol, Martin Berroeal, care încheiase cu Bonavena un contract pentru a-l întâlni la Madrid pe americanul Hamilton. Managerul spaniol trimisese lui Bonavena trei bilete de avion, dintre care unul era pe numele lui Sally, infidela soţie a lui Conforte. Noua dramă, în care şi a pierdut viaţa boxerul Bonavena, a demonstrat pentru a nu ştiu câta oară, că tinerii boxeri încăpuţi pe mâna afaceriştilor care le exploatează talentul, când ajung la sfârşitul carierei, fără a cunoaşte o meserie pentru a-şi câştiga cinstit existenţa, devin victime, plătind chiar cu viaţa o glorie efemeră.

Am revenit asupra cazului Bonavena, zis şi Ringo; pentru că la capătul unor lungi cercetări s-a constatat că un martor ocular l-a văzut trăgând cu pistolul în Ringo pe Willard Ross Brymer, în vârstă de 34 de ani, una din acele „gorile” salariate la „Mustang Ranch” (Reno-Nevada).

Mai întotdeauna se face mult zgomot în presa occidentală când un astfel de asasin este arestat, dar niciodată nu se comentează câţi ani de detenţie primesc aceşti indivizi, certaţi cu societatea, cu munca cinstită. Pentru cei ce n-au văzut filmul „Dreptate pentru toţi”, cu inegalabilul actor Al. Pacino, nu ne rămâne decât să-i invităm să se grăbească.

După ce mănuşile au fost agăţate în cui

Cu ce se poate ocupa un boxer profesionist după ce a renunţat la activitatea competiţională? Sau, mai bine spus, după ce şi-a agăţat mănuşile în cui. Desigur, sunt prea puţini gladiatorii luptelor pe bani care-şi încheie

cariera cu o situaţie financiară bună. Cei mai mulţi dintre oamenii aceştia nu au nicio meserie şi privesc viaţa cu o naivitate de-a dreptul copilărească. Aşa se explică faptul că ei investesc banii câştigaţi, cu preţul sănătăţii şi chiar al vieţii, pe ring, în nişte afaceri la care nu se pricep câtuşi de puţin. Fauna escrocilor de tot felul ştie să le vândă iluzii, smulgându-le banii cu uşurinţă... Încăpând pe mâna unor asemenea şarlatani, au fost ruinaţi „bombardierul din Detroit", Joe Louis, neînvinsul Rocky Marciano, transformat peste noapte în agricultor, fostul dublu campion mondial Ray „Sugar" Robinson, care nu a ştiut să-şi administreze cele 12 spălătorii, şi atâţia alţii. Prea puţini au fost marii campioni care, odată ce au agăţat mănuşile în cui, au acceptat în continuare să ducă o viaţă modestă, mulţumindu-se cu un trai acceptabil de la o zi la alta.

Fără îndoială, au fost şi celebrităţi care, încheind odată socotelile cu managerii, au acceptat fie să facă reclamă unei firme sau unui produs, fie să lucreze într-o serie de mari întreprinderi la serviciul „relaţii cu publicul" „fie să filmeze pe platourile de la Hollywood în roluri de mâna a treia sau de figuraţie, ca în cazul regretatului Tony Galento, zis „Domnul tonă", care l-a expediat o dată la podea pe Joe Louis, Ray „Sugar" Robinson, Willie Pepp, poate cea mai senzaţională „pană" a tuturor timpurilor, Rocky Marciano, Max Baer, care a jucat în filmul „Boxerul şi doamna," alături de Myrna Loy, sau Jack Dempsey, vedeta filmului „Departe de ţară" etc.

Dar şi în acest domeniu de activitate impresarii şi regizorii de filme au acceptat angajarea unor foşti mari boxeri numai cu scopul publicitar de a le specula faima sportivă şi numele. Istoria cinematografiei ne arată că primul redutabil campion care a evoluat pe platourile de filmat a fost, în anul 1892, campionul mondial din acea vreme la categoria grea, James Corbett, învingătorul prin k.o. În repriza a 21-a, la New Orleans, al lui Sullivan. Corbett a deţinut rolurile principale în trei filme care au cunoscut un remarcabil succes de public: „Gentleman Jim", „Cadetul" şi „Profesiunea lui Cashel Byron,". În ultimii ani, mult comentatul Cassius Clay a încercat fără succes, cu toate că este fotogenic, să facă carieră la Hollywood, la acest capitol fiind „însă net întrecut de argentinianul Carlos Monzon, fost campion mondial al „mijlociilor", care, timp de 12 ani, nu a fost învins, predând centura cu diamante fără luptă. Monzon, după ce a abandonat boxul, a încasat burse

serioase, jucând rolurile principale în filmele „El Macho” şi „Calibru 30-30”, alături de actriţa franceză Nathalie Delon.

În filmul prezentat anul trecut de televiziunea noastră „Prima de asigurare”, cu Walter Mathau şi Jack Lemmon, într-o scenă petrecută pe terasa unui local, un uriaş a făcut ordine cu... pumnii, salvându-l de la o mamă de bătaie pe rugbystul Bum-bum Jackson, care intrase în conflict cu nişte scandalagii. Cine a fost acel actor, cu figură clasică de pugilist profesionist, care împărţea cu o precizie rară directe, swinguri şi upercuturi? Pentru cei care ne-am ocupat o viaţă întreagă de box nu a fost greu ca în personajul respectiv să-l recunoaştem pe fostul campion mondial al semigreilor, pugilistul american de culoare Archie Moore. După ce a încheiat târgul cu impresarii boxului, Archie Moore, în vârstă de 68 de ani, s-a dedicat filmului şi mai ales educaţiei unor tineri delincvenţi care au înţeles că trebuie să pornească în viaţă pe un drum bun. Principala sa activitate se desfăşoară la „The ABC Box Club of America” din San Diego. Cu mult succes a jucat Archie Moore în filmul „Huckleberry Finn”, care a rulat cu ani în urmă şi pe ecranele cinematografelor noastre. Pentru mai tinerii amatori de box este cazul să ară Jăm. Că Archie Moore a devenit campion al lumii la „semigrea” la 17 decembrie 1952 (la 39 de ani), ea urmate a unei victorii la puncte obţinută la St. Louis în fţa lui Joey Ma» xiith Archie Moore, pe numele său adevărat Archibald Lee Wright, a fost distins cu decoraţiile „John F. Kennedy” şi „patriotul anului”, ca o frumoasă recunoaştere a meritelor sale de actor-eplucator.

Managerii şi Conteh

Amatorii de box ştiu ca mulţi dintre campionii ringului „pe bani”.au învăţat abc-ul pugilatului în sălile de gimnastică ale penitenciarelor din ţările occidentale. Desigur, aceşti indivizi certaţi cu societatea, la ieşirea din închisori tentaţi de o glorie efemeră, au acceptat să semneze contracte de boxeri profesionişti cu o serie de antrenori dispuşi Oricând să racoleze astfel de elemente, gata oricând să le asculte ordinele. Aceşti aşa-zişi „maeştri de box” îi speculează crunt pe cei ce trăiesc cu visul că într-o zi vor fi oameni înstăriţi şi, poate, fericiţi.

Numeroşi manageri operează chiar în sălile de gimnastică ale penitenciarelor* recrutând pentru boxul profesionist elemente declasate, foşti criminali la drumul mare, asasini sau traficanţi de droguri" tineri fără nicio meserie care, pentru a se „salva" „îşi pun iscălitura pe un contract, vânzâtidu-şi sănătatea, tinereţea, talentul şi muşchii unor negustori ai lumii sportive profesioniste* Istoria boxului ne arată că mulţi tineri au învăţat boxul în penitenciare, ca în cazurile lui Sonny Liston, Floyd Patterson şi Rocky Graziano, eroul filmului „Cineva acolo sus mă iubeşte". Dar să vedem despre ce este vorba.

Cu ani în urmă, organizaţiile boxului profesionist mon dial (W.B.C.) au anunţat că englezul John Conteh a fost deposedat de centura mondială la categoria semigrea, deoarece nu a acceptat *sări* întâlnească pe argentinianul Miquel Angel Cuello, noul său şalanger oficial, desemnat de acest for. Intâlriirea Conteh – Cuello urma să aibă loc la Monte Carlo îţi organizarea cunoscutului manager Rodolfo Sabbadini; negustorul de talente sportive, care a acaparat luitiea boxului european, devenind peste noapte nu numai o celebritate; dar şi un om foarte bogat. Pentru a nu scăpa din mâini această afacere, an. Care a fost amestecat chiar şi primarul oraşului Monte Carlo, dl. Jean Louis Medecin, Rodolfo Sabbadini i-a oferit un ultim termen de gândire lui Conteh, 36 de ore înaintea începerii reuniunii, caz unic în analele luptelor pentru campionatul lumii. Pe străzile oraşului Monte Carlo mii de turişti citeau afişe multicolore prin care se anunţa mult aşteptatul meci dintre englezul John Conteh, invincibil până atunci, şi argentinianul Miguel Angel Cuello, teroarea din Santa Fe, care, la 31 de ani, reuşise în decurs de 20 de întâlniri susţinute să obţină tot atâtea victorii, în 19 partide culegând chiar succese prin k.o. Şi în timp ce Cuello se antrena într-una din sălile oraşului Monte Carlo în văzul spectatorilor curioşi şi al numeroşilor fotoreporteri, care îi făceau O mare publicitate, a doua zi a explodat o ştire-bombă. John Conteh nu acceptă sub nicio formă să-l recunoască şal anger pe Cuello, anunţând de la Londra că nu se va prezenta la această întâlnire.

Cum afacerea era şubredă şi *mister* Rodolfo Sabbadini urma să plătească din buzunar toate cheltuielile, isteţul manager, sfidând orice regulament, a fabricat urgent un şal anger pentru a-l întâlni pe Cuello, salvând gala şi, desigur, interesele sale financiare.

Foarte expeditiv, Rodolfo Sabbadini a ignorat pe cei care aveau dreptul să lupte împotriva lui Cuello şi anume Victor Galindez, un alt pugilist argentinian, clasat pe locul doi în ierarhia mondială, şi iugoslavul Mate Parlov» care ocupa locul 3 în acest clasament şi, în plus, deţinea şi titlul de campion al Europei. Sabbadini, minte ageră de manager pus pe căpătuială, i-a eliminat total pe aceştia, aducând diferite scuze, printre care şi aceea că ei, chipurile, nu ar fi pregătiţi pentru a-l înfrunta pe Cuello. Apoi, domnul manager a stabilit de la sine putere că învingătorul din meciul dintre Cuello şi viitorul său adversar de la Monte Carlo să devină campion al lumii în locul lui John Conteh. Pe cine să aducă Sabbadini imediat, care să lupte cu Cuello pentru centura mondială? Nu i-au trebuit prea multe minute lui Sabbadini să se gândească pentru a da răspunsul necesar. Omul de afaceri a căzut de acord cu unii manageri de peste Ocean ca viitorul adversar al lui Cuello să fie americanul Jesse Burnett, clasat pe locul 4. Pugilistul american a rămas perplex la aflarea veştii că va lupta pentru centura cu diamante. S-a urcat în primul avion şi a sosit la Monte Carlo cu exact 48 de ore înaintea primei lovituri de gong. Întrebat de ziarişti în ce formă se află, Jesse Burnett a spus: „îmi voi intensifica antrenamentele aici la Monte Carlo. Mi s-a oferit o şansă de a deveni campion. Nu trebuie să o ratez”. Şi declaraţiile au început să curgă. Dl. Sabbadini, care posedă un tupeu unic în lume, a spus, la rândul său, următoarele: „Jesse Burnett Be află în formă mare, de aceea l-am înlocuit imediat pe Conteh,”. De unde ştia Sabbadini în ce stadiu de pregătire se afla Burnett? Omul de culise a făcut această declaraţie pentru a deruta pe spectatori şi organizaţiile sportive mondiale care, mergând mână în mână cu interesele afaceriştilor, au fost de acord ca întâlnirea Cuello-Burnett să aibă un caracter oficial, învingătorul fiind proclamat campion al lumii în locul lui Conteh.

Cine era Jesse Burnett? Jesse Burnett, unul dintre cei 8 copii ai unei familii de oameni săraci, era în vârstă de 31 de nni şi învăţase boxul foarte târziu, când avea 23 de ani. La 17 ani, fără nicio ocupaţie, hoinărind pe străzi înfometat şi cu mâinile în buzunare, gata oricând să accepte orice pentru a-şi câştiga existenţa, Jesse Burnett a fost întemniţat o perioadă de 7 ani pentru atac înarmat şi jaf la drumul mare. El s-a iniţiat în tainele sportului cu mănuşi în sălile de antrenament ale unui penitenciar din California, devenind la 24 de ani un boxer amator de valoare. Dealtfel, Jesse Burnett a participat la J.O. De

la München, fiind descalificat în sferturile de finală pentru lovituri sub centură. Trecând apoi la profesionism, Jesse Burnett s-a impus de la un meci la altul, fără însă să lase o impresie deosebită. Odată ajuns la Monte Carlo, presa occidentală nu l-a „iertat" pe Burnett pentru trecutul său, făcându-i o mare popularitate. Mai mult decât atât, Burnett, în cadrul unui interviu, a recunoscut că a fost întemniţat, făcând o senzaţională declaraţie care a demonstrat cu prisosinţă din ce lume face parte, cu cine mai colaborează în continuare. Iată ce a spus el: „Dacă nu aş fi fost întemniţat 7 ani, de mult eram mort. Am fost un copil rău". Prin declaraţia sa Jesse Burnett vrea să arate că încă de copil era „înrolat" într-o bandă de tineri delincvenţi şi că ar fi putut fi ucis dacă nu se preda poliţiei fără să riposteze. Se mai poate înţelege şi că Burnett ar fi fost împuşcat mai târziu, dacă nu încăpea pe mâinile poliţiei, de către şeful unor alte bande de răufăcători la concurenţă, care operează ziua şi noaptea pe străzile oraşelor americane.

În sfârşit, meciul disputat la Monte Carlo a constituit o adevărată „farsă", cei păcăliţi fiind numai spectatorii, care au plătit sume piperate pentru a urmări un campionat mondial pus într-o falsă scenă de Sabbadini. Bineînţeles că argentinianul Cuello, de profesie cantonier din Santa Fe, a câştigat înainte de limită. El i-a dat lovitura de graţie lui Jesse Burnett în repriza a 9-a, când arbitrul mexican Raimundo Solis l-a numărat până la 10 pe fostul deţinut din Inglewood, obosit şi agăţat în corzi.

Imediat, o maşină a Salvării l-a transportat la spital pe Burnett, care a intrat în „tratamentul" medicilor de serviciu. Bietul Burnett nu deţinea o condiţie fizică corespunzătoare pentru un asemenea meci, forma sa sportivă contrazicând vădit declaraţia lui Sabbadini, că este în mare vervă. Medicii au constatat că Burnett a mai suferit în plus şi mai multe fracturi. După ce l-au pus în gips, doctorii l-au trimis pe Burnett la hotel.

«În faţa unei adevărate „armate" de fotoreporteri, Burnett a declarat următoarele: „Am fost obosit şi nu am putut ataca. Când voi fi bine pregătit îi voi cere revanşa lui Cuello"

Desigur, Burnett ar dori să se mai întâlnească cu Cuello, însă această ocazie nu se va mai ivi niciodată, pentru că Sabbadini şi-a jucat numărul cu boxerul american, urmând acum să treacă la rând o altă „victimă," a sa. Şi cine credeţi dumneavoastră că a fost cel mai supărat din această nouă afacere a boxului profesionist? Chiar Sabbadini, care a declarat că-l va da în judecată

pe englezul John Conteh, ex-campionul mondial, care a refuzat târziu să accepte «condiţiile contractuale ale lui *monsieur* Sabbadini. Managerul îi va cere mari daune lui Conteh, acuzându-l pe boxerul englez că a încălcat contractul. Acest conflict manager-boxer pune pentru a nu ştiu câta oară într-o lumină nefavorabilă boxul profesionist, dezvăluind practicile care continuă în culisele fratelui vitreg al pugilatului amator.

Dar ce s-a petrecut eu Conteh în continuare? Iată întrebarea la care trebuie să răspundem. Mulţi manageri l-au evitat, trecându-l pe… lista neagră. Boxerul englez de culoare a mai susţinut câteva meciuri, apoi, învins de vârstă, s-a retras acum un an. El are o situaţie financiară precară, plătind avocaţii şi pagubele comise de fratele său, un escroc în sensul deplin al cuvântului, mereu certat cu poliţia londoneză. Dacă Conteh a ieşit pe uşa din dos a boxului, în schimb managerul Sabbadini îşi măreşte contul în bancă, feontinuând să opereze pe ringurile mondiale, speculânci talentul şi sănătatea unor tineri dornici de a deveni, chipurile* bogaţi peste noapte. Vise, vise. Şi chiar cele mai frumoase dintre ele nu durează chiar atât de mult. Întrebaţi-l pe Conteh. Cazul său nu este singular.

Un nou Ray „Sugar”?

În plină criză de elemente de certă valoare în boxul mondial, puţini erau specialiştii care mai sperau ca în viitor să apară un nou Ray „Sugar” Robinson, pugilistul care a deţinut două centuri mondiale şi care a impresionat prin eleganţa şi stilul său eficace. Este adevărat că aceştia au aşteptat cam mulţi ani, poate chiar zece, până ce pe firmamentul boxului „pro” a apărut o nouă stea: Ray „Sugar” Leonard. Anul trecut, ambiţiosul Ray „Sugar”, Leonard şi-a recucerit centura pierdută în faţa celebrului Roberto Duran (Panama), pugilistul cu „pumni de piatră”, care din cele 71 de întâlniri nu pierduse decât una.

În meciul disputat la New Orleans, Ray „Sugar”, în mare formă (este elev al «antrenorului Angelo Dundee, omul de colţ al lui Clay), l-a învins prin abandon în repriza a s-a pe Duran care» acuzând dureri la abdomen, a renunţat imediat la luptă. „Nu mai avea niciun rost să continui”, a spus Duran, care la 29 de ani a declarat că va agăţa mănuşile în cui. Antrenorul lui Duran, bătrânul Freddy Brown (81 de ani), a explicat ziariştilor că elevul său a făcut o mare greşeală în ceea ce priveşte alimentaţia înaintea meciului, consumând două porţii de supă şi două biftecuri. Examenul medical care a avut loc după

întâlnire a arătat că într-adevăr Duran a suferit de crampe în timpul întâlnirii. Organizatorii, însă, nu l-au „iertat”, pe Duran pentru uşurinţa cu care a abandonat, amendându-l cu 7 500 de dolari.

Dar să revenim la Ray „Sugar” Leonard. Americanul de culoare Ray „Sugar” Leonard, în vârstă de 26 de ani, are un palmares impresionant pentru scurta sa carieră de profesionist. El este născut la 16 mai 1956 la Wilmington, în Carolina de Nord, având nu mai puţin de 6 fraţi. A început să practice boxul la vârsta de 15 ani, susţinând ca amator 150 de partide (a câştigat 145). După ce a câştigat titlul de campion olimpic la Montreal, Ray „Sugar” Leonard a susţinut, 1 în decurs de doi ani, 26 de întâlniri pe care le-a câştigat cu uşurinţă. La 30 noiembrie 1979 a devenit campion al lumii la „semimijlocie;” „învingându-l prin abandon în repriza a 15-a pe portoricanul Wilfredo Benitez, într-o partidă care a avut loc la Las Vegas. Apoi la 17 martie 1980, şi-a apărat centura, făcându-l k.o. În repriza a 4-a pe Dave Green (Anglia). În următorul meci oficial Ray „Sugar” Leonard a primit replica veteranului Roberto Duran, de care a fost învins la puncte (15 iunie 1980, Montreal) la capătul unei întâlniri echilibrate. Ray nu s-a descurajat şi, în meciul revanşă, care s-a disputat în 1981 la New Orleans, şi-a recucerit titlul. În cadrul unei conferinţe de presă Ray „Sugar” Leonard, considerat la ora aceasta cel mai tehnic şi mai valoros boxer profesionist din lume, a declarat că îşi va pune titlul în joc în faţa lui Tommy Heams (S.U.A.), un semimijlociu „devastator” care, din 29 de întâlniri susţinute, a câştigat 27 prin k.o.

Mai întâi, Ray „Sugar” Leonard a renunţat de a mai semna contractul pentru meciul cu Tommy Heams. El a declarat ziariştilor că intenţionează să calce pe urmele marelui său predecesor Ray „Sugar” Robinson, care a deţinut două centuri mondiale la „semimijlocie” şi „mijlocie”, ratând ocazia de a cuceri şi pe cea de a treia (a pierdut surprinzător în faţa lui Joey Maxim). Şi atunci, Ray „Sugar” Leonard l-a provocat pe campionul lumii la „mijlocie mică,” ugandezul Kalule, pe care l-a învins la Las Vegas înainte de limită (k.o. Repriza a 7-a), devenind dublu campion al lumir în felul acesta, Ray „Sugar” Leonard a egalat performanţa celebrului Ray „Sugar” Robinson. Va ataca el oare şi titlul la „mijlocie”, pentru a deveni, ca Bob Armstrong, triplu campion al lumii sau se va opri aici? Până la urmă meciul său cu „semimijlociul” Tommy Heams, aşteptat cu legitim interes, fiind considerat în S.U.A/ un nou… „meci al secolului”, a avut loc la 16 septembrie 1981, în prezenţa a peste 25

000 de spectatori. Ray „Sugar” Leonard şi-a confirmat clasa, obţinând victoria prin abandon în repriza a 14-a. Printre cei care l-au aplaudat pe Ray „Sugar,” Leonard la sfârşitul meciului s-au numărat actorii-cântăreţi de cinematograf Dean Martin, Paul Anka, tenismenii John Meenroe, Vitas Gerulaitis şi boxerii Ken Norton, Muhammad Ali, Larry Holmes şi alţii.

Stop! Lupta a devenit inegală!

Ăm scris de nenumărate ori că boxul profesionist a făcuf şi continuă să facă multe victime în rândul tinerilor exploataţi de către managerii veroşi. În ultimii ani, „dramaticele” lupte ale gladiatorilor ringului s-au încheiat cu un bilanţ trist, numeroşi tineri, care visau la o glorie ce s-a dovedit efemeră, plătind chiar cu viaţa dorinţa de a ajunge mari campioni ai lumii. Este cunoscut amatorilor de box din ţara noastră că la sfârşitul anului 1980 agenţiile internaţionale de presă au anunţat cu lux de amănunte moartea pe un pat de spital a englezului Johnny Owen, campion profesionist al Europei la „cocoş”, care a căzut, la Los Angeles, într-o lungă comă (nu şi-a mai revenit niciodată), ca urmare a loviturilor primite de la campionul lumii, mexicanul Pintor.

Pentru a nu ştiu câta oară organizaţiile sportive mondiale au tras din nou „semnalul de alarmă”, unele dintre ele încercând chiar să treacă la o serie de măsuri pentru protejarea boxerilor profesionişti, pentru evitarea accidentelor în ring.

Cu prilejul ultimului congres al Consiliului Mondial al Boxului (W.B.C.), cu sediul la Ciudad de Mexico, acest for a adoptat noi măsuri care să pună la adăpost viaţa tinerilor care au semnat un contract pentru a evolua în arena luptelor pe bani. De pildă, ca o primă măsură, W.B.C, a stabilit ca în viitor corzile ringului să fie în număr de 4 în loc de 3, ca până în prezent, aceasta pentru a se evita căderile în afara... „careului magic”. O altă măsură vitală este aceea de a se interzice meciurile revanşă în campionatul mondial. În această situaţie, mai mult ca sigur că actualul deţinător al centurii cu diamante la categoria grea, Larry Holmes, nu se va mai întâlni oficial cu Cassius Clay. Nu ştim în ce măsură organizatorii de întâlniri vor lua în consideraţie această hotărâre a W.B.C., deoarece ei au sfidat, când nu le-au convenit, deciziile unui for ce s-a dovedit ineficace în lupta cu managerii, care dealtfel conduc din umbră destinele pugilatului „pro”.

Desigur, s-au luat şi unele hotărâri bune, care, dacă nu vor fi anihilate de „Mafia” boxului profesionist, se va putea face o cotitură în ceea ce priveşte protecţia boxerului. Astfel, se va reglementa mai strict structura categoriilor, prevenindu-se efortul la care sunt supuşi boxerii pentru a face... greutatea înaintea întâlnirii. La acest capitol, medicii prezenţi la congres au insistat asupra alimentaţiei boxerilor, a controlului obligatoriu la oculist şi neurolog, cerându-se şi diversificarea metodelor de antrenament.

Decesul lui Johnny Owen a impresionat lumea boxului din Anglia. Organizatorii britanici au cerut, chipurile, o anchetă, care mai niciodată nu elucidează cu precizie cauzele decesului, principalul vinovat fiind... dispărutul. Pentru a „salva” boxul, ei au pus mână de la mână şi au iniţiat o societate de asigurări rezervată în exclusivitate boxerilor profesionişti. Mai mult decât atât, pentru început, patronii acestei aşa-zise societăţi de asigurare au şi emis un cec familiei îndoliate a boxerului Owen. Fiţi siguri, însă, că iniţiatorii acestei societăţi nu s-au scotocit în buzunarele lor pentru a face această plată, suma fiind achitată din bursele unor boxeri care, de astăzi înainte, vor trebui în mod obligatoriu să se asigure numai la respectiva firmă, dacă vor ca în caz de accident sau de deces urmaşii să primească despăgubirile ce li se cuvin.

Dar iată că n-a trecut prea multă vreme şi o familie a fost din nou îndoliată. Organizatorii n-au aplicat nicio măsură de protecţie pentru a evita accidentele. Pe un pat mizer de spital a decedat un alt boxer, pe nume Santiago Monzon (Spania).

Nefericitul pugilist, care începuse să cocheteze cu gloria sportivă, a pierdut la 30 iulie 1980, pe un ring din Tenerife (Insulele Canare), un meci prin k.o., învingătorul său fiind campionul „uşorilor” Garcia Requena (Spania). Din ziua aceea şi până în iunie 1981, deci aproape un an, Santiago Monzon nu şi-a mai revenit, rămânând în comă în pofida încercărilor chirurgilor de a-i salva viaţa.

O depeşă de peste Ocean ne informează că boxul a făcut o altă victimă. La Baston, în Pennsylvania, un antrenor nechibzuit a comis o gravă imprudenţă, permiţându-i elevului său pe nume Bruce Fitzgerald (amator) să evolueze într-o zi în cadrul a două reuniuni: una programată după-amiază, iar cealaltă seara. În primul meci, Fitzgerald, laureat al „Mănuşii de aur” din Pennsylvania, a obţinut victoria la puncte (a fost însă numărat în ultima repriză). În partida secundă, Fitzgerald a pierdut înainte de limită, fiind salvat

de k.o. De către arbitru. „Omul său de colţ” a fost indiferent la ce se întâmpla în ring şi n-a aruncat prosopul la timpul potrivit. Rezultatul? La venirea în cabină Fitzgerald a căzut la podea, suferind o comoţie cerebrală şi a decedat apoi la câteva ore. Iată cum, din vina unui „om de colţ” nepriceput, semigreul Bruce Fitzgerald, în etate de 24 de ani, tatăl unei fetiţe de 5 ani, şi-a pierdut viaţa în ring.

Este bine de ştiut că „omul de colţ” joacă un rol de seamă într-un meci de box. El nu are simpla misiune de a stropi cu apă pe boxer sau de a-i împrospăta forţele prin masaje uşoare şi prin cuvinte de îmbărbătare. „Omul de colţ” este un element activ în timpul partidei şi mai întotdeauna el trebuie să găsească „antidotul” în contracararea tacticii adversarului. Acest „om de colţ” trebuie să dea dovadă de maturitate, de „gândire pugilistică”, găsind imediat cele mai eficace mijloace pentru ca elevul său să-şi impună superioritatea. Tot lui îi revine marea sarcină de a şti să-şi oprească la momentul potrivit elevul care se află în situaţie dificilă, protejându-i în felul acesta sănătatea şi integritatea corporală. În box, această misiune este foarte importantă.

Cu ani în urmă, am avut „oameni de colţ” excepţionali ca D. Călinescu, C. Nour, L. Popescu, M. Spakov, Gh. Axioti, Gh. Popescu, Gh. Bobinaru, P. Mihai, I. Stoianovici, I. Popa, I. Chiriac (ambii în pragul pensionării), regretaţii N. Buză, I. Doculescu, P. Pop, Z. Popazu, antrenori care s-au dedicat cu o totală dăruire acestei meserii dificile. Astăzi însă dispunem de prea puţini „oameni de colţ” care muncesc cu seriozitate pentru a forma, şlefui şi lansa în ring boxeri redutabili pentru „schimbul de mâine” al pugilatului nostru. Am putea să-i numărăm pe degete pe aceşti „oameni de colţ” cu o bună pregătire: C. Dumitrescu, T. Niculescu, I. Dumitru, V. Mariu* tăn, I. Monea, F. Ambruş, E. Furesz, Ş. Neacşu, I. Chendreanu, Ad. Teodorescu, Gh. Vlad şi... cam atâta. Desigur, un număr insuficient pentru boxul nostru care are nevoie de mult mai mulţi „oameni de colţ” capabili să dirijeze cu succes activitatea secţiilor din ţară.

Dar în timpul unei lupte nu numai „omul de colţ” are sarcina de mare răspundere să vegheze şi să apere sănătatea boxerului. Un rol primordial îl are şi arbitrul de ring. Nici la acest capitol nu excelăm. Am dori să vedem într-un viitot apropiat arbătrand, dintre fostele glorii, pe un Calistrat Cuţov, Dinu Teodor, Ion Gyorffi, Paul Dobrescu, C. Dafinoiu sau Simion Cuţov, pentru ca

spectatorii să fie încredinţaţi că la conducerea întâlnirilor se află oficiali care la vremea lor au, cunoscut pe propria piele efectele unui upercut, unui croşeu sau unei lovituri directe, şi care ştiu fără îndoială să se orienteze mai bine când unuia dintre combatanţi „i s-au… muiat genunchii” sau „îi sticlesc ochii”. Când unul dintre aceşti oficiali va dicta: „Stop! Lupta a devenit inegală!”, suntem siguri că vom fi puşi la adăpost de accidente, iar spectatorii vor aprecia intervenţiile unor arbitri competenţi.

Trebuie să ştii să te retragi la timp…

Nu există un sport mai dur şi cu urmări mai tragice ca boxul profesionist. Această meserie este dificilă şi riscantă, mulţi tineri părăsind „careul magic” cu traumatisme grave, plătind din greu o glorie care nu poate fi decât efemeră. În box, trebuie să ştii să te retragi la timp. Istoria luptelor „coloşilor ringului” pentru centura cu diamante ne arată că multe celebrităţi ale pugilatului pe bani au ştiut totuşi să părăsească ringul în plină glorie, pentru a nu risca mai mult. Este cazul lui Max Baer, Jack Dempsey, Gene Tunney sau Rocky Marciano, care n-au mai fost tentaţi de manageri să continue lupta cu… moartea pentru un pumn de dolari.

Marele boxer care a fost Cassius Clay, alias Muhammad Ali, n-a înţeles acest lucru, cu toate că are o situaţie financiară demnă de invidiat. El n-a refuzat cecul semnat de managerul Don King şi, în înfumurarea sa, a sperat că va obţine cea de a patra centură cu diamante de campion al lumii. La 38 de ani, lipsit de reflexe şi de o rezistenţă adecvată, pe ringul unei arene din Las Vegas, Clay a fost pur şi simplu surelasat de campionul lumii „en titre” Larry Holmes, prin 1972 „sparringpariner” al fostului campion al lumii. Agenţiile internaţionale de presă relevau în comentariile lor că Muhammad Ali i-a decepţionat cumplit pe cei 25 000 de suporteri, părăsind ringul cu figura complet tumefiată de loviturile năprasnice ale unui campion dezlănţuit. Numai într-una din reprize (este vorba de a 5-a) Clay a recepţionat 41 de lovituri în plină figură. Şi iată cum un strălucit campion, care a dominat aproape 20 de ani ringul internaţional, iese pe uşa din dos a arenei, neînţelegând să renunţe la timpul potrivit la activitatea competiţională. Clay trebuie să mulţumească arbitrului din ring, Richard Green, care, la sfârşitul reprizei a 10-a, a pus capăt unei lupte ce devenise complet inegală. După meci, Larry Holmes a declarat următoarele: „Clay a dat dovadă de un curaj extraordinar. Nu înţeleg de ce după repriza a treia a mai continuat să boxeze. El rămâne un mare

campion şi personal îmi pare rău că şi-a încheiat cariera cu o înfrângere înainte de limită". Într-adevăr, aceasta a fost prima înfrângere prin k.o. Tehnic suferită de Clay în cariera sa (el a pierdut la puncte 3 întâlniri – în faţa lui Joe Frazier, Ken Norton şi Leon Spinks, dar s-a revanşat mai târziu). Clay n-a făcut nicio declaraţie. „Palavragiul", cum i se mai spune lui Clay, l-a rugat de managerul său, Angelo Dundee, să facă declaraţii. Acesta a arătat că Larry Holmes este un remarcabil campion şi că meciul trebuia oprit în repriza a 7-a. Aşa şi-a încheiat glorioasa carieră Cassius Clay. Cu două săptămâni înaintea meciului, el n-a ascultat sfaturile medicului F. Pacheco de a renunţa la contract; acesta a declarat ziariştilor că pacientul său trebuia să se retragă din box încă de acum 5 ani.

După înfrângerea suferită înainte de limită în faţa campionului lumii, Larry Holmes, Cassius Clay şi-a motivat insuccesul prin faptul că a fost suferind şi ieşit din formă. Mai mult decât atât, Clay a declinat acuzaţiile aduse de medici, care au constatat că fostul triplu campion utilizase o serie de medicamente interzise, analizele fiind însă dovezi incontestabile împotriva pugilistului din Louisville. Pe Clay însă nu l-au „deranjat" asemenea acuzaţii, continuând să declare că el este adevăratul campion al lumii şi că în viitor nimeni nu-i va putea sta în faţă. Dar iată că în primele zile ale acelui an, Cassius Clay a şi primit o „lovitură" din partea Comisiei de box a statului Nevada, cu sediul în oraşul Las Vegas, care, în urma unei şedinţe de câteva ore, a luat în unanimitate hotărârea de a i se retrage licenţa de boxer. Motivul? Membrii acestei comisii au ajuns la concluzia că la 39 de ani (i-a împlinit la 17 ianuarie 1980) Clay nu mai are ce căuta în ring, motivând, printre altele, că dacă va mai boxa, riscă să se accidenteze grav. „Noi vrem ca marele Clay să se retragă sănătos la cap şi să nu-şi pericliteze viaţa" – a declarat un membru marcant al acestei comisii, după ce ho tararea. A fost luată.

„Bătăiosul" Clay nu s-a lăsat intimidat de această decizie luată de Comisia de box a statului Nevada şi a intentat un proces forului respectiv. În cursul primei şedinţe, avocatul lui Clay, un anume Michael Phenner, a pledat fără succes pentru clientul său, arătând că această decizie este absurdă şi nu se încadrează în niciun regulament. Apoi, a trecut la „bară" Clay, care a arătat consiliului de judecată că n-a fost bine antrenat pentru meciul cu Holmes şi că în viitor va susţine, chipurile, meciuri pe... scurtă distanţă, care să nu-i

pericliteze sănătatea. În continuare, Clay a pledat în apărarea sa, solicitând licenţa, anunţându-i în acelaşi timp pe membrii juriului că are deja un contract semnat cu managerii din Londra de a susţine o partidă amicală cu campionul european, englezul John Gardner. Pe de altă parte, forul englez de specialitate n-a eliberat respectivilor manageri aprobarea de desfăşurare a acestui meci.

După cum se poate uşor constata, marele Clay a călcat cu stângul în 1980. Dealtfel, o decizie a luat şi organizaţia boxului mondial W.B.C., cu sediul la Ciudad de Mexico, care, mai întâi iertându-l pe Clay pentru că s-a dopat, a luat hotărârea de a nu-l mai accepta ca nou şalanger al lui Holmes.

Cassius Clay a devenit un serios client al tribunalelor americane. El a fost acuzat de un fermier că, fără voia acestuia, în timpul unor antrenamente Clay i-a tăiat cu toporul nu mai puţin de 12 pomi fructiferi. Gurile rele spun că numai „avocatul" Al. Pacino, din filmul „Dreptate pentru toţi", îl mai putea salva pe Clay, ameninţat să plătească serioase daune respectivului fermier. Până la urmă, Clay a băgat mâna în buzunar, achitând aceste daune.

Apoi Clay, alias Muhammad Ali, suferind de o pneumonie, a fost internat într-un spital. El a organizat o conferinţă de presă ad-hoc în camera în care se afla, de faţă fiind şi medicii care-l îngrijeau. Şi ce credeţi că a declarat ziariştilor? Nici mai mult nici mai puţin, Clay a spus că va solicita o nouă licenţă, marea sa dorinţă fiind ca la 39 de ani să mai facă câteva demonstraţii pe ringul celebrei arene newyorkeze „Madison Square Garden". Până atunci am crezut că Muhammad nu a renunţat la ideea de a ataca din nou titlul mondial. Dar după această declaraţie, credem că „palavragiul" Clay a devenit ceva mai modest. Se pare că Larry Holmes i-a mai dezumflat lui Clay... „balonul îngâmfării".

La 11 decembrie 1981, pe un ring din Nassau (Bahamas), Clay, la vârsta de 40 de ani, a încercat din nou fără succes să-şi facă reintrarea victorios. El a fost învins net la puncte de canadianul Trevor Berbick, Clay s-a compromis definitiv în ochii amatorilor de box de pretutindeni. Păcat! Un mare campion care n-a ştiut să se retragă la timp...

Spinks din nou... în dificultate

Poliţia americană a redeschis dosarul inculpatului Leon Spinks, de profesie boxer, fost campion al lumii la categoria grea şi nefericitul şalanger

al lui Larry Holmes. Este cunoscut amatorilor de box de pretutindeni că, la 13 septembrie 1978, la New Orleans, în ajunul meciului revanşă cu Cassius Clay, Leon Spinks, campion olimpic la Montreal (semigrea), posesor pentru scurt timp al „centurii cu diamante", îşi „pierduse" deja capul. Spinks începuse de pe atunci să ducă o viaţă nesportivă, comportându-se „a la Sonny Liston", care, după cum se ştie, n-a fost niciodată un model de virtute. În acele zile, Leon Spinks a fost arestat de poliţia rutieră pentru că a circulat cu maşina în stare de ebrietate şi fără permis de conducere, iar altă dată a plecat pe uşa din dos a unui motel fără a plăti chiria şi convorbirile telefonice în valoare de peste 1300 de dolari. Numele său a apărut apoi de multe ori în rubricile de fapte diverse ale ziarelor. Cu 48 ore înaintea partidei cu Clay (1978), Spinks a intrat pentru a nu ştiu câta oară în „vizorul" poliţiei, asupra sa fiind găsite pliculeţe cu cocaină. Pentru a scăpa din închisoare, Spinks a trebuit să achite o cauţiune de 5 000 de dolari.

Nu de mult Leon Spinks a călcat din nou în strâchini, fiind arestat pentru port ilegal de armă. Este interesant de arătat modul cum a fost depistat de organele poliţiei. Am putea spune că de data aceasta Spinks a fost lipsit de... noroc, comiţând în felul sau de a gândi o aşa-zisă imprudenţă. Conducând în partea de vest a oraşului Detroit maşina sa, care nu avea la zi verificarea tehnică şi nici licenţa respectivă achitată pe anul în curs, poliţia rutieră l-a reperat, somându-l să oprească. Spinks a stopat, a deschis torpedoul de la bordul maşinii pentru a prezenta permisul de conducere, dar, spre ghinionul lui, poliţistul vigilent a observat acolo un pistol de calibru mare. Condus la poliţie pentru a da explicaţii, Spinks n-a putut justifica prezenţa armei de foc, fiind arestat de sergentul Daniel Carr. Achitând o cauţiune de 1 000 de dolari, Spinks, a fost eliberat la câteva ore, după aceea urmând să fie judecat la o dată ce urmează să fie stabilită. El nu va putea părăsi oraşul Detroit şi, după cum a declarat judecătorul Donald L. Hobson, Spinks este pasibil de o pedeapsă de 5 ani închisoare.

Dar oare de ce avea el la îndemână o armă de foc? Iată întrebarea care se pune. Spinks, care în ultimii doi ani avea relaţii cu reprezentanţii Mafiei şi cu negustorii de droguri, timorat probabil de ameninţările acestora, începuse să-şi ia măsuri de precauţie. Se mai poate pune şi problema că bookmakerii (organizatorii de pariuri) l-au „avertizat" că a pierdut poate prea repede (k.o. 3) meciul cu Larry Holmes. Ca şi Jackie la Motta, Rocky Graziano sau Sonny

Liston, Leon Spinks rămâne un personaj misterios în boxul pe arginţi. Recidivistul Spinks are toate şansele să nu-şi încheie cariera pugilistica primind flori pe ring, pentru că Mafia nu este obişnuită cu astfel de festivităţi.

Şi în timp ce Leon Spinks se agita împreună cu mama şi avocatul său pentru a ieşi din această nouă încurcătură, pe un ring din Las Vegas, fratele său Michael Spinks devenea campion al lumii la categoria semigrea, învingându-l la punpte după 15 reprize pe Mustafa Muhammad, alias Eddy Gregory. Spinks, campion olimpie la Montreal („mijlocie") a susţinut ca profesionist, până la acest meci, 17 întâlniri, pe care le-a câştigat cu uşurinţă. În partida cu Muhammad, acesta din urmă a fost numărat de două ori, fiind la un pas de k.o.

Ultimul trofeu

Cu 30 de ani în urmă, cunoscutul ziarist american Wilfrid Diamond publica în editura newyorkeză „The Paebar Company" o carte deosebit de interesantă intitulată „Cât de mare a fost Joe Louis?". Într-adevăr, de atunci şi până astăzi, cu toate că au trecut mai bine de 30 de ani de când celebrul pugilist american de culoare şi-a agăţat mănuşile în cui, lumea boxului mondial continuă să vorbească elogios de acest teribil şi regretat boxer, poate cea mai grandioasă figură a pugilatului internaţional. Fără îndoială, Joe Louis sau, cum i se mai spunea, „Bombardierul din Detroit", rămâne o personalitate a cărei măiestrie în scrima cu pumnii este socotită în continuare inegalabilă. Chiar dacă în anii din urmă un alt „zeu" al „careului magic", Cassius Clay, a încântat ochii iubitorilor de sport şi, desigur, de spectacole pugilistice, Joe Louis e socotit şi în zilele noastre un unicat. Acest „rege al boxerilor" şi-a apărat timp de aproape 12 ani coroana, pusă în joc în 25 de bătălii. El a rămas „marele maestru", „idolul" tuturor celor care doresc să cucerească celebritatea pe scena împrejmuită cu cele 12 corzi.

O depeşă sosită la începutul anului 1980 de peste Ocean ne-a invitat parcă să scriem ceva despre acest boxer care, la vremea lui, a cucerit o glorie sportivă ce continuă să fie pe larg comentată. Ce transmiteau telexurile agenţiilor internaţionale de peste Ocean? La 22 februarie, la New York, marele Joe Louis, în vârstă de 66 de ani, a fost sărbătorit de organizaţia boxului mondial W.B.C., care i-a înmânat titlul de „Cel mai bun boxer al

secolului”. Iată că, după 30 de ani, Joe Louis a urcat din nou în ring pentru a primi, fără îndoială, cel mai important premiu al carierei sale sportive. Pentru mai tinerii noştri cititori este cazul să facem o scurtă prezentare a acestui celebru boxer de categoria grea care a deţinut centura cu diamante timp de 11 ani şi 4 luni.

Joe Louis, pe adevăratul său nume Joseph Louis Barrow, era fiul unui indian Cherokee şi al unei negrese. Copilăria lui Joe a fost grea, lipsită de bucurii, ca dealtfel şi bătrâneţea. Ca amator, a obţinut numeroase victorii, cucerind celebra competiţie „Mănuşa de aur”. După o serie de meciuri câştigate şi multe pierdute, în anul 1934 Joe Louis renunţă la „hermina albă” şi debutează în acelaşi an la profesionism, făcându-l k.o. În prima repriză (4 iulie) pe un oarecare J. Kraken. Experienţa căpătată, dar mai ales forţa sa excepţională, îi aduc în anii următori victorii rapide. În anul 1936, ca urmare a unor succese de prestigiu obţinute în faţa lui Max Baer şi Primo Carnera, Joe Louis este socotit ca un serios pretendent la titlul mondial deţinut de James Braddock* La 22 iunie, pe ringul arenei „Comiskey Park” din Chicago, în faţa a peste 45 000 de spectatori, „Bombardierul negrul se prezintă în „careul magic” cu vigoarea şi ambiţia celor 23 de ani al săi, în timp ce Braddock, la 32 de ani, avea în spate doar o faimă uitată, neconfirmată prin nimic în ultimii doi ani. În runda a s-a, un puternic croşeu de dreapta fulgeră bărbia lui Braddock, care s-a prăbuşit k.o. La podea. Noul campion mondial al greilor se numea Joe Louis.

În continuarea carierei sale fantastice, Joe Louis şi-a apărat cu brio titlul în faţa lui Nathan Mann (k.o. 3), Harry Thomas (k.o. 5), Tommy Farr (b.p.), Max Schmeling (k.o. 1), J. H. Lewis (k.o. 1), Jack Roper (k.o. 1), Tony Galento (k.o. 4), Bob Pastor (k.o. 11), Arthuro Godoy (k.o. 8), Buddy Baer (descalificare), Billy, Conn (k.o. 13), Lou Nova (k.o. 6) şi alţii. La 25 iunie 1948, în ultima întâlnire, Joe Louis îl face k.o. În repriza a 11-a pe Joe Walcott, într-un meci desfăşurat la New York, după care anunţă că predă centura fără luptă. Joe Louis avea 34 de ani şi se afla totuşi în plină glorie. La 36 de ani, adică după doi ani, plin de datorii, celebrul Joe Loius revine în ring în dorinţa de a-şi recuceri titlul abandonat cu un an şi jumătate în urmă. El nu reuşeşte acest „come-back”, pierzând la puncte meciul cu Ezzard Charles (27 septembrie 1950).

În cursul carierei sale, Joe Louis a susţinut 71 de meciuri dintre care a câştigat 68 (54 prin k.o.), pierzând 3 (la Max Schmeling, Rocky Marciano şi Ezzard Charles). Joe Louis, boxerul care a impresionat pe toţi care se pricep în „arta pugilistica", locuia în oraşul Las Vegas. În ultimii ani a suferit două operaţii de cord, spitalizarea fiind plătită de prietenii săi, printre care figura şi actorul Frank Sinatra.

În anii din urmă, Joe Louis lucra la hotelul „Caesars Palace" din Las Vegas, ducând o viaţă grea. Înainte de a fi primit trofeul de „Cel mai bun boxer al secolului", Joe Louis paralizase şi circula cu un cărucior pe rotile.

Moartea începuse să-l pândească. După ce a urmărit meciul dintre greii Holmes şi canadianul Berbick pentru titlul mondial, Joe Louis s-a dus acasă. Peste noapte i s-a făcut rău, fiind internat la spitalul „Desert Springs" din Las Vegas. Duminică 19 aprilie 1981, la ora 4 dimineaţa, a încetat să mai bată inima aceluia ce a fost „Bombardierul din Detroit". Joe nu împlinise 67 de ani.

În urma unei hotărâri a „Casei Albe", Joe Louis a fost înmormântat la cimitirul „Arlington" de lângă Washington, loc rezervat doar celebrelor personalităţi ale S.U.A. „Campionul campionilor", boxerul care a uimit întregul glob pământesc, americanul de culoare Joe Louis, avea pe carul mortuar cel mai de preţ şi unicul trofeu din lume obţinut până acum de vreun super campion. În memoria sa, pentru ca el să nu fie dat uitării, organizaţiile sportive ale oraşului Detroit, unde s-a născut Joe Louis, au decis ca cea mai mare arenă de aici să poarte numele „Boxerului secolului", organizând mai târziu acolo meciul pentru titlul mondial al greilor dintre Larry Holmes şi Leon Spinks.

Larry Holmes, urmaşul lui Norton

Istoria boxului mondial ne arată că cel de al 26-1 ea campion al lumii la categoria grea, Cassius Clay, un rege al ringurilor „coloşilor", după ce l-a învins, la 15 septembrie 1978 (Las Vegas), pe Leon Spinks, a anunţat oficial că abandonează titlul fără luptă. Este ştiut că el s-a prezentat la sediul forului internaţional (W.B.A.), depunându-şi chiar şi licenţa de boxer. Într-o asemenea situaţie, al doilea for mondial, W.B.C., l-a desemnat în mod oficial campion al lumii pe Ken Norton, care, o dată în cariera sa, îl învinsese pe Clay la puncte şi îi... fracturase şi maxilarul. Dar, câteva luni mai târziu, Norton acceptă

provocarea lui Larry Holmes, un pugilist de culoare care nu cunoscuse până atunci înfrângerea. Boxând excelent şi pistonându-l sistematic pe Norton, Larry Holmes a primit decizia la puncte, devenind. Cel de-al 28-lea purtător al centurii cu diamante. Apoi, este cunoscut tuturor că la 2 octombrie 1980, pe un ring din Las Vegas, Larry Holmes l-a scos din luptă pe Cassius Clay, care, obosit, încercând un „come-back”, a rămas ţintuit în scaunul său în repriza a 10-a. În continuarea succeselor, campionul lumii versiunea W.B.C, l-a înfrânt la puncte (11 martie 1981) în oraşul Las Vegas pe Trevor Berbick.

Larry Holmes şi-a păstrat titlul de campion al lumii la categoria grea, rămânând astfel neînvins (33 de ani, 39 de meciuri, dintre care 29 victorii prin k.o.). A surprins pe toţi specialiştii rezistenţa puţin comună a şalangerului său, canadianul de origine jamaicană Trevor Berbick, care s-a bătut vitejeşte toate cele 15 reprize. Berbick, în vârstă de 27 de ani, a susţinut înaintea acestei întâlniri, ca profesionist, 20 de partide, obţinând 18 victorii înainte de limită, un meci egal şi o surprinzătoare înfrângere prin k.o. (repriza 1) în faţa columbianului Bernardo Mercado. Printre spectatorii care au asistat la acest meci desfăşurat în oraşul Las Vegas s-a numărat şi celebrul Joe Louis, care, după 24 de ore, aşa cum am mai spus, a fost internat în stare de comă la spital, decedând puţin mai târziu în urma unei crize de cord.

După aceste două succese Larry Holmes a declarat ziariştilor că va abandona cu-rând centura cu diamante, motivând că este mai recomandabil să se dedice total familiei sale; tentat însă de bursele pe care i le ofereau managerii, a acceptat totuşi ca la 12 iunie 1981, pe ringul unei arene din Detroit, să-şi pună titlul în joc în faţa fostului campion al lumii, mult comentatul Leon Spinks, care se pare că, în ceea ce priveşte viaţa particulară, merge pe urmele lui Sonny Liston. Larry Holmes a declarat ziariştilor că Leon Spinks este o „pradă” uşoară pentru pumnii săi „betonaţi” şi că acesta nu va reuşi să ajungă la capătul reprizei a 6-a, pentru el acest meci fiind o simplă formalitate.

Într-adevăr, campionul lumii (versiunea W.B.C.), americanul de culoare Larry Holmes, n-a exagerat cu nimic când a declarat că şalangerul său Leon Spinks (90,830 kg), învingătorul şi apoi învinsul lui Cassius Clay, va fi o „pradă” uşoară pentru el. În meciul disputat la Detroit în prezenţa a peste 16 000 de spectatori, Larry Holmes (96,280 kg) a convins din nou că posedă clasa unui mare campion, transformându-şi adversarul într-un adevărat „punching-

ball” pe... picioare, încolţit de Holmes, după ce mai fusese numărat la începutul reprizei a 3-a, Spinks a recepţionat o suită de lovituri care l-au expediat din nou la podea. Antrenorul său a aruncat prosopul şi şi-a salvat elevul care, însă, conform regulamentului forului pugilistic din Michigan, îşi va trece în palmares o înfrângere prin k.o., deoarece acest for nu recunoaşte decizia de abandon. Spinks a încercat să contracareze forţa adversarului cu viteza execuţiilor sale, provocându-l pe acesta să lupte fără gardă în prima repriză. Desigur, Holmes a riscat totul când s-a aventurat, dar în acelaşi timp a demonstrat că are şi capacitatea de rezistenţă necesară unui remarcabil campion. Şi aceasta pentru că în box trebuie să ştii şi să primeşti în momentele grele şi nu numai să loveşti. În runda a 3-a, minutul 234”, directorul ringului, Richard Steele, şi-a dat seama de ce va urma şi, avertizat de prosopul aruncat, a oprit meciul, salvându-l pe Spinks de la o severă corecţie. Campion de trei ani, neînvins în 39 de meciuri, Larry Holmes a declarat ziariştilor următoarele: „în sfârşit v-am demonstrat că ştiu să mă bat, să fac box când trebuie, calităţi de care are nevoie un pugilist complet. Dedic victoria mea memoriei celebrului campion dispărut Joe Louis”. La rândul său, Leon Spinks a spus: „Am pierdut în faţa unui remarcabil campion, care loveşte năpraznic”.

Aflat într-un fotoliu de ring, Jerry Cooney, viitorul şalanger al lui Holmes, boxerul care l-a făcut k.o. În numai 54” pe Ken Norton, a declarat: „Nu sunt impresionat de Holmes. Campionul lumii se laudă peste tot că mă va face k.o. În mai puţin de trei reprize. Vă asigur că nu va fi aşa şi voi răsturna toate pronosticurile”.

Dar cine este Larry Holmes? El s-a născut la 8 noiembrie 1949 la Cuthbert (Georgia) şi locuieşte de 5 ani în Eaton (Pennsylvania). Larry practică boxul de la vârsta de 17 ani (ca amator a susţinut 22 de meciuri, dintre oare a câştigat 19). În anul 1973 a trecut la „pro”. Holmes sau, cum este poreclit, „Asasinul din Eaton”, este un pugilist complet, excelând în loviturile croşetate cu braţul stâng. Este căsătorit şi are trei copii. Holmes este un boxer complet, sobru, stilist, care înainte de a deveni boxer profesionist a practicat diferite meserii: lustragiu, spălător la o staţie de maşini, macaragiu, montor electrician şi camionagiu. Holmes a fost descoperit de un oarecare Gene Kilroy, care a întrezărit în el un mare talent şi l-a... promovat ca sp ar ring-pariner al lui Clay.

Irlandezul-american Jerry Cooney (26 de ani, 2 metri înălţime, 102 kg) s-a hazardat când a declarat că va răsturnă toate pronosticurile şi-l va învinge pe Larry Holmes.

La 11 iunie 1982, pe un ring din Las Vegas, într-un nou „meci al secolului”, Cooney n-a ştiut să-şi pună în valoare alonja, nerezistând loviturilor campionului mondial. Colosul – o copie a zidarului italian Primo Carnera – a fost numărat de câteva ori, fiind salvat de la o adevărată „demolare” în rundul 13, când a intrat în ring antrenorul său, care a pus capăt unei lupte ce devenise inegală. Aşa a pierdut Cooney această întâlnire – prima înfrângere din cariera sa. Aşa a câştigat Larry Holmes acest meci, în care şi-a apărat pentru a 12-a oară „centura cu diamante”.

Aici am pus punct însemnărilor mele de reporter cu vechi state de serviciu în disciplina tinerilor curajoşi şi puternici, cei care practică boxul. Mâine, poimâine, voi fi pensionar. Îmi voi sprijini pe umăr cele două lansete, luând drumul „colţului de rai” *al pescarilor: Delta Dunării. Pentru că acolo, într-o baltă, după lacul Fortuna, în apropiere de Maliuc, pe care o visez la fiecare început de aprilie, sau sfârşit de septembriecând încep dimineţile răcoroase şi vegetaţia cade la fundul apei, anunţând sosirea toamnei, dihăniile de ştiuci atacă ca adevărate submarine linguriţele „pişcot” de culoarea argintului.*

Mi-a *rămas, totuşi, în memorie un sfat al marelui scriitor Ernest Hemingway, care, într-un interviu, spunea: „Este absolut necesar să asişti anual la câteva meciuri bune de box. Dacă le eviţi vreme mai îndelungată, uiţi de ele şi asta-i rău”.*

Desigur că mă voi duce la box, luând loc la „galerie”, alături de adevăraţii fideli ai pugilatului, care, mâncând seminţe, îţi mai dau şi coate când partidele devin pasionante. Acolo, la „galerie”, unde pentru prima oară în viaţa mea am cunoscut atmosfera fantastică a galelor de box, sper să mă simt pentru câteva ore din nou tânăr.

Cuprins

Amintiri
„Este. Mincinos acela care spune că nu-i e dor de locurile natale!”
Speranţe spulberate.
Mamă, te rog să baţi un cui în perete
S-a petrecut în Kansas
De la Jean Gabin la Alain Delon
La „Madison Square Garden”
Milo şi Rocky
Acasă la scriitorul american Ernest Hemingway.
De ce ai mai venit, Sandule, tot pierzi prin k. O!
50 de dolari!
Nu întotdeauna triumfă tehnica!
„Uriaşul din Marshall”
În „Oraşul de aur”, Gh. Negrea a strălucit!
Lacrimile lui Nino.
Suferinţele, lui Monea
Mate cel voinic
„Tumba” şi… bărbia lui Simion Cuţov
Paolino
Medalia lui Alee Năstac
Eu şi Kid
Laleaua neagră
Pascualino… jocheul
„Eliberaţi ringul, Începe repriza a 3-al”
Cea mai lungă… numărătoare.
Profesorul…
3 oameni de… colţ
Şalangeri şi… şalangeri…
Tatăl şi fiul.
Ion Chiriac, un maestru al eschivelor
Jackie la Motta la Paris!
Vă mai amintiţi de „Ringo”?
După ce mănuşile au fost agăţate în cui…

Managerii şi Conteh „

Un nou Ray „Sugar”?»…

Stop! Lupta a devenit inegalăl.

Trebuie să ştii să te retragi la timp…

Spinks din nou… În dificultate

Ultimul trofeu

Larry Holmes, urmaşul lui… Norton

Bun de tipar: 2 septembrie 1982